

دهزگای چاپ و بلاوکردنهوهی

زنجیره ی رۆشنییری

*

خاوهنی ښمتهیان: شهوکهت شیخ یهزدین

سهرنووسیار: بهدران شههمهه ههیب

***

ناوونیشان: دهزگای چاپ و بلاوکردنهوهی ناراس، شهقامی گولان، ههولتیر

مردن و پاکیزه

سەرپەرشتیاری زنجیره‌ی شانۆی بیانی

دانا پەتووف

ناوی کتێب: مردن و پاکیزه - شانۆنامه

نووسینی: ئێریه‌ل دۆرفمه‌ن

وه‌رگێرانی له ئینگلیزییه‌وه: فاروق هۆمه‌ر

بلاوکراوه‌ی ئاراس - ژماره: ۷۹۶

هه‌له‌گری: فه‌ره‌اد ئه‌که‌به‌ری

ده‌ره‌ینانی هونه‌ری ناوه‌وه: ئاراس ئه‌که‌رم

به‌رگ: مریه‌م موته‌قیبان

چاپی یه‌که‌م، ۲۰۰۸

له به‌رپۆه‌به‌رایه‌تی گشتیی کتێبخانه گشتییه‌کان له هه‌ولیه‌ ژماره ۱۸۵۱ی

سالی ۲۰۰۸ی دراوه‌تی

ئێریه‌ل دۆرفمه‌ن

مردن و پاکیزه

وه‌رگێرانی له ئینگلیزییه‌وه:

فاروق هۆمه‌ر

كيشهيهش جيگايهكى زور شايستهى لهناو دل و دهر وونى مندا
داگيركردوه، بهوش كه شانؤنامهكهتان وهرگير اوته سه
زمانى كوردى، مهزنترين دياريتان بهخشيوهته من .

پهيامهكهى من ئهوه بوو.

زور مهمنوون دهيم ههر كاتيكيش شانؤنامهكه چاپ كرا، دانهيهكم
لهو كتيبه بو بنيرن تا لهناو كو بهرهمهكانى خو مى دانيم و نيشانى
ميوانهكانى بدم.

ئيريهل دؤرفمه

۲۲ ي جولاي ۲۰۰۸

ئيريهل دؤرفمه

فاروق هومهرى نازيز!

من له شوينيكهوه ئه نامهيهت بو دهنيرم كه له مالهوه دوورم و
سهرقالى سهفهرم، بويه دهبيت بمبهخشي ئهگهر نامهكم كورت بيت.
ئهوه شهرفيكي گهورهيه بو من كه ئيوه شانؤنامهكهى منتان به دل
بووه. به هه موو جوړيك من پيم خوشه بو خهلكانى ئيوه و بهو زمانه
شيرينهتان شانؤنامهيهكه م بلاويتهوه.

پهيامى من بو ئيوه زور سادهيه:

" ئه شانؤنامهيه له دهره نجامى ئه و نازار و ئهشكه نجهيه و له
هه مان كاتيشدا ئه و هيوايه وه، نووسراوه كه خهلكانى شيلي له
ژير دهسه لاتى ديكتاتوريه تدا هه يانبوو و من نويز دهكم، له
زمانى كورديشدا به هه مان شيوه ياريدهدر بى بو ئه وهى له
هه ريمه كهى ئيوهش هه قيقهت به خهلكان ببهخشي، هه ر وهك
چون كارهكته رهكانى شانؤنامه كه له گه ل هه قيقهت دهجوولينه وه
لاى ئيوهش ئاوا مامه لهى له گه لدا بكرى، به وهى به دواى
رئگايه كدا بگه رين كه كو تاييه كه بو توندوتيزى دابنين و
ئوهش تاكه رئگايه كه كه هه ميشه داواى دادپهروه رى دهكا و
له هه مان كاتيشدا بو اريش بو قوربانى دهره خسينى كه قسهى
خوى تيدا بكا، به وهى كه مردوو هه رگيز بى دهنگ ناكري. من
بو سالانيكى دووردرتزه ئاگام له كيشهى كورد ههيه و ئه و

پيشه‌كي

ئيريەل دۆرفمەن كىيە؟

بۇ ئەۋەى دۆرفمەن ۋەك خۆى بناسىن، دەبى لە مەنفا بدويىن؛ چونكە دۆرفمەن و مەنفا دوانەيەكن پىكەۋە لە دايك بوون. بەرلەۋەى دۆرفمەن لە دايك بى، پياۋىك كە دواچار دەبىتە باۋكى، لە شارى "ئەدىسا" كە دەكەۋىتە سەر دەرياي رەش، ھەلدەيت بۇ ئەۋروپا و دواچار خۆى لە ئەرجەنتىن دەگرىتەۋە. ھەمان قەدەر ژنىك لە "كىشەنەۋە" ھەلدەگرى، كە پايتەختى مالدوۋە، بۇ ئەۋروپا و دواى ئەۋىش بۇ ئەرجەنتىن. ئەم ژن و پياۋە ئاۋارەيە، لە ئەرجەنتىن يەكدى دەناسن و خىزانىك پىكەۋە دەنن و لە سالى ۱۹۴۲ دا يەكەم مندالىيان ناۋ لى دەنن ئيريەل.

ئيريەل، لە دايك و باۋكىكى بە ئەسل جوۋلەكە، دايكىكى رۆمانى كە بەزمانى "يودش يان سلافى" دەدوئ، باۋكىكى ئۇكرانىش كە بەزمانى رووسى دەدوئ، چاۋى بە دنيا ھەلدەھىنى. دايك و باۋكىك كە پىشتر لە دەست چەوسانەۋەى ئاينى ھەلھاتبوون بەرەۋ ئەرجەنتىن و قەدەر زمانى ئىسپانى كە زمانى دوۋەمى دايك و باۋكىتى دەكاتە زمانى يەكەمى ئەۋ مندالە، بەلام ئەۋ مندالە كە چۆن قەدەر دايك و باۋكى لە ۋلاتىكەۋە بەرەۋ ۋلاتىكى دى دەبرد، ھەر لە مندالىيەۋە لە چارەى دەنووسرى كە لە ۋلاتىكدا ئارام نەگرى و زۆرىك لە ژيانى لە مەنفادا بەرىتە سەر. بۇ خۆى لە شوپىنكىدا دەلى من لە ناۋ زمانە جياۋازەكاندا لە دايك بووم و ھەر لە مندالىيەۋە خۆشەۋىستىم بەرامبەر بە زمانە

جياۋازەكان تىدا خولقا. ھىشتا تەمەنى دوو سال دەبى و نابى، باۋكى جارىكى تر لە دەست زەبروزەنگى فاشىست لە ئەرجەنتىن ھەلدەى و خۆى دەگەيەنئىتە ئەمريكا. كاتىكىش كە دۆرفمەن دەگاتە ئەۋى، جياۋازىبى زمان دووچارى ئازارىكى دەروونى و ئەزمونىكى سەختى دەكا و بۇ ماۋەى دە سال لە زمانى ئىسپانى داي دەبرى. ئەمەش واى لى دەكات فىرى زمانى ئىنگلىزى بى و بىتتە مندالىكى ئەمريكا.

دۆرفمەن ھىشتا تەمەنى دوانزە سال دەبى، كە جارىكى تر باۋكى، بە ھۆى مەكارزىمەۋە لە ئەمريكاۋە ھەلدەى و پوو دەكاتە شىلى. دۆرفمەن بۇ خۆى دەربارەى ئەۋ پووداۋە دەلى، ناچار بووم پوو لە ۋلاتىكى ئەمريكاي لاتىن بكەم كە حەزم لى نەبوو، زمانى ئىسپانىش كە من نەم دەتوانى قسەى پى بكەم. بەلام ۋردە ۋردە دۆستايەتى لەگەل زمانى ئىسپانى پەيدا دەكا و بە سروشتى دلىرى شىلىش رادىت. كاتىكىش كە دەبىنى، خەلكانى ئەمريكاي لاتىن لەلايەن ئەمريكايەكانەۋە دەچەوسىنەۋە، ئىدى رق لە زمانى ئىنگلىزى ھەلدەگرى و برىار دەدات بۇ ھەمىشە بەۋ زمانە نەدوئ. بەلام دواچار ھەر مەنفا ناچارى دەكا لەۋ پەيمانەى پەشىمان بىتەۋە و زامەكانى شىلى بە زمانى ئىنگلىزى بگىرىتەۋە. لە شىلى پەرە بە خويندى خۆى دەدا و لە سالى ۱۹۶۵ لە ئەدەبى ئەمريكاي لاتىندا برۋانامەى دكتورا بە دەست دەھىنى و لەۋ ساتەشەۋە تا كاتى كودەتا لە زانكۆى شىلى ۋانەى رەخنەى ئەدەبى دەگوتەۋە. لەسالى ھەفتادا بەشدارى لە شۆپشى دىموكراتىي شىلىدا دەكا كە بە ھەلبژاردن نەك بە گوۋلە، سلفادۆر ئەلەندى دەكاتە سەرۆك.

كودەتاي پېنۆشېت:

دۆر فەمەن، يەككە بوو لە لايەنگرانی سلفادۆر ئەلەندى، ئەو سەرۆكەى كە شىلييەكان بە ھەلبژاردن دەنگيان پى دابوو، لە ئىدارەكەى ئەویشدا پۆستى "راوئىژكارى كولتورى" ى سەرۆكى پى سىپىردا بوو. بەرە بەيانی ۱۱ گەلاوئىژى سالى ۱۹۷۳ نەك ھەر بەلای شىلييەكانەو، بەلكو بە لای ھەموو ديموكراتخوازەكانى ئەمريكاي لاتىنيشەو، رۆژىكى شووم و مەينەتبار بوو، بەرەبەيانىيەك بوو كە بۆ چارەكە سەدەيەك، شىليى بە تارىكى سپارد. ۱۱ گەلاوئىژ، پەردە دادانەوھيە لەسەر رۆژگارێك كە مرۆف تىدا ئازاد بوو گوزارشت لە خۆى بكا و بە ئارەزووى خۆى بدوئ. ۱۱ گەلاوئىژ، ئەو رۆژەيە كە ئازادى تىدا لە گۆر دەنرى و شىلييش وەك پاكىزەيەك پىشكەش بەيەككە لە سەرسەخترين دىكاتۆرەكانى سەدەى بىستەم دەكا.

ھەموو ھاوئىكانى ئەو بەيانىيە كوژران، ئەى چارەنووسى دۆر فەمەن بەكوئ دەگات؟

ئەو بەيانىيە سلفادۆر ئەلەندى، وەك جەنگاوەرێك بە كالاوئىكى سەربازى و ئەو بىكەيسىيەو كە پىشتر فیدیل كاسترۆ، بە ديارى پى بەخشىبوو لە پىش ھاوئىكانىيەو تا مردن دەجەنگى. دۆر فەمەن دەربارەى ئەو رووداوە دەلئ: "زىان منى بەخشى، مئژوو منى بەخشى، توندوتىژى خۆى لە من بوارد و مەرگ برىارى دا لەگەل خۆيم نەبات. من ئەو بەيانىيە دەبوو لە كوئشى لامۆندى بوومايە لەگەل ئەلەندى "

رۆژى بەلامارى سەربازى بۆ سەر كوئشى لامۆندى، دۆر فەمەن لە كوئ بوو؟

ئەو بۆ خۆى پەرجووئەك بوو كە لەو رۆژەدا من لە كوئشك نەبووم، لە كاتىكدا دەبوو لەوئى بىم. ئەو رۆژە لەگەل ھاوئىيەكى زۆر ئازىمدا، كە ناوى كلۆدئى جىمىنۆ بوو، كارەكانمان گۆرئىيەو، ئەو لە شوئى من لەوئى بوو، ئەو لە جياتى من كوژرا. ئەو رۆژە پىكەوتىكى زۆر سەير بوو، ئەو رۆژە بەرنامەم دانا بوو كە نەچم بۆ كوئشك و وام داناوو لە جياتى ئەو بچم بۆ تەلەفئىزۆنى نىشتمانى و كار لەو كاسىيەتئىيە تازەيەدا بكم كە بۆ ئەفلام كارتۆن دام ھىناوو، بەلام دوايى ئەو بۆ نەكرا و رام گۆرى. لە سەرۆكايەتئى لىستى دەوام كردن ھەبوو، كە دەبوو لەكاتى مەترسىدا پەيوەندىيان پئو بەكرايە، ئەو بەيانىيە كەس پەيوەندىي پئو نەكردم، لە كاتىكدا دەبوو پەيوەندىيان پئو بەكرمايە. ئەو وای كرد من ئەو بەيانىيە بنووم. لەو كاتەدا نەمەدتوانى لەو تئى بگم كە بۆچى بانگ نەكرا. پاش تئى پەيوونى سئ سالى بەسەر ئەو رووداوەدا، فرناندۆ فلۆرىسم بىنى، ئەو كەسەى كە لئىرسراوى ئەو لىستە بوو لەو رۆژگارەدا و لئىم پرسى بۆچى ئەو بەيانىيە پەيوەندىت پئو نەكردم؟ فرناندۆ كەمىك وەستا و تاوئىك بە خۆيدا چوو، وەك ئەو بچئەو ناو ئەو رۆژگارە و گوتى، بۆيە بانگ نەكردى، چونكە دەبوو كە سئىكى نئىك لەو رۆژگارە زىندوو بئىنئەو تە تا بتوانئى چىرۆكى شىلى بۆ دونيا بگئىرئەو.

ھەر دۆر فەمەن بۆ خۆى بەردەوام دەبئ و دەلئ: من بئوا ناكەم ئەو ئىرادەيەكى ئائىنى بووبئ و ئەو خواوئەند بووبئ كە منى پاراستبئت. من بۆ خۆم كە سئىكى ئائىنى نئىم، بەلكو وای بۆ دەچم كە ئەو قەدەر ئىك بوو بئ.

ئەو پياۋەي لە قەدەرى نووسرا بوو بېتتە جىكايەتخوان

قەدەرىك ويستى دۆرفمەن بىكاته جىكايەتخوانىك و چىرۆكى مەرگ و
ژيانى شىلى بگىرپتتەو. دۆرفمەن ژيا بۆ ئەوئەي ژيان بە شىلى
بەخشى، ژيا بۆ ئەوئەي ھەموو ئەو تاوان و كوشتوپرەي كە لەو رۆژەدا
و دواتریش روو دەدەن بگەيەننیتتە دنيا . بۆ نىكىكى چارەكە سەدەيەك،
دۆرفمەن، شىلى گرتە باوھش و بە دنيادا گىراي . بۆيە كاتىك كە
بەرھەمەكانى دۆرفمەن دەخويننیتتەو، ئازار و برىنى مروقى شىلى تىدا
دەبيننیتتەو. دۆرفمەن زياتر بە شانۆي مەرگ و پاكيزە ناوبانگىكى
جىھانىي ۋەرگرت، ئەو شانۆنامەيەي كە بۆ زياتر لە پەنجا زمانى
زىندووي جىھان ۋەرگىردا . ھەر ئەو شانۆنامەيەش بوو كە واى كرد
ھەموو دنيا بروننە شىلى و بۆيان دەرگەوئى كە لە رۆژگارى
پىنوشىيتىدا لەو ۋلاتەدا چى رووي داوھ . ئىدى لە دواي ۱۱ گە لاۋىژەو
بەرھەم ئەوروپا ھەلدى و دەچىتتە ھۆلەندا و لەوئەي جارىكى تر بەرھە
ئەمرىكا دەرپا و درىژترىن ماوھى ئاوارەيىي، دۆرفمەن دەست پى
دەكات، كە نىكىكى چارەكە سەدەيەك درىژ دەبىتتەو.

ئىريەل دۆرفمەن، نووسەرىكى پر بەرھەمە و نووسىنەكانى بەھەردو
زمانى ئىسپانى و ئىنگىلىزى بلو كر دووئەتەو، ئەمانەي خوارەو ناوي
ھەندىك لە كىتەبەكانىتى:

" كەسىك بۆ داھاتوو دەنووسىت " سالى ۱۹۹۱ لىكۆلنەوئەيەكە

لەسەر ئەدەبى ھاۋچەرخى ئەمرىكاى لاتىن.

" مالىكەم دەسووتىت " سالى ۲۰۰۲ كۆمەلە چىرۆك.

" يادەوئەيەكانى بىابان " سالى ۲۰۰۴ يادداشت نامە،
سەفەرىكە بۆ باكورى شىلى.

" نەھىشتنى ئەشكەنجە " سالى ۲۰۰۲ لىكۆلنەوئەيەكە
دەربارەي چارەكە سەدەيەك ژيانى دىكتاتورىيەت لە شىلى .
" دواين والتز لە سانتياگو " سالى ۱۹۸۸ كۆمەلە شىعر لەسەر
مەنفا .

" دوا گۆرانى بۆ مانويل " سالى ۱۹۸۶ رۆمان.

" بىۋەژنەكان " سالى ۱۹۸۳ شانۆ.

" خوئەنر " سالى ۱۹۹۵ شانۆ.

" مەرگ و پاكيزە " سالى ۱۹۹۱ شانۆ.

فاروق ھۆمەر

شانۆنامەى مەرگ و پاکیزه چۆن نووسرا

هەشت، نۆ سال بەر لە ئیستا، هیشتا ژەنرال ئۆگەستۆ پینوشییت دیکتاتورى شیلی بوو، منیش لە مەنفا دریزەم بە ژیان دەدا، بە شیوهیهکی ئەزموونی رووداویکی درامی خەریک بوو لە میشکەدا گەلە دەبوو. کە رۆژگارێک دواتر لام بوو ناواخنی شانۆنامەى "مەرگ و پاکیزه". ماوهیهک لەمەوبەر رووداویک لە رۆژنامەیهک سەرنجی راکیشام، رووداوهکه باسی کابرایهکی دەکرد کە ماشینهکهى لەسەر شا ریگایهک لى خراب دەبى و ئەو شەوه پیاوچاکیکی نەناسراو، دەباتەو مالى خۆى. ژنى پیاوچاکهکه پى وایه دەنگى کابرا، دەنگى ئەو جەللادیه که سالانیک لەمەوبەر لە زینداندا ئەشکهنجەى داوه و ئابروى تکاندووه، بۆیه دەبفرینى و بریار دەدات لە مالهکهى خۆیدا، دادگایى بکات. ئیتر لەو دوا، تاو نا تاویک لەسەرى دادەنیشتم و دەستم دەکرد بە لاپەرە رەشکردنەوه و پیشبىنى ئەو دەکرد کە لەلام ببیتە رۆمانیک. پاشى چەند کاتژمىریک و رەشکردنەوهى چەند لاپەرەیهک کە بەرى دلایان نەدەگرتم، تووشى بى هومیدی دەبووم لى و ئیتر بۆ ماوهیهک لى دوور دەکهوتمەوه. لە مەسەلهکهدا سیمایهکی گەوهەرى هەبوو خۆى نەدەدا بەدەستەوه. بۆ نمونە من سەرم لەوه دەرنەدەچوو کە میدردى ئەو ژنە دەبى كى بى، ئەگەر ئەو میدردە بپوا بە ژنەکهى بکا، چ هەلوێستیک دەگریت. ئەو شەم لە لا پروون نەبوو ئەو شوینە دەبى کوئى بیت کە ئەو رووداوهى تیدا روو دەدا، هەر وهها ئەو

بارودۆخە میژوووییەشم لەلا پروون نەبوو کە دەبووا ئەو چیرۆکهى تیدا گەشه بکا و بىتە بەرهم، بە هەموو ئەو پەيوەندییه نامازەبى و نەهینیانەى کە تانویۆى ژيانى ولاتیک پیکهوه گری دەدا و ئەو جیهانە داخراو و ترسناکەش کە دەکهوێتە دەرەوهى مالى ئەو ژنە.

رەنگە زۆر لەخۆ کردن کارىكى شیاو بى بۆ ئەوهى ئەو منداڵە بەسەلامەتى لە هەناوى دایكى بىتە دەرەوه، بەلام دواتر دلنیاوییەک خۆى خزانده گیانمەوه، کە تەواویک ئاشناى کردم بەوهى، ئەگەر کارهکتەرێک بۆ خۆى نەیهوى لە دایک بى، رەنگە زۆر لیکردن بىترسینى و دووریش نییه لەبارى بەرى. بۆیه دەبوو ئەو سىینەیهىم بۆ ماوهیهکی درىتر لای خۆم بەهیشتاىتەوه. تا ئەو کاتەى لە سالى ۱۹۹۰ دا جارىکی تر شیلی باوهشى بە دیموکراسیەتدا کردووه و دواى حەقدە سالیى ژيان لە مەنفادا خۆم و خیزانەکهىم سەرلەنوئى گەراينەوه بۆ شیلی و لەوى جیگەر بووینەوه. ئیدی لیرەوه تى گەیشتم کە ئەو چیرۆکه دەبیت چۆن بنووسرى. چ لەو کاتەدا و چ لە ئیستاشدا کە من خەریکی نووسینى ئەم روونکردنەوهیهىم، ولاتەکهىم لە دەمىکی هەستیار و پر مەترسیداردا دەژى و هەنگاوى لەرزۆک بەرەو دیموکراتییهت هەلدهگرى. ئەگەرچى پینوشییت گۆرى ون بووه و چتر سەرۆکی شیلی نییه، بەلام بە جۆریک لە جۆرهکان سەرۆکایهتییى سوپا دەکا و کەموزۆر کارىگەری رۆحیى لەسەر هیزه سەربازیهکان ماوه، ئەگەر هاوولاتییانى شیلی سەرکەش و یاخى بچوولینەوه و بکەونه کوشتوبرى ئەو کەسانەى کە رۆژیک لە رۆژان هەوادارى رۆژمى پىشوو بوون، دوور نییه ترس و هەرەشەى کوتادیهکی تر، لەئارادا مابى.

دەبى فەرمانى ئەوه بدرى کە لە ئاژاوه و بەرەنگاربوونەوه خۆ بەدوور

بگیرئ. حکومەتی تازە دەبوو ریگەییەکی بگرتایەتە بەر بۆ ئەوێ ئەو کەسانە ی که لایەنگری پینۆشیتن و جیگا و پۆستی گرنگیان بە دەستەوویە جارئ لە شوێنە هەستیارەکانی وەک دادوهری و ئەنجومەنی نوێنەران و ئەنجومەنی شارەکان و بەتایبەتیش لە دەزگای داراییدا، لەکار نەخرین.

لە پای پاراستنی مافەکانی مرۆفیشدا سەرۆکی بە دیموکرات هەلبژێردراوی شیلی "پەتریشیۆ ئەیلوین" بۆ دانانی سنووریک بۆ ئەو کیشەییە، لیژنەییەکی دانا که دواچار ئەو لیژنەییە بە "لیژنە ی پیتینگ" ناسرا. که پارێزەریکی تەمەن هەشتا ساڵ سەرۆکایەتی دەکرد، بۆ لێپێچینەو لە هەموو ئەو تاوان و پێشیلکاریانە ی که لە سەر دەمی دیکتاتۆرییەدا روویان داو و مەرگیان لێ کەوتووەتەو، بە لām کارەکی ئەوان لەویدا سنووردار کرابوو که ناوی تاوانباران بلاونەکرینەو و هیچ سزایەکیش دەر نەکرئ.

ئەو هەنگاوێکی گرنگ بوو بۆ ساریژکرنەوێ برینەکانی ولاتیک که دەمیک بوو بە دەست ئازارەکانی خۆیەو دەینالاند، بە پێی دانپیانکی جەماوهری، تۆقین حەقیقەتیکی ئاشکرا و روون بوو، که نەدەکرا خۆمانی لێ گیل بکەین و هەمیشە ئیمە ی پێ دەناسراینەو، بۆ خۆشی میژووویەکی بە لگەنەو یست بوو که بەردەوام دەرگای رق و تۆلە کردنەو ی بە سەر کۆمە لگای ئیمە دا والا دەکرد، هیوا دەخووزین ئەو رۆژگارە بەتەواوی لە یاد بکەین. لە لایەکی ترەو داپەرەری بۆی ناکرئ هیچ ئەنجامیک بە دەست بەینئ، لە کاتیکی ئەو کارەساتە ترسناکە ی که سەدان هەزار کەس لەو قوربانیانە ئەزموونیان کردوو، ئەوانە ی ئەگەرچی رزگاریان بوو بە لām هیشتا نازانرئ چون مامە لایان لە گە ل بکرئ. ئەیلوین بەو پەر ی وریایییەو پێشەرەوی

قووناخیکی هەستیار دەکا لە نیوان ئەوانە ی دەیانەو ییت سەر دەمی تۆقین بەتەواوی بنیژن و لە یادی کەن، ئەوانەش که دەیانەو ی بەتەواوی پەر دە ی لە سەر هە لمان.

من بەو پەر ی تامە زرۆییەو تەماشای لیژنە کەم دەکرد که چون ئەو ئەرکه قورس و دژوارە جیبە جی دەکەن. لە هەمان کاتیکی ئەو هەم لە لا روون بوو بوو هەو که من کلیلی چیرۆکەکی خۆم بەردەست کەوتوو، ئەو چیرۆکە ی بۆ چەندین ساڵ لە مەنفادا لە گە ل دەژئ. ئەو فراندن و دادگایی کردنە ئەندیشە کراو، ناکرئ لە ولاتیکدا روو بدا که لە ژیر پۆستالی دیکتاتۆرییەدا بنالینئ، بە لکو لە ولاتیکدا که لە قووناخی پەرینەو دا بی، بەرەو دیموکراسییەت. لە شوینیکدا که زۆر لە شیلییەکان دژئ ئەو ئازارە نەینییانە، رادەپەرن و دەتەقنەو که رۆژگاریکی دوورودرێژە لە ناخیاندا پەنگ دەخۆنەو، لە کاتیکی کەسانێکی تریش هەن که پێیان وایە ناوی پەر دە لە سەر تاوانەکانیان هە لماندرئ.

ئیدی لێرەو هە لسوکهوتی ئەو میردەشمان، بۆ روشن دەبیتەو که ژنەکی ئەشکەنجە دراو و لە هەمان کاتدا بۆ خۆشی پشکیکی هاوبەشی لە فراندنی ئەو پیاو نەناسراو دا بەردەکەوئ، بیکەم بە یەکیک لە ئەندامانی ئەو لیژنەییە ی که لە لایەن ریتینگەو سەرۆکایەتی دەکرئ بۆ لیکۆلینەو لە تاوانەکان. ئەو هەش گە یاندمیە ئەو بریارە ی لە جیاتی رۆمانیک دەقیکی شانۆیی بنووسم. ئەو بیروکەییەش بۆ من ترسناک بوو، من لە ئەزمونی نووسینی خۆمەو، ئەو هەم دەزانی که هەندیک جار ئەو رەهەندە هاوکاریکی چاکە بۆ نووسەر مامە ل لە گە ل رووداوگە لیک ی وا بکا که بۆ خۆیان گەرموگورن و لە میژووویەکی تازەو دینەدەرئ، بە لām ترسناکییەکی لەو دایە که زیاد لە پێویست خۆی

پاپەندى پروانينىكى دۆكۆمىنتارى، يان پروانينىكى واقىعى بكا كه له ئارادايە، بەهوش تۆ ئازادىي داھىنان و جيهانبىنى خۆت لە دەست دەدى، له جىي ئەوھى پىگا بە كارەكتەرەكانت بەدى ئازاد بن لەوھى بۆ خۆيان چۆنيان دەوى ئاوا بچوولپن و ھەناسە بەن، پىگايان پى بەدى دووچارى سەرسورمان و دلەراوكى و بىزاربوونمان بكن، بە پىچەوانەوھە ھەول دەھىت كەسايەتییەكان ھەر بەو جۆرە دابرىژىتەوھە كە بۆ خۆيان لە چوار دەورمان ھەن.

ھەر وھا ئەوھشم دەزانی كە لەلایەن كەسانىكى ولاتى خۆمانەوھە لە شىلى رووبەرووى پەخنەگەلىكى ئەوتۆ دەبمەوھە، كە من دەمەوى گۆمەكە بشلەقنىم و برىن و كارىگەرى تۆقن و ئەشكەنجەدان كەسەردەمانىكى دووردرىژە ئىمە پىوھى دەنالپن، بە يادى خەلكان بەئىنمەوھە، لە كاتىكدا كە دەبىت دەربارەى ئەو قۇناغە بە ئاگا و ھوشيار بىن. ھەستم بەوھە كرد كە دەبى وھەك ھاوولتییەك بەرپرسىار و دونيابىن بىم. لەھەمان كاتىشدا وھەك ھونەرمەندىكىش بەرپرسىار بىم لە وھەلامدانەوھى ئەو ھاوارە كىويیەى كە لەناخى كارەكتەرەكانمەوھە دىنە دەرى و ئەو بى دەنگىیە بشكىنم كە لەسەر شانى زۆر لە ھاوولتییە چاودىرەكانم بووھتە بارىكى قورس، بەوھى كە ھىچ كىشەىەك بۆ ئەو دىموكراتىيەتە تازەى نەخولقىت كە خەرىكە تازە دەرسكى.

ئىستاش و ئەوساش زىاد لە ھەر كاتىكى تر، من پروام وابووھە كە دىموكراسىيەكى لاواز و تازە پىگرتوو، بەوھە ھىز و پاىەدار دەبى كە پىگا بە خەلكان بدرى ئازاد بن لە گوزارشت كردن لە خۆيان و لە خەو بىنن بە داھاتوويەكى جوانترەوھە، ھەولدان بۆ دووبارەنەبوونەوھى

رابردوو، بەشاردەنەوھى ئەو زەرەر و زىانانە نابى كە لىمان كەوتوون. كاتى كە دەستم كرد بە نووسىن، بىنىم كارەكتەرەكانم ھەول دەھن ھەمان ئەو پرسىارانە بخەنە پروو كە ھەر ھاوولتییەكى ئاسايى شىلى بە نھىنى لە خۆى كردوونى و ھەر كەسىكىش لە شوپنى خۆیەوھە ھەولئەوھى داوھە كە ھەر چۆنىك بووھە دەربان بېرى.

چۆن دەكرى جەللاد و قوربانى لە يەك شوپندا پىكەوھە بژىن؟
چۆن دەكرى برىنەكانى نىشتمانىك سارىژ بن كە دووچارى نەخوشى تۆقن بووھە، لە كاتىكدا ترس لە قسە كردن ھەموو كون و قوربىكى ئەو نىشتمانەى داپوشىبىت؟

چۆن دەگەينە ھەقىقەت لە كاتىكدا درۆ بۆ خۆى بووھتە خوويەك؟
چۆن دەكرى رابردوويەك بە زىندوويى بەئىلپنەوھە، بەبى ئەوھى تىدا زىندانى بىن؟

ئەى چۆن رابردوويەك لە ياد بگەين بەبى ئەوھى مەترسىي ئەوھەمان ھەبى كە لە داھاتوودا دووبارە نەبىتەوھە؟
ئایا ئەوھە شىاوە قوربانى بە ھەقىقەت بەدەين لە پىناوى زامنكردى ئاشتىدا؟

ئەى ئاكامەكانى كپكردى ئەو رابردووھە چى دەبى ئەگەر ھەقىقەت بەردەوام بە گۆيماندا بچرىپنى يان ھاوارمان لى بكا؟
ئایا گەلان ئازادن لەوھى بەدواى يەكسانى و دادوورىدا بگەرىن لە كاتىكدا ھەپەشەى ھىرشى سەربازى خۆى لە بۆسە نابى بۆمان؟
لە بوونى باروودخىكى ئاوادا دەكرى پەنا بۆ توندوتىژى بېرى؟
ئىمە تا چەندىك بەرامبەر ئەوانە تاوانبارىن كە لەناو پروداوھەكاندا زۆرتىن ئازارىان چەشتووھە؟

پهنگه زۆربهی دژوارییسه که بۆ ئەوان بێ: چۆن بهرهنگاری ئەو مهسهلانه بینهوه بهبێ ئەوهی یهکیتی نیشتمانی بشیۆینین و لهههمان کاتدا کهشوهوايهکی ديموکراتیيش بخولقینین؟

سێ ههفته دواي ئەوه شانۆنامهی مه‌رگ و پاکیزه ئاماده بوو، ئەو شانۆنامهی گه‌لیک کیشهی خه‌فه‌کراوی ئاشکرا کرد که خۆیان له‌ناو هه‌ناوی میلله‌تی شیلیدا هه‌شار دا‌بوو. به‌و هۆیه‌وه هه‌ره‌شه‌یه‌کی دیار و له‌به‌رچاوی بۆ ئاسایشی ده‌روونی گه‌ل خولقاند، له‌هه‌مان کاتدا ده‌کرێ بزۆینه‌ریکیش بێ بۆ ئەوهی له‌و رینگایه‌وه پیناسی خۆمان بدۆزینه‌وه و ئەو رینگایانه‌شی پێ رۆشن بکه‌ینه‌وه که له‌چهند سالی داها‌توودا دینه‌ پێشمان. کۆمه‌لی په‌یامی ئەندیشه‌ی هاوچه‌رخ هه‌ن، به‌تایبه‌تی ماسمی‌دی، ئەو که‌نالانه‌ی که جه‌ماوه‌ر ده‌خ‌لا‌فین، به‌رده‌وام ئەوه‌مان به‌گوێدا ده‌ده‌ن که وه‌لامی ئاسان و ئاماده و سه‌رپێیان بۆ زۆربه‌ی کیشه‌کانمان پێیه‌.

ئەو شیوازه ئیستاتیکیه، نه‌ک هه‌ر ئەزموونی مرۆفایه‌تی ده‌شوی‌ن و له‌باری ده‌با، به‌لکو له‌ بارودۆخیکی وه‌ک شیلیدا، یان هه‌ر ولاتیکی تر که تازه له‌ رۆژگاریکی ئالۆز و پر کیشه‌ی گه‌وره‌ ها‌تووته‌ ده‌ری، وا ده‌که‌وێته‌ روو که ده‌رهاوێشته‌یه‌کی پێچه‌وانه‌ی هه‌بێ و جووله‌ و گه‌شه‌ی کۆمه‌لگا په‌ک بخا. هه‌ستم به‌وه کرد که شانۆنامه‌ی مه‌رگ و پاکیزه، به‌ شیوه‌ی تراژیدیای ئەرستۆیی، هه‌لگری سیمایه‌کی تراژیدی بێ. پارچه‌یه‌کی هونه‌ری که یاریده‌ی کۆمه‌لگا ده‌دا له‌ پێی تۆقین و به‌زهبییه‌وه، خۆی تیدا ببینیته‌وه. یاخود بینه‌ر ناچار بکا تا به‌رهنگاری کیشه‌ گرنگه‌کانی ژبانی خۆی بێته‌وه و ئەمرۆش زووتر له‌ به‌یانی، رۆشنایی نه‌خاته سه‌ریان ئەوا بێ له‌ مالۆیرانی شتیکی تر چاوه‌روانی

ناکا. له‌و رینگه‌یه‌وه ئاماژه کردنی‌که به‌وه‌ی که ئەو شانۆنامه‌یه وه‌ک زۆر له‌ نووسینه‌کانی دیم، چ رۆمان، چیرۆک، شیعر، یان وه‌ک زۆریک له‌ شانۆنامه‌کانم، هه‌ر به‌ ته‌نیا با‌سم له‌ شیلی نه‌کردوه، ئەوه‌نده‌ی که له‌و کیشانه‌ دواوم که ده‌کرێ له‌ هه‌ر شوینیکی تری ئەم سه‌ر زه‌مینه‌دا روو ده‌ن، له‌ هه‌موو ئانوساتیکی سه‌ده‌ی بیسته‌م، یاخود له‌ هه‌ر شوینیک مرۆف هه‌بێ، یان روونتر ده‌مه‌وی بلیم به‌ درێژایی هه‌موو کاته‌کان. ئەوه هه‌ر به‌ ته‌نیا بۆ ئەو ولاته‌ نییه که ترس دای گرتوه و پێویسته له‌سه‌ری هه‌رچی زووتره له‌و ر‌امان و ترسانه‌ی خۆی تی‌ بگا و بکۆلێته‌وه. نه‌ک هه‌ر به‌ ته‌نیا له‌ کاریگه‌ریی ئەشکه‌نجه و تۆقین که بۆ ماوه‌یه‌کی دووردریژ جه‌سته‌ی مرۆفایه‌تی و جه‌سته‌ی نیشتمانی دا‌ر‌زان‌دوه، به‌لکو له‌سه‌ر کۆمه‌لیک با‌به‌ت و کیشه‌ی تر که هه‌میشه منی داگیر کردوه. بۆ نمونه:

چی روو ده‌دا ئەگه‌ر ئافره‌ت ده‌سته‌لات بگریته‌ ده‌ست؟ چۆن ده‌کرێ راستی بلێی، له‌ کاتی‌کدا ئەو ده‌مامکه‌ی که هه‌لتگرتوه له‌گه‌ل روخساری خۆتا وه‌ک یه‌ک بێ؟ یاده‌وه‌ری چۆن ده‌توانی ته‌فره‌مان بدا و چۆن پێی ده‌کرێ بمانپاریزی و چۆنیش له‌ توانیدا هه‌یه‌ رێبه‌ریمان بکا؟ له‌و کاته‌وا که ئەزموونی شه‌ر ده‌که‌ین؟ چۆن ده‌کرێ بێ گونا‌هی خۆمان بپاریزین؟ چۆن له‌و که‌سانه‌ ببورین که به‌ جو‌ریک ئازاریان داوین ساریژ کردنه‌وه‌ی ئاسان نییه؟ چۆن ئەو زمانه‌ سیاسیه‌ بدۆزینه‌وه که تا ئیستا به‌کارنه‌ها‌تووه؟ چۆن چیرۆکیک بگری‌نه‌وه که له‌یه‌ک کاتدا جه‌ماوه‌ریش بێ و ته‌مومژا‌ویش بێ؟ چیرۆکیک که له‌لایه‌ن خه‌لکانیکی زۆره‌وه بۆ تی‌گه‌پشتن ئاسان بێ و له‌گه‌ل ئەوه‌شدا شیوازیکی ئەزمونگه‌ریش بێ؟ چیرۆکیک ئەفسانه‌یی بێ و له‌هه‌مان کاتدا له‌باری ئیستای مرۆفایشه‌وه بێ؟ شانۆنامه‌ی مه‌رگ و پاکیزه له‌

ساته وهختیځدا به ئینگلیزی دهرکوت، که مرؤڤایه تی به گۆرانکارییه کی نائاساییدا تی دهبه پری، له ساتیکدا هیوایه کی زۆر مهزمنان به داهاتوو ههیه و له هه مان کاتیشدا دلله پراوکییه کی گهرهش له ئارادایه دهرهق ئه و داهاتوو که دهبی چۆن بی و چی له گه ل خۆیدا هه لگرتبی. له و گفتوگو هه نووکه بییه دا زۆر که م بیستراوه دهریاره ی ئه و شوینه داپوشراوه ی که ئیمه لی دهژین و دووره له چهقی دهسه لاتوه، به لام به رده و امیش نزیکن له و ناوه ندوه که سه رچاوه ی ئه شکه نجه و ئازاره و هه میسه به ها رهوشتییه کان بریاری ئه و شتانه مان بۆ دهن که له ئیستادا روو بدن یان له داهاتوو یه کی تر دا. له ساته وهختیکی وهک ئیستادا که زهمینه ی نه گبه تی له ئاسودا ونه و خۆی له به رچاوان شار دووه ته وه، له وه دهچی تۆزیک، هه ر ئه وه ندوه ی دم ته ر کردنیک به ته نگمانه وه بی. من هیوا ده خوازم بیر له پۆلینا و جیراردۆ و رۆیه رتۆ بکه ینه وه، بیر له جیهان بکه ینه وه، بیر له خۆمان بکه ینه وه و بروانین ئیمه له کام یه کیک له و سیدانه دهچین. یه کیک له و سیانه یان هه موویان چه ندیک گوزارشتیان له ته نیایی ژیان ی ئیمه کردوه. دوا جاریش هیوام وایه، کاتیک له گه ل ئه و خه لکه دوورانه دا که له شیلییه وه دوورن و پیکه وه ته ماشا ده که یین و ده چرپینین و ئازار ده چیژین، په ی به هه سته کانمان به رین و ئه و دۆخه سهیره ی که وهک مووچرکه یه کی ئینسانیه و ئیمه ناومان لی ناوه دانپیدانان، پردیک بی بۆ په رینه وه له و جیهانه دابه ش بووه.

ئیری له دۆرفمه ن

۱۱ گه لاویژی ۱۹۹۱

په راویزه کان:

مه رگ و پاکیزه: ناوی ئه م شانۆنامه ی دۆرفمه ن له چوارینه یه کی فرانز شوپه رته وه وه رگیراوه. ئه م چوارینه یه له کلیلی (دی) یه وه ده ست پی ده کات و له سالی ۱۸۲۴ دا نووسراوه. شوپه رت له کاتیکدا ئه و به ره مه ی نووسیوه که بۆ ماوه یه ک ته ندروستی یه تیک چوو. جووله ی دووه می ئه م چوارینه یه له ئاهه نگیکی خۆیه وه وه رگیراوه که سالی ۱۸۱۷ نووسیویه تی و پیا نۆ هاوبه شی تی دا ده کا. ئه م چوارینه یه له چوار به ش یان جووله پیک هاتوو: ئالیگرۆ، ئاندانتی، سکیزۆ، پرستیۆ.

”Miranda” میره ندا: دهمه وئ خۆینه ر له وه ئاگادار بکه م، که ناوی میره ندا مانای ئه وه ده دا که که سیک تۆمه تیک ی رووبه روو کراوه ته وه، به لام یاسا ئه و مافه ی پی داوه که پاریزه ر رابگری بۆ ئه وه ی له هه ر تۆمه تبار کردنیک بی به لگه پاریزگاری لی بکات، تا ئه و کاته ی تاوانه که روون ده کریته وه و به به لگه وه ده سه لئیریت.

سلفادۆر ئه له ندی: له سالی ۱۹۰۸ دا له فالپۆ که شاریک ی گرنگی شیلییه و ده که ویتته سه ر که ناری ئوقیانوسی هیمن، له دایک بووه. چل سالی ژیان خۆی له پۆسته گرنکه گانی حکومه تی شیلیدا بر دووه ته سه ر و له سالی ۱۹۷۰ دا هه لپژیردراوه به سه رۆکی شیلی و یه که م سه رۆکی مارکسی بووه که ولاته که ی به دیموکراسی بر دووه به رتوه. له ۱۱ گه لاویژی ۱۹۷۳ دا گوژراوه. هه ندیکیش پیمان وایه خۆی کوشت.

ژهنرال ئۆگه ستۆ پینۆشییت: له سالی ۱۹۱۵ دا له فالپۆ له دایک بووه، بیست رۆژ به ر له کوده تا له لایه ن سه رۆک ئه له ندیه وه کراوه ته فه رمانده ی هیزه کانی سوپای شیلی و دواتر به یاریده ی هیزی ده ریایی و ئاسمانی، له رتی کوده تاوه بووه ته سه رۆکی شیلی. له سه رده می حوکمی ئه ودا به پی راپۆرتی ریتینگ، ۲۲۰۰ که س کوژراوه. ۸۰۰۰۰ که س به بی بریاری دادگا زیندانی کراون و ئه شکه نجه دراون و ۲۰۰۰۰۰ که س له ده ست زه بر و زهنگی ئه و به ره و مه نفا هه لاتوون. له لایه ن حکومه تی به ریتانیا وه بۆ ماوه یه ک زیندانی کراوه و دواتر ریگه ی پی دراوه که بگه ریته وه شیلی. له

سالى ۲۰۰۶ كاتىك كە مردووه، ۲۰۰۰ شكاتى تاوانى جۆراو جۆرى
لەسەر بووه، بەلام هيچيانى بەسەرا ساخ نەكرايه وه. كە مردووه خاوهنى
۲۴ ملوئين دۆلار بووه.

پەترىشيو ئەيلوين: سالى ۱۹۱۸ لە دايك بووه، يەكەم سەرۆكى شىلى بووه دواى
ئەوهى لە دەست ديكتاتورىيەت ئازاد بووه.

مەكارىزم: رېبازىكى كۆمۇنىستى بووه لە ئەمريكا، كە سىناتور جۆزىف مەكارزى
پىشەرەوى بووه.

رېتىنگ: راول رېتىنگ جيسن، لە سالى ۱۹۰۹ بۆ ۲۰۰۰ ژياوه. سىياسەتمەدار و
پاريزەر بووه، لەسەر دەمى سلفادور ئەلەندىدا بالويزى شىلى بووه لە
بەرازىل، لە دواى ئازاد بوونى شىلىيەش لە ديكتاتورى، سەرۆكايەتتى
ليژنەى نىشتمانى بۆ راستى و ئاشتەوايى كردووه "ئەوه ليژنەيەكى
نىشتمانى بوو بۆ بە دواداچوونى راستىيەكان، لە سالى ۱۹۹۱ دا راپورتى
كۆتايى خۆى دەربارەى هەموو ئەو تاوانانە بلاوكردووه كە كە لە رۆژگارى
دەسلەلاتى ژەنرال ئوگستو پىنوشىتيدا لە گەلاويزى ۱۹۷۳ تا ۱۱ نەورۆزى
۱۹۹۰ پرويان دابوو.

سەرچاوهكان:

- 1-Dorfman. Widows (play). Nick Hern Books Limited, 1997
- 2- Dorfman. Death and the Maiden. Fireside Book Club, main selection, Penguin, 1992.
- 3- Dorfman. Mascara. Seven Stories Press, August, 2004. reprint
- 4- Ariel Dorfman. Exorcising Terror: The Incredible Unending Trial of General Augusto Pinochet. 2002
- 5- A. Dorfman. The Resistance Trilogy. Nick Hern Books Limited, 1998.
6. Ariel Dorfman Interview, By Danny postel, Translated by Gregori Dolz Kerrigan and Danny Postel. The Spanish newspaper El Pais (October 26, 1998).

مەرگ و پاكيژه

ئەم شانۆنامەيە لە سالى ۱۹۹۱ دا خەلاتى باشتري دەقى شانۆيى لە
لايەن تايم ناوتى لەندەنيە وه پى بەخسراوه

ئىريەل دۆرفمەن ئەم دەقه شانۆيىيەى پيشكەش كردووه بە:

هارۆلد پىنتەر

ماريا ئيلنا دوفاشيل

منيش وهك وهرگير پيشكەشى دەكەم بە هەموو ئەو ژن و پياوه
شۆرشگيرانەى كورد كە لە لايەن جەللادەكانى بەعسى فاشىيە وه بە
دردانە ترين شيوە ئەشكەنجە دران.

كارەكتەرەكان:

پۆلينا سالىس: لە دەوروبەرى چل سالىدايه.

جيراردو ئيسكوڤار: مېردى پۆلينا، پاريزەر، لە دەوروبەرى چل و
پىنچ سالىدايه.

رۆبەرتو مېرەندا: پزىشكە، لە دەوروبەرى پەنچا سالىدايه.

كات ئىستاكەيه و شوپنيس، ولاتىكە رەنگە شىلى بى، بەلام

دەشكرى هەر ولاتىكى تريش بى

كە لە دواى رۆژگارىكى دووردريژ لە ديكتاتورىيەت،

باوهشى بۆ ديمۆكراسى كرديتە وه.

جیراردۆ: (دەنگى دى) دۇنيايت لەوھى كە ناتەوئى بىيىتە ژوورئى؟

ھەر كەمىك دانىشە (وہ لَام روون نييه).

دەى باشە، خۆت چۆنت پى خۆشە با وا بى، بەرلەوھى برۆم يەكتەر دەبينين. من دەبى رۆژى دووشەممە بگەرېمەوھ... يەكشەممەت پى چۆنە؟ (وہ لَام روون نييه) خىزانەكەم كۆكتىلېكى ماگارىتاي وا دروست دەكات، ھەموو مووى سەرت لە شوينى خۆى بەرز دەبىتەوھ. لەراستىدا نازانم چۆن سوپاسگوزارىي خۆمت بۆ دەبرېم. (وہ لَام روون نييه) دەى باشە كەواتە يەكشەممە دەتېنم. (پى دەكەنى).

(پۆلىنا كە لە پشتى پەردەوھەوھ وىستاوھ دەمانچەكە دەشارىتەوھ، دەنگى ماشىنەكە دەبىستى، چراى ماشىنەكە مالەكە رۆشن دەكاتەوھ، جیراردۆ دىتە ژوورەوھ).

جیراردۆ: پۆلىنا؟ پۆلىنا؟

(چاوى بە پۆلىنا دەكەوئىت كە لە پشتى پەنجەرەكەوھ خۆى ھەشارداوھ. گۆپەكان دادەگىرسىنى. پۆلىنا بە ھىواشى لە پشتى پەنجەرەكەوھ دىتە دەرى).

ئا ئەوھ... ئەوھ بەو جۆرە لەوئىدا چى دەكەيت؟ بمبەخشە لەوھى كە زۆرم پى چوھ لە... من....

پۆلىنا: (ھەول دەدات خۆى ئاسايى نىشان بىدا) ئەوھ كى بوو؟

جیراردۆ: ئەوھ تەنيا ئەوھ بوو من....

پۆلىنا: ئەوھ كى بوو؟

جیراردۆ: ئەوھ ئە... نە، خەمت نەبى، شتىكى ئەوھندە گرنگ نەبوو.

ھەر ئەوھندە بوو ماشىنەكەم خراب بوو.. لەبەختى خۆم ئەو

بەشى يەكەم

دېمەنى يەكەم

لە نيوھى شەو تى پەريوھ، دەنگى ھاژە و شەپۆلى دەريا دىتە گويمان. مالى ئىسكۆبارە لە كەنارى دەريا. بەرھەيوانىك و ھۆلىكى دانىشتن و ناندىنىك كە ھىشتا نانى ئىوارە لەسەر مېزى نانخواردنەكە ھەلنەگىراوھ، دوو كورسى لاي مېزى نانخواردنەكەوھىيە. لەسەر مېزىك لە تەنىشت دىوارەكە، ئامپىرىكى تۆماركەر و چرايەك ھەيە. دىوارىكى شووشەيى كە ھەوای دەرەوھ، پەردەكانى دەھىنى و دەبا، ھەيوانەكە و بەشى پىشەوھى ژوورەكەش لىك جيا دەكاتەوھ. دەرگايەك لە ھەيوانەكەوھ دەرواتە سەر ژوورى نووستن.

پۆلىنا سالىس، لەسەر كورسىيەك لە ھەيوانەكە دانىشتوھ و لە ژىر تريفەي مانگەشەوھ دەخواتەوھ. ھارەي ماشىنىك لە دوورەوھ دەبىستى. بە خىرايى لە جىگەكەي خۆى ھەلدەستى و دەرواتە ژوورەكەي تر و لە پەنجەرەكەوھ تەماشادەكات. ماشىنەكە دەوھستى، دەنگى مەكىنەي ماشىنەكە دەبىستى. رۆشنايى چراى ماشىنەكە، دەكەوئىتە سەر پۆلىنا. بەرەو لاي مېزى تەنىشت دىوارەكە دەروا و دەمانچەيەك لە چەكەجەيەك دەردەھىنى. كە ماشىنەكە دەكوژىتەوھ و گوئى لە دەنگى جیراردۆ دەبى، رادەوھستى.

کابرایه بۆم وهستا .. تایه‌ی ماشینه‌که‌م په‌نچه‌ر بوو .. پۆلینا من ناتوانم هیچ ببینم به‌بی ... (چرایه‌کی تر داده‌گیرسینی و ته‌ماشای تاقمی نان خواردنه‌که ده‌کا).

خۆشه‌ویسته چکۆلانه‌که‌م، له‌وانه‌یه ئیستا گه‌لیک سارد بوو بیته‌وه، وایه، خواردنه‌که ....

پۆلینا: (زۆر هیمنه تا کۆتایی دیمه‌نه‌که) ده‌توانین گه‌رمی بکه‌ینه‌وه. تا ئەو کاته‌ی شتی‌کمان هه‌بی ئاهه‌نگی بۆ بگێرین، ها ئه‌وه‌تا.

[بێده‌نگییه‌کی کورت] هه‌والێکی خۆشت پێیه که ئاهه‌نگی بۆ بگێرین، وانیه جیراردۆ؟

جیراردۆ: ئەوه ده‌که‌وێته سه‌ر تۆ.

[وچانیک]. (بزماریکی گه‌وره له گیرفانی چاکه‌ته‌که‌ی ده‌رده‌هینیت).

ده‌زانیت ئەوه چییه؟ ئەوه ئەو شته حیزه‌یه که تایه‌ی ماشینه‌که‌می په‌نچه‌ر کرد. ده‌زانیت هه‌ر پیاویکی ئاسایی کاتیک که ماشینه‌که‌ی په‌نچه‌ر ده‌بیت چی ده‌کا؟ ده‌چیت قاپی پشته‌وه‌ی ماشینه‌که‌ی هه‌لده‌داته‌وه و تایه سپیره‌که‌ی ده‌رده‌هینی، ئەمه له کاتیکدا ئەگه‌ر تایه سپیره‌که‌شی په‌نچه‌ر نه‌بی. ئەگه‌ر شتیکی وا رووی دا ژنه‌که‌ی له بی‌ری ده‌بی تایه سپیره‌که‌ی بۆ په‌نچه‌ری بکاته‌وه، وانیه؟

پۆلینا: ژنه‌که‌ی. تۆ وات لی هاتوووه که ده‌بیت ژنه‌که‌ت هه‌موو شتیکت بۆ چاک بکاته‌وه. ئەوه تۆی که ده‌بیت تایه‌ی سپیره‌که‌ی په‌نچه‌ری بکه‌یته‌وه.

جیراردۆ: له راستیدا من ئیستا ده‌ماخی ده‌مه‌ ده‌مێم نییه، به‌لام ئیمه

له‌سه‌ر ئەوه ته‌بابووین که ...

پۆلینا: ده‌بوو تۆ ئەوه بکه‌یت، من گوێ به کاروباری ماله‌که‌ بده‌م و تۆش به کاروباری ...

جیراردۆ: تۆ ده‌ستگیرۆییت ناوی که‌چی [دوای تۆزیک] ...

پۆلینا: ... به‌لانی که‌مه‌وه ماشینه‌که.

جیراردۆ: ... دوای تۆزیک نار‌ه‌زایی ده‌رده‌بیری.

پۆلینا: من هه‌رگیز نار‌ه‌زاییم ده‌رنه‌بریه‌وه.

جیراردۆ: ئەمه گه‌فتوگۆیه‌کی زۆر بی‌تامة، ئیمه له‌سه‌ر چی شه‌ی ده‌که‌ین؟ من له‌بیرم چوه له‌سه‌ر چی ...

پۆلینا: شیرینه‌که‌م ئیمه شه‌ر ناکه‌ین، تۆ منت به‌وه تاوانبار کرد که تایه سپیره‌که‌تم بۆ په‌نچه‌ری نه‌کردووین ته‌وه ...

جیراردۆ: تایه سپیره‌که‌م؟

پۆلینا: منیش زۆر به شتیه‌یه‌کی ریکوپییک پیم گوتی که من ...

جیراردۆ: ئا له‌ویدا راوه‌سته، با ئەو مه‌سه‌له‌یه لێره‌دا و هه‌ر ئیستا روون بکه‌ینه‌وه. ئەوه‌ی که تۆ تایه سپیره‌که‌ت چا نه‌کردووته‌وه، مه‌به‌ستم تایه سپیره‌که‌مانه، گه‌فتوگۆکه‌مان له‌وه‌وه خولقا، به‌لام شتیکی چکۆله‌ی تر هه‌یه، جه‌که‌که.

پۆلینا: جه‌کی چی؟

جیراردۆ: وایه، جه‌کی چی؟ جه‌کی ماشینه‌که‌ت له کوێ داناوه؟ ده‌زانیت، بۆ به‌رزکردنه‌وه‌ی ...

پۆلینا: ئەو جه‌که‌ت پێویسته که ماشین را‌ده‌گرێ؟

جیراردۆ: (پۆلینا باوه‌شی ده‌کات) ئیستا به‌دۆزه‌خ، پیم بلێ جه‌که‌که‌ت

چی لئى کردوو؟

پۆلینا: دام به دایه .

جیراردۆ: (پۆلینا بهرەللا دەکا) به دایکت؟ دات به دایکت؟

پۆلینا: به لئى، لئى خواستم .

جیراردۆ: دەتوانم لیت بپرسم بۆچی؟

پۆلینا: دەتوانیت، له بهر ئەوهی پێویستی پێی بوو .

جیراردۆ: له کاتیکدا من ... بیگومان، ئیمه ... تۆ ناتوانیت ... پۆله، تۆ

هەر وا به ئاسانی .. ناتوانیت بئى پرس شتیکی وا بکەى .

پۆلینا: دایکم به هیواى ئەوه بوو به رهو باشوور بپروا و زۆریشی

پێویست پێى بوو، له کاتیکدا تۆ ...

جیراردۆ: له کاتیکدا من سهرم به گۆرى باوکم .

پۆلینا: من وا نائیم .

جیراردۆ: وایه . من برووسکه یه کم پێ گهیشته و ده بوو هەر زۆر به

خیرایی به رهو شار بهر پێ بکهوم بۆ ئەوهی سه روک ببینم، که

ئەوه بۆ خۆی گرنگترین کۆبونه وهیه له هه موو ژياندا و

ههروه ها ...

پۆلینا: ههروه ها چی؟

جیراردۆ: ئەو بزماره کورپی قه حبه یه ش له سه ر ئەو رینگایه که وتبوو

چاوه رپی منی ده کرد، باش بوو به ختم هه بوو له وهی له پێی

چوونم بۆ ئەوئى وام لئى نه هات ... له و ناوه دا من به بئى سپیر و

جهک له و سه ر رینگا نه فره تیه گیرم خوارد بوو .

پۆلینا: من ده زانم که تۆ که سیک هه ر ده بینته وه که به هانا ته وه بئى .

تۆ پیم بلئى ژنیکی جوان بوو؟ . سه رنجرا کیشبوو؟

جیراردۆ: من پیم گوئی که پیاو بوو .

پۆلینا: به هیچ جوړیک پیت نه گوتم .

جیراردۆ: بۆچی ده بپت تۆ هه میشه گومانى ئەوه بکهیت که ئا فره تیک

بئى ...

پۆلینا: له راستیدا بۆچی؟ بۆ خو شم نازانم بۆچی؟ [وچانیکی کورت] .

پۆلینا: ئەو پیاوه ی که ...؟

جیراردۆ: کابرایه کی باش بوو، بۆ من به خت بوو که ئەو ...

پۆلینا: چاوت لئیه؟ من نازانم تۆ چۆن ئەوه ده که ی، به لام تۆ هه میشه

ده توانیت به سه ر ئەو گرفتانه دا زال بیت، بۆیه هه موو شته کان

به باشی بۆ تۆ دین به ده سه ته وه ... له کاتیکدا دایکم، زۆر

دانیا به له وهی ئەگه ر شتیکی وا له دایکم روو بدا، ئەوا

که سانیکى هه رچی و په رچی بۆی راده وه ستن .. خو ت ده زانیت

که دایکم له و ساتو وه ختانه دا تووشی چ په فتاریکی شیتانه ی

وه ...

جیراردۆ: تۆ ناتوانیت هه ست به و خو شیه بکه ی که وام لئى ده کات، بیر

له وه بکه مه وه که دایکت به جه که که ی منه وه زۆر ئاسووده

هه موو باشوور ده گه ر ئی، له کاتیکدا ده بپت من چه ند

کاتژمیړیک په کم بکه ویت ...

پۆلینا: ئەوهنده ش گه وره ی مه که وه ...

جیراردۆ: چل و پینج ده قیقه . چل و پینج ده قیقه ی ته واو . ماشینه کان

به لامدا ده هاتن و ده چوون هه ر وهک ئەوه ی من له ویشدا نه یم .

ده زانیت چیم کرد؟ . هه ر وهک په روانه ی ئاشیک، باله کانم به

جیراردۆ: تۆ لەبەر ئەو ڕەخنەم لێ دەگریت؛ چونکە من بایەخت پی دەدەم؟

پۆلینا: ئەمەشت لای سەرۆک درکاند، ئەو هی که ژنەکت کیشە ی هیه لهگه‌ڵ... [وچانیک]

جیراردۆ: ئەو ئاگای لهو هه‌یه، کهس ئەو نازانی. تهنانهت دایکیشته ئەو نازانی.

پۆلینا: به‌لام خه‌ڵکانیک هه‌ن ئەو دهنان.

جیراردۆ: من دهرباره‌ی ئەو جووره‌ خه‌ڵکانه‌ قسه‌ ناکه‌م، هه‌یج که‌سیک له‌ سه‌رۆکایه‌تی تازە ئەو نازانی. من دهرباره‌ی ئەو هه‌قیقه‌ته‌ قسه‌ ده‌که‌م که‌ ئاشکرامان نه‌کردوو، هه‌روه‌ک چۆن تۆ هه‌رگیز... هه‌رگیز ئیمه‌ ئەوه‌مان نه‌کردووته‌ راپۆرت، ئەو شته‌ی که‌ ئەوان... ئەوان چیان...

پۆلینا: که‌واته‌ له‌ کیشه‌یه‌ک ده‌کۆلنه‌وه‌ که‌ ئەنجامه‌که‌ی تهنیا مردن بێ، ها؟

جیراردۆ: بمه‌خسه‌، پۆلینا، ئەوه‌ی تۆ...

پۆلینا: ئەو لیژنه‌یه‌ی که‌ تۆیان بۆ راسپاردوه‌، هه‌ر تهنیا له‌و که‌یسانه‌ ناکۆلیته‌وه‌ که‌ مردنیا لێ که‌وتووته‌وه‌؟

جیراردۆ: به‌لێ، دیاری کراوه‌ بۆ ئەوه‌ی لیکۆلینه‌وه‌ له‌ پشیلکردنی مافه‌کانی مرۆف بکا، ئەو کیشانه‌ی به‌ مه‌رگ کۆتایییان هاتوو یان مه‌رگیان لێ که‌وتووته‌وه‌.

پۆلینا: تهنیا ئەو که‌یسه‌ زۆر گرنگانه‌؟

جیراردۆ: نییه‌ت ئەوه‌یه‌ بۆمان بکریته‌ رووشنایی بخه‌ینه‌ سه‌ر تاوانه‌

ناره‌واکان، هه‌روه‌ها به‌دکارییه‌کانی تریش رووناکیان ده‌چیتته‌ سه‌ر.

پۆلینا: تهنیا زۆر گرنگه‌کان؟

جیراردۆ: با بلیین، ئەو که‌یسانه‌ی تر ده‌که‌ونه‌ دواوه‌، یاخود با بلیین گولبژیر ده‌کریین.

پۆلینا: ده‌که‌ونه‌ دواوه‌، گولبژیر ده‌کریین، چاکسازیان تیدا ده‌کری.

جیراردۆ: پۆلینا، من نامه‌وی دهرباره‌ی ئەوه‌ بدویم.

پۆلینا: هه‌روه‌ها منیش نامه‌وی دهرباره‌ی ئەوه‌ بدویم.

جیراردۆ: به‌لام ده‌بی ئیمه‌، من و تۆ پیکه‌وه‌ دهرباره‌ی ئەوه‌ بدوین، بۆچی؟ نابێ باسی بکه‌ین؟ ئەگه‌ر من برۆم و چه‌ند مانگی داهاووی خۆم له‌گه‌ڵ به‌لگه‌ و شایه‌ت و رزگاربووان و خزم و که‌سوکاره‌کانیان به‌رمه‌سه‌ر... هه‌رکاتیک که‌ من دیمه‌وه‌ مالم... بۆ خۆ ناتهووی هه‌موو ئەوانه‌ بۆ خۆم هه‌لبگرم. باشه‌ چۆن ده‌بی ئەگه‌ر تۆ... ئەگه‌ر تۆ... (پۆلینا له‌ باوه‌ش ده‌گری) ئەگه‌ر بزانیته‌ من چه‌نده‌ تۆم خۆش ده‌وی. ئەگه‌ر بزانیته‌ چه‌نده‌م خۆش ده‌وی هه‌ر ئازارم ده‌ده‌یت؟

پۆلینا: (به‌گه‌رمی باوه‌شی پیدا ده‌کا) به‌لێ، به‌لێ، به‌لێ. ئەوه‌ ئەو به‌لنییه‌ نییه‌ که‌ تۆ ده‌ته‌وی؟

جیراردۆ: ئەوه‌ ئەو به‌لنییه‌یه‌ که‌ من ده‌مه‌وێت.

پۆلینا: هه‌ول بده‌ هه‌موو ئەوه‌ی رووی داوه‌ بیزانیت، هه‌موو شتییک بزانه‌. په‌یمانی ئەوه‌م پی بده‌ هه‌موو ئەوانه‌ بیزانیت که‌....

جیراردۆ: هه‌موو شتییک، هه‌موو شتییک که‌ بۆمان بکری. هه‌ول ده‌ده‌ین هه‌موو ئەوانه‌ بزانیین... [وچانیک] تا ئەوه‌نده‌ی....

پۆلینا: ریتان پئی دراوه.

جیراردۆ: سنوورداره، با بلتین ئیمه سنووردارین، به لام زۆر شت ههیه که ئیمه دهتوانین بیکهین.. ئیمه ئەو ئەنجامه ی به دهستی دینین بلای دیه که ههینهوه. ههروهها راپۆرتیکی رهسمییش له ئارادا دهبی. ئەوهی که رووی داوه دهبیته به لگهیهکی سهلمینراو که هیچ کهسیک بۆی ناکرێ پشتگوپی بخا. ئیدی بۆ جاریکی تر نیشتمانکهمان هه رگیزاوه رگیز ناکه ویتهوه ناو بار دۆخیکی ئاوا سهختهوه.

پۆلینا: ئەهی دوا ی ئەوه؟ (جیراردۆ بیدهنگه)

پۆلینا: ئیوه گوێ له خزم و که سوکاری قوربانییهکان دهگرن، ئیوه تاوانهکان ریسوا دهکهن، ئەهی چی له تاوانبارهکان دهکهن؟

جیراردۆ: ئەوه بۆ داوه دهمی نیتیهوه. ئیمه وینهیهکی هه موو دانپیاننهکان بۆ دادگا ده نیرین و ئەوان بریاری خۆیان دهدهن له سهه ئەوهی....

پۆلینا: دادگا؟ هه ئەو دادگایه ی که له ماوه ی هه قده سالی دیکتاتوریه تدا بۆ پاراستنی ژیا نی کهسیک نقه یان لیوه نه هات؟ ئەوانه ی که له کیشه ی تاکه زیندانیه کیان نه کۆلییه وه؟. حاکم پیرۆلتا، ئەوه ی ئەو ژنه داماو ه چوو بووه لای و پرسیا ری دیار نه مانی میرده که ی لی کردبوو، ئەویش پئی گوتبوو: رهنگه میرده که ت له دهست زولمی تۆ مالی به جی هیشته بی وشوین ژنیکی تر که وه تبی؟ ئەوه دادوهره؟ ناوی چی له و دادوهره ده نیی؟. دادگا؟ پیم بلی دادگا؟

(له کاتی قسه کردندا، پۆلینا به هیواشی پئی دهکه نیت به لام

ورده ورده شیتی دهیگری).

جیراردۆ: پۆلینا، پۆلینا، ئیتر بیهره وه. پۆلینا. (جیراردۆ، پۆلینا له ئامیزده گری و ئەویش هیمن ده بیته وه) ساویلکه کهم، کیژۆله ساویلکه کهم، باوانه کهم. [وچانیکی کورت].

جیراردۆ: ئەهی باشه ئەگه ر ئەوه تۆ بوویتایه له و سه ره رپیه دا تایه که ت په نچه ر بووایه، چیت لی به سه ر ده هات؟ له قه راخی ئەو رپگایه دا که ئەو هه موو ماشینه به لاتدا تی په رینایه، قافلله له دوا ی قافلله چرای ماشین به لاتدا بین و برۆن و هاواریان بۆ بکهیت و کهسیک بۆت رانه وهستی. ده توانی ئەوه به ی نیتیه پش چاوی خۆت که خۆت له ته نیاییدا ببینیته وه، له ویدا له سه ر ئەو رپگایه که هه مووی....

پۆلینا: کهسیک هه ر راده وهستا. له وانیه کهسیکی وه ک میره ندا؟.

جیراردۆ: له وانیه یه. خۆ هه موو کهسیک پیاو خراب نییه.

پۆلینا: نا.. هه موو کهسیک نا.

جیراردۆ: من رۆژی یه کشه ممه ئەوم داوه ت کردوو ه بۆ خوار دنه وه. ئەوه ت پئی چۆنه؟

پۆلینا: یه کشه مه باشه. [وچانیکی کورت]

پۆلینا: من که گویم له دهنگی ماشین بوو، ترسام. کاتی که دنیای بووم ئەوه تۆ نیت.

جیراردۆ: به لام ئەوه هیچ مه ترسییه کی تیدا نییه؟

پۆلینا: نه خیر. [وچانیکی کورت]

پۆلینا: جیراردۆ، تۆ به به لی وه لامی سه روکت دایه وه، وانیه؟ راستیه کهم پئی بلی جیراردۆ! یان تۆ ئەو ئیش کردنه ت له گه ل

لیژنه که وهک درۆیهک رییک خستوو؟

جیراردۆ: من نامهوی ئازاری تۆ بدهم.

پۆلینا: بهسه رۆکت گوت که تۆ بهوه رازیت، وانیه؟ بهرلهوهی رای من

وهبرگری، وانیه؟ من ئەمهوی راستیم پۆ بلئی جیراردۆ.

جیراردۆ: بهلئ. من بهوم گوتوو که بهو کاره رازیم. بهلئ. بهرلهوهی

پرس به تۆ بکه م.

[پروناکی نامینیت]

دیمهنی دووهم

کاتژمیری دواتر. کهس لهسه تهختهی شانۆ نییه. تهنیا

تیشکی مانگ دهبنری که له پهنجهرهکهوه دیته ژووری و کزتر

له دیمهنی یهکهه دیته پیش چاو. سه میزی نانخواردنهکه

خاوین کراوتهوه. دهنکی هاژهی دهريا دهبیستری. دهنکی

ماشینیک تا دی نزیک دهبیتهوه. ههروهها چرای ماشینهکه

ژووری دانیشتنهکه رۆشن دهکاتهوه و دهکوژیتهوه. دهرگای

ماشینهکه دهکریتهوه و دادهخریتهوه. کهسیک له دهرگا دها، له

پیشدا بهشیوهیهکی شهرمانه و دواتر زۆر بی چاو و پروانه.

لهناوهوه چرایهک دادهگیرسی و به خیرایی تیشکهکهی نامینئ.

لهدەرگادانهکه بهردهوام دهبی. جیراردۆ له ژووری نووستنهکهوه

به دهستی بیجامهوه بهره ژووری دانیشتن دی.

جیراردۆ: (پۆ پۆلینا که لهدهروهی شانۆیه) من پیت دهلیم که هیچ

نییه.. خهمت نهبی.. خهمت نهبی ئەزیزم، من ئاگام له خۆمه.

(جیراردۆ گلۆپیک دادهگیرسینئ) ئەوه هاتم.. ئەوه هاتم.

(دهروات بهرهو لای دهرگاکه و دهرگاکه دهکاتهوه، رۆبهرتۆ

میرهندا لهدهروهه ویتاوه).

ئۆۆۆ ئەوه تۆی، ئای خودایه. دلت خستمه خوارهوه.

رۆبهرتۆ: من زۆر داوای لیبووردن دهکهه که بهم ناوهخته هاتوم. من

پیم وابوو تا درهنگانی شهو دادهنیشن و ئاههنگ دهگیرن.

جیراردۆ: دهبیت بمبهخشیت من.. فهرموو وهه ژورهوه.

(رۆبهرتۆ دیته ژورهوه)

تهنیا ئەوهیه هیشتا ئیمه لهسهه ئەوه رانههاتووین.

رۆبهرتۆ: لهسهه چی رانههاتووین؟

جیراردۆ: لهسهه دیموکراسی، بهوهی کهسیک له نیوهی شهودا

لهدەرگای مالهکهت بدا و ئەو کهسه هاوریت بیت نهک....

(پۆلینا دهچیتته قهراخی ههيوانهکهوه، له شوینیکهوه که بۆی

بکری گوی له قسهکانی ههردووکیان بگری بهبی ئەوهی

بیانبینئ یان ئەوان بیبین).

رۆبهرتۆ: نهک یهکیک بی لهو زۆلانه.

جیراردۆ: ههروهها ژنهکهه ئەوهی ههیه.... کهمیك تووشی دلهراوکی

هاتوو. تۆ بۆ خۆت لهوه تی دهگهیت.. دهبی تۆ ئەو ببهخشی

ئهگر بیت و ئەو.. ئەگر بیت و توزیکیش به نزمی قسه بکهین.

رۆبهرتۆ: به دلنیااییهوه، به دلنیااییهوه. ئەوه ههلهی من بوو، من پیم

وا بوو که...

جیراردۆ: بهیارمهتی دانیشه.. بهیارمهتی وا...

رۆبهرتۆ: من ههه تهنیا ویستم سهردانیک کورت بکهه بۆ... باشه.

ههه وا راگوزاری بۆ ساتیک، زیاتر نهبی له... بهلام تۆ دهبیت

له خۆت بپرسیت ئەم سەردانە چاوەڕوان نەکراوە بۆ. باشە. من کاتێک بە ماشینیەکم دەرۆیشتەوه بۆ مالهەکم که دهکهوێته سەر کهناری دەریا.

جیراردۆ: ببوو، حەزەت لە خوارنەوه هەیه؟ یەکشەممەش ئێوه داوەت کراون بۆ ئەوهی لە ماگاریتا بەناوبانگەکی خیزانم هاوبەشی بکەن. بەلام ئیستا کۆنیاکم هەیه که کهمیک بە هەرزانتەر لە بازار بدهستم کهوتوو.

(پۆلینا زیاتر دیتە پێشی و گۆی دەگرێ)

رۆبەرتۆ: نا سوپاس، من... باشە هەر ئەوهندەهی دەم تەر کردنیک، من لەناو ماشینیەکمدا گویم لە رادیۆ دەگرت... لە پریکدا رای چلەکاندم. من لە دەنگوباسدا گویم لەناوی ئێوه بوو، لە لیستی ئەو ناوەندا که سەرۆک بۆ لیژنەیی لیکۆلینەوه هەلی بژاردوون. ئەوان گوتیان جیراردۆ ئیسکۆبار و من بە خۆم گوت ئەو ناویم بەلاوه غەریب نییه، ئەو ناوه کییه؟ دەی دەی، بەلام لە کوئی، بیرم کردووه، بیرم کردووه، هەر که گەیشتمە بەر دەرگای مالهوه، بیرم کهوتەوه ئەو ناوه کییه. ئەوهشم بیر کهوتەوه که تايه سپیرهکه تمان خستوووته پشتی ماشینیەکهی منهوه. ههروهها تۆ بهیانی پێویستت به تايه سپیرهکهت دهبی بیخهیتهوه سەر ماشینیەکه، راستییەکهشی، ئێوه حەزدهکەن راستییەکهی بزانتن؟

جیراردۆ: هەر زۆر تینووی ئەوهم.

رۆبەرتۆ: بەخۆم گوت.. ئەو پیاوه کاریکی زۆر گرنگ بۆ سەربەرزایی نیشتمانەکهی رادەپەرینی. ئیتر ئەم ولاتە بۆی دەکرێ بە

ئێجگاری دەرگا لەسەر ئەو پارچه پارچه بوون و بۆگەنییهی رابردووی خۆی دابخا. ههروهها گوتم ئەمه دواين رۆژهکانیتی که لێره بی خەم بیباته سەر... خوا دەزانیت بۆ چەند مانگی تر سەرقال دەبی. راسته، لهبەرئەوهی ئیتر دەبیت بەم ولاتەدا بین و بچن تا گۆی بۆ هەزاران کەس شل بکەن.. پیم مەلی که ئەوه...

جیراردۆ: بەدلیایییەوه ئەوه راسته، بەلام وا به خیرایی ئەوه پروونادا که...

رۆبەرتۆ: هیچ نەبی بە لایەنی کهمەوه گوتم با لە چاکردنەوهی تايه سپیرهکه تدا یارمهتیت بدهم تا ناچار نەبی برۆیتە دەرەوه، تەلهفون بۆ تەکسی بکهیت یان بۆ ئەوانەهی که ماشین کیش دەکەن... مەبەستم ئەوهیه کێ لێره تەلهفونی هەیه...

جیراردۆ: تۆ وام لی دهکهیت ههست بهوه بکهم که من...

رۆبەرتۆ: نا من لە خزمەتدام، ئەوهشت لە ناخی دلەوه پێ دەلیم. ئەم لیکۆلینەوهیه یارمهتیمان دەدات که دەرگا لەسەر بەسووتترین رۆژگاری میژومان دابخهین. من لێره ئەم ههفتهیه بهتالم، دهبی ههموومان بهدەنگتانهوه بین. هەر ئەوهندەهی دەم تەر کردنیک، بەلام...

جیراردۆ: لهوه دهچێ بهیانی من هیچ کاریکم نهبی.

رۆبەرتۆ: بهیانی؟ تۆ دهبی مشووری ماشینیەکهت بخۆی.. تايهیی سپیرهشت پێ نییه. ئەمجا دەبیت هەستیت و بەدوای مندا بگەریت. نا هاورێ، من ئەوهم پێ باشه که سبهیانی به جهکهکهی من پیکهوه چاکی بکهینهوه.. ئەوهت بیرخستەوه..

تۆيان پى تاوانبار كردوو. ئەوان ناچار دەبن درۆ بكن، ئەوان دەلین ئەو بوختانه و كۆمونيستهكان بۆيان هەلبەستووین و لەو جۆرە قسە بى سەرۆبەرانه. بەلام كە راستى نووسرا، هیچ لەگەڵ راستیدا ناوترى. ئەو كاتە نەوەكانيان، بۆ هەتا هەتايە هەست بە بەزەبى دەكەن بەرامبەريان، هەست بە نەفرەت كردن و بە بەزەبىش، لە هەمان كاتدا. ئەگەرچى هیچ شتێك بەو نەبى كە زیندانيان بكن، بەلام...

جیراردۆ: لەوانەى پوژىك لە پوژان...

رۆبەرتۆ: لەوانەى ئەگەر هاوولاتیانی ئەم نیشتمانە جامى توورەبىيان پربوو، ئەو كاتە بتوانین ئەو لیبووردنە گشتیبەش هەلبوو شینینەو.

جیراردۆ: تۆ دەزانیت ئەو هەرگیز شیاو نییە.

رۆبەرتۆ: من بى هەموویان پێكەو دەكوژم، بەلام وەك دەبینم كە ئەو...

جیراردۆ: من حەز ناكەم دژایەتیت بكەم، پوژەرتۆ، بەلام بە رای من سزای كوشتن بە هیچ جورى چارەسەرى بۆ هیچ..

رۆبەرتۆ: كەواتە من و تۆ دەبى ناكۆكى دەكەوتە نىوانمانەو، كەسانێك هەن زۆر بە سادەبى شایەنى ئەو نین، بژین. بەلام من ئەو نەوێتى لە تۆ تى گەشتووم ئەوێتى كە هەست دەكەم كێشەبەكت هەبى....

جیراردۆ: زیاد لە كێشەبەك. بۆ دەستپێكردن، جارێ سوپا بە هەموو توانایەكى خۆبەو دژى لیژنەكە رادەووستیتەو. واى لەسەرۆك گەياندوو كە ئەم لیژنەبە، سووكایەتى پێكردنە و مەترسبەشە،

بەلى مەترسبەشە بۆ حكومەتى تازە كە پەردە لەسەر برینە كۆنەكان هەلبەداتەو. بەلام هەرچۆنێك بێت سەرۆك هەر بەردەوام بوو. سوپاس بۆ خوا كە ئەو گوێبى بەو نەدا. بەلام ئێمە هەموومان لەو دنیان هەر هەلبەبەكى بچكۆلە، هەر هیندەى سەرە دەرزبەك لە ئێمە روو بدا، ئەو جۆرە كەسانە سواری سەرمان دەبن....

رۆبەرتۆ: منیش بە تەواوى مەبەستم لەوێ، كاتى كە تۆ گوتت ناوەكان بە نەهینى دەمپننەو. تۆ كاتێك.. رەنگە تۆ لەو هەدا راست بكەیت، لەوانەى ئێمە لەدوارجاردا نەزانین كە ئەو جۆرە خەلكانە كین، ئەوانە جۆرێكن لە....

جیراردۆ: مافیا.

رۆبەرتۆ: بەلى مافیا، كۆمەلەبەكێ نەهینى پارێزن، كەسیان ناوى ئەو كە تریان نالین و كەسببەش پشتمانی بەكترى نادەن لە ئەرز. هیزەكانى سوپا رێگە بە هیچ ئەندامێكى خۆیان نادەن هیچ بەلگەبەك بەخەنە بەردەم لیژنەكەتان. ئەگەر ئەندامێكى لیژنەكەى ئێو ئەوانە بانگ بكن، گالتهیان بەو بانگكردنە دى و دووربەش نىبە پشتمانی نەخەن. دانیام تۆ لەوێاندا راست دەكەیت، ئەو شتەش دەربارەى وەچە و نەوەكانیان، بێجگە لەخەون و خەيال هیچى تر نىبە. لەوانەى ئەو شتەش بەو شتەبەش ئاسان نەبى كە من بىرم لى كردبوو. من بەتەواوى ئاوا بىرم لە شتەكان كردبوو.

جیراردۆ: بەو شتەبەش گران نىبە. سەرۆك شتێكى پى راگەياندم.... ئەو شتە دەبى لەنىوانمان دەرنەچى...

رۆبەرتۇق: بە دۇنيايىيىيەۋە ...

جىرادۇق: سەرۆك پىيى گوتىم كەسانىك ھەن ئامادەيىيى خۇيان نىشان داۋە، ئەگەر بىتتو دۇنيا بن لەۋەي كە ھەموو شتىك بە نەيىنى دەمىنئىتەۋە، ئەۋا دان بەھەموو شتىكدا بنىن. ھەر ئەۋەندەي يەك كەس دوا و دانپىنانەكان دەستى پىي كىرد، ئىتەر ناۋەكان بۇ خۇيان دزە دەكەنە دەرەۋە و ھەر ۋەكو خۇشت گوتت ھىچ شتىك لەم ۋلاتەدا نەھىنى نامىنئىتەۋە.

رۆبەرتۇق: من ھەز دەكەم لەۋ گەشېيىنەدا ھاۋبەشيت بىكەم. بەلام دەترسىم كۆمەلە شتىك ھەبن كە بۇ ھەمىشە بە نەھىنى بىمىننەۋە.

جىرادۇق: راستە ئىمە سنورمان ھەيە، بەلام ھىجگار بەۋ جۆرەش نىيە. بەلانى كەمەۋە پىشېيىنى ئەۋە دەكەين كە جۆرىك لە پىشتىگىرىمان ھەيى. ھەرۋەكو چۆن ئىمە چاۋەرۋانى دادپەرۋەرىش لە دادگاكان ناكەين...

رۆبەرتۇق: ھىۋا دەخۋازم خوا پىشت و پەناتان بىي. ئەۋە زۆر دەرەنگى كىرد، ئاي خودايە ئەۋە دوۋى شەۋە. من بەيانى دىمەۋە بە شوپىنتدا، بابلىين لەدەرۋەرى... كاتژمىر نۆت، پىي چۆنە؟

جىرادۇق: بۇچى لىرە نامىنئىتەۋە، ھەرچۆنئىك بىت كەسىك نىيە لەمالەۋە چاۋەرۋىي گەرەنەۋەت بىي....

رۆبەرتۇق: ھىچ كەسىك.

جىرادۇق: باشە، ئەگەر تۇ تەنبايت.

رۆبەرتۇق: تەنبا نىم. خىزانەكەم لەگەل مندالەكاندا رۆيشتون سەر لە مالى خەسووم بەدن، منىش ھەزەم لە چوونە شوپىنان نىيە و

رۇقىشم لە سواریي فرۆكەيە، ھەرۋەھا چەند نەخۇشىك ھەبوون كە...

جىرادۇق: ھەر ھىچ نەبىي لەۋ خانوۋەي كەنار دەرياكەتان كەس لە مال نىيە. ئەي ئىتەر بۇچى....؟

رۆبەرتۇق: ئەۋە چاكىي خۇتانه، بەلام من ھەز دەكەم بە تەنبايى، تەماشاي شەپۇلەكانى دەريا بىكەم و گويى لە مۇسىقا بىگرم. تەماشاي كە من ھاتووم يارمەتت بەدەم نەك ھەراسانت بىكەم. من بەيانى دىمەۋە با بلىين دەۋرۋەرى....

جىرادۇق: نامەۋىت گويىم لە ھىچ بىي، تازە دەبىي بىمىنئىتەۋە. پاشان چىي؟ دەبىي نىو كاتژمىر رىي بىرىي؟

رۆبەرتۇق: بە رىگاي كەنار دەرياكەدا دەۋرۋەرى چى دەقىقەيە، بەلام من....

جىرادۇق: نامەۋىي ھىچ بلىيى. پۇلىناش زۆرى پىي خۇش دەبىي، سبەيىنىش نانى بەيانىمان بۇ ئامادە دەكا.

رۆبەرتۇق: نانى بەيانى! ئەۋە زۆر دىخۇشم دەكا. پىم ۋابىي لە خانوۋى كەنار دەرياكەمان تەنانت شىرىشمان نەمايى. زۆر زۆر بە راستىش من گەلىك شەكەت و ماندووم.... (پۇلىنا بە خىرايى لە ھەيۋانەكەۋە دەگەرپىتەۋە بۇ ژوۋرى نوۋستەكە)

جىرادۇق: دەمەۋىي بىرسىم كە ھىچ شتىكى تر ھەيە كە تۇ....؟ فلچەي دەم و دان، ئەۋە تاقە شتىكە كە ناتوانم بۆت دەستەبەر بىكەم....

رۆبەرتۇق: دوو شت ھەيە كە ھەرگىز ناتوانىن تىيدا ھاۋبەش بىن، يەكىكىان فلچەي دەم ۋدانەكەتە.

جىرادۇق: راستە !.

رۆبەرتۆ: شەو شاد. (جیراردۆ و رۆبەرتۆ، ھەردووکیان بە دوو لای جیاوازدا بەرەو ژووری نووستنەکانیان دەپۆنە دەرەو. [وچانیکی کورت.] بئ دەنگی و تریفە ی مانگەشەو) .

جیراردۆ: (تەنیا گویمان لە دەنگیتى) پۆلینا، ئازیزەكەم. ئەو پزیشكەى كە لە كەنارى رێگا كە یارمەتیی دام، ئەمشەو لێرە دەمىنیتەو. ئازیزەكەم؟ ئەو لێرە دەمىنیتەو؛ چونكە بەیانى یارمەتیم دەدا پێكەو مەشێنەكە چاك بكەینەو. شیرینەكەم گویت لێمە؟

پۆلینا: (تەنیا گویمان لە دەنگیتى، خۆى خەوآوو نیشان دەدات) گویم لێتە ئازیزەكەم.

جیراردۆ: (دەنگى دەبىستريت) ئەو ھاوڕێمانە، بۆیە مەترسە. بەیانى دەتوانیت بەرچايبیەكى باشمان بۆ ئامادە بكەى.... [تەنیا دەنگى دەریا لەناو تارىكیدا].

دیمەنى سېیەم

پاش كەمێك دواتر، چەند گەوآلە ھەوړێك بەرى مانگ دەكرن و تى دەپەرن. دەنگى ھاژە و شەپۆلى دەریا دى و كز دەبى. [بئیدەنگى]. پۆلینا لەژێر تریفەى مانگەشەو دا دەبىن، دەچیتە سەر چەكەمەجەكەو دەمانچەكە و چەند پارچە قوماشىكیش كە لەو دەچى گۆرەویى درێژى ئافرەتان بى، دەر دەھىنیت. ژوورى دانىشتن و چىشتخانەكە جى دەھىلئى و بەرەو ئەو ژوورە دەروات كە رۆبەرتۆى لى نووستوو. لەویدا كەمێك چاوەرئ دەكا و گوئى ھەلەدخا. دەچیتە ژوورەو. چەند خولەكێك تى دەپەرئ. دەنگى خەفەكراو دەبىستريت و بەدوايدا گویمان لە

گریان دەبى. پاشان [بئ دەنگى]. لەناو ئەو نیوھ رۆشنايبیەدا پۆلینا دەبىن لە ژوورەكە دیتە دەرئ و بەرەو لای دەرگای ژوورى نووستنەكەى خۆیان دەروا. دەرگا كە دەكاتەو و كلیلى دەرگا كە لە ناوھو لى دەكاتەو، دەرگا كە پێوھ دەداتەو و كیلونى دەدا. بەرەو لای ژوورى نووستنەكەى رۆبەرتۆ دەگەریتەو، دەبىن شتێك لە دواى خۆیەو رادەكیشیتە ژوورەو، لەو دەچیت لاشەكە بى، بەلام تەواو دۇنيا نین. كە دیمەنەكە بەردەوام دەبى بۆمان دەر دەكەوئ لاشەكەكە. كورسییەك رادەكیشى و لاشەكە دەخاتە سەر كورسییەكە و بە كورسییەكەو دەبى گرتى دەدا. دەچیتەو ھەمان ژوور و كە دیتەو دەرئ، شتێكى لەگەل خۆى ھیناوە كە لەو دەچیت چاكەتەكەى رۆبەرتۆ بیت، كلیلى ماشینەكەى لى دەر دەھىنئ. دەپەوئ مآلەكە بە جى بەھىلئیت. لەپەر دەوھستیت، ئاور دەداتەو بۆ ئەوئ تەماشای لاشەكە بكا، ئیستا بۆمان روون دەبیتەو كە ئەو رۆبەرتۆیە. دەرپى كورتەكەى دادەكەنیت و دەخاتە ناو دەمى رۆبەرتۆو و لەزگەك دەدا لە دەمى. پۆلینا مآلەكە بەجى دەھىلئى. گویمان لە داگیرسانى ماشینەكەى رۆبەرتۆ دەبى. چرای ماشینەكە ھەلەدەبى، دیمەنەكە رووناك دەبیتەو و ئەو رۆشنايبیە بەھیزە رۆبەرتۆ مێرەندامان نیشان دەدات كە بەتوندى بە گوربىكەو بەستراوھتەو و لە ھۆش خۆى چوو و دەمى ئاخراوھ. ماشینەكە دەروات.

[تاریكى]

دېمەنى چوارەم

ھېشتا سېپىدە دەمى نەداو، رۆبەرتۆ چاۋەكانى دەكاتەو ۋە دەيەۋىت ھەستىت، بۆى دەردەكەۋىت كە شەتەك دراۋە. خۆى دەھىنى ۋە دەبا تا خۆى ئازاد بكا. پۆلىنا بە دەمانچەكەيەو ۋە لەبەردەمىدا دانىشتوو. رۆبەرتۆ بە نىگايەكى پر لە تۆقىنەو ۋە لىى دەروانى.

پۆلىنا: (زۆر بە ھىمنى) بەيانىت باش، دكتور مېرەندا، وانىيە؟ دكتور مېرەندا. (دەمانچەكەى پى نىشان دەدا ۋ بە دەم يارىكردنەو ۋە روۋەكەى دەكاتە لاي ئەو).

پۆلىنا: ھاۋرپىيەكم ھەبوو لە زانكۆ، ناۋى مېرەندا بوو، ئانا ماريە مېرەندا. خۆ تۆ ھىچ خزمایەتییەكتان نىيە لەگەل ئەو مېرەندايەى، (سان ئاستىن) دا، خزمایەتتان ھەيە؟ ئەو كچە مېشكىكى زۆر بەھىزى ھەبوو، يادەۋەرىيەكى زۆر باشى بۆ لەبەركردنى زانىارى ھەبوو، ئىمە ئەومان بە ئىنساىكلۆپىدىا خنجىلانەكەى خۆمان بانگ دەكرد. من نازانم ئەو چى لى بەسەرھات، لەوانەيە ئىستا خويندنى پزىشكى تەۋاۋ كرىدى ۋ بوۋىتە پزىشكىك، ھەر ۋەك تۆ. من زانكۆم تەۋاۋ نەكرد... دكتور مېرەندا، من لەسەر خويندەكەم بەردەوام نەبووم، با بزانىن تۆ دەتوانى ئەو ھەلبىنى كە من بۆچى لەسەر خويندەكەم بەردەوام نەبووم، من زۆر دلىنام كە ئەو خۆماندوو كرىدىكى زۆرى ناۋى تا بزانى بۆچى. من بەختەۋەر بووم كە جىراردۆ لە ژياندا بوو. ئەو... باشە، من نامەۋىت بلىم ئەو بە دلىنايىيەو چاۋەروانى منى دەكرد... بەلام با ئەو بلىن كە ئەو

منى خۆش دەۋىست، بۆيە من ھەرگىز نەگەرەمەۋە بۆ زانكۆ. ئەو بۆ من بەختىكى باش بوو، لەبەرئەۋەى من ھەستم بە... باشە، تۆقىن وشەيەكى پر بە پىستى خۆى نىيە، وا باشتەرە بلىن ترسىك لە تىگەپىشتنى خويندنى پزىشكى. من زۆر دلىنا نەبووم لە ھەلبىژاردنى پىشەيەك بۆ خۆم، بەلام ھەر ۋەكو دەگوتى، خۆ ژيان بەتەۋاۋ نەكردنى خويندنى داۋىي نەھات. بۆيە من پىم ۋابوو كە شتىكى باش نىيە جارىكى تر دەست بكەمەۋە بە خويندنى... تۆ بۆ خۆت ئەو دەزانىت، ئەۋەم لى پرسە ۋەرگىرامەۋە لە خويندنى يان نا. ماۋەيەك لەمەۋەر ئەۋەم خويندەۋە كە ئىدى سوپا دەسەلاتى بەدەستەۋە نەماۋە، بۆيە زانكۆ رىگەى بەو قوتابىيانە داۋە كە دەركراون، جارىكى تر بگەرپىنەۋە بۆ خويندنى. بەلام ئەۋەتا من لەجىياتى ئەۋەى بەرچايىتان بۆ ئامادە بكەم، خەرىكى قسەكردنم، وا نىيە؟ بەرچايىيەكى بەتام؟ ئىستا تۆ ھەزىت لە... پىم بلى، ساندويجى گۆشتى بەراز، وانىيە؟ ساندويجى بەراز لەگەل مايۋنيز. مايۋنيزمان نىيە، بەلام گۆشتى بەرازمان ھەيە. جىراردۆش ھەزى لە گۆشتى بەرازە. من ۋەردە ۋەردە ئارەزوۋەكانى ترىشت دەزانم، ببورە لەۋەى كە مايۋنيزمان نىيە. ھىوام ۋايە رىگەم پى بەيت تاۋىكى ترىش ۋا بىننىتەۋە، ھەر ھىچ نەبى ئەۋەندەى قسەكانم تەۋاۋ دەكەم. تۆ دەبى قسەى خۆت ھەبى دكتور، لەۋە دلىنايە. ھەرچونىك بىت من نامەۋى ئەۋ دەمگريە لايەم، ھەر ۋەك خۆت ناوت لى نابوو، دەمگرە، وانىيە؟ ھەر ھىچ نەبى تا جىراردۆ لە خەۋ ھەلدەستى. بەلام

دەبىي بۆ خۆم خەبەرى بىكەمەو. ئەو ھەم پى گوتى كە لەسەر جادەو تەلەفۆنم بۆ گەراج كرد تا بىن بە شوپن جىرار دۇيا و ماشىنەكەى بۆ چاك بىكەنەو. رەنگە بەم زوانە بىن. (دەرپا بەرەو لای ژوورى نووستنەكە و دەرگاكە دەكاتەو) زۆر زۆر راستىيەكەى، تۆ زۆر پەشۆكاو دىارى. (كاسىتېك لە گىرفانى دەر دەھىنەت) من پىگام بە خۆم دا كە... ئەمە لە ماشىنەكەت دەر بەھىنم... پىت چۆنە دكتور، تا من بەرچايىيەك ئامادە دەكەم، بەرچايىيەكى بەتام و خۆش ھەندىك گوتى لە شۆبەرت بگرين؟ مەرگ و پاكىزە؟ (كاسىتەكە دەخاتە ناو تۆمارەكەو. گويمان لە چوارىنەى ژىدارى مەرگ و پاكىزەى شۆبەرت دەبى) دەزانىت بۆ دواىن جار، كەى بوو من گويم لەو پارچە مۆسقىايە بوو؟ ئەگەر جاروبار لە رادىۆشەو لى درابى، ئەوا من بەخىراى كوزاندوومەتەو. لەگەل ئەو شىيا كە جىرار دۆ ئەو ھەموو پەيوەندىيە كۆمەلایەتییانەى ھەيە، من ھەول دەدەم زۆر نەچمە دەرەو. ئەگەر ھاتوو كرديان بە وەزىر، ئەوا دەبى بړوین بەدەم ئەو خەلكەو كە لە خوارو ژوورى ولاتەو، دىن بۆ پىرۆزباى، پى بىكەنن و تەوقەشيان لەگەلدا بىكەن. بەلام ھەمىشە دوعا دەكەم كە شۆبەرتى نەخەنە سەر جارىكيان ئىمە بۆ شىوى ئىوارە لەگەل... لەگەل.. ئا، كەسانىكى پايەبەرز بووين، وا پى كەوت، بانوو كە سۆناتايەكى پىانو شۆبەرتى خستە سەر، من بىرم لەو دەكر دەو ھەستم و بىكوژىنمەو ەيان ئىمە ھەستىن و شوپنەكە بە جى بەھىلن؟ بەلام جەستەم بىرپارى ئەو ھەى بۆ دام و ھەر لەویدا و لەوكاتەدا ھەستم بە نەخۆشىيەكى كتوپر و بى ئامان كرد، ئىدى ئەو بوو جىرار دۆ

بەرمىەو ە مالى و ئەوانمان لەو پى جى ھىشت بۆ خۆيان گوتى لە شۆبەرت بگرين. بەلام كەسيان ھەستىان بەو نەكرد بۆچى من وا نەخۆش كەوتم، من ھەمىشە نوپۆ بۆ ئەو دەكەم كە دەچمە ھەر شوپنىك، ھىچ بەرھەمىكى شۆبەرت لى نەدەن. شتىكى سەيرە، وانىيە، ھەر وەك ئەو ھەى كە بوو. من دەمەو بلىم، بەلى لە راستىدا دەمەو بلىم، ئەو تا ئىستاش پەسەندترىن ئاھەنگسازى منە، ھەر وەكو ئەو ھەستە بەشكۆو غەمگىنيەى بەژيان. بەلام من ھەمىشە پەيمانم بەخۆم دابوو كە ھەر دەبى كاتىك بى ئەوى تىدا بگەرىنمەو ناو ژيان، لە ناو گۆرەو بەھىنمە دەرەو تا بدوى و لەگەلمان دانىشەت و لەگەل تۆدا پىكەو گوتى لى بگرين. من دەمزانى لەو دا بەھەلدا نەچووم، ئەو ەنم... لىرە بەدواو دەبى كۆمەلىك شت جى گۆركى بكا، وانىيە؟ من بە تەواوى گەشىتبوو مە لىواری ئەو ھەى كە ھەموو بەرھەمەكانى شۆبەرت فرى بەدەم ناو تەنەكەى خۆلەو، شىتییە! ھا. (دەنگى بۆ جىرار دۆ، ھەلدەبىر) ئازىزەكەم، ئەو چوارىنەى ناسك نىيە؟ (بۆ پۆبەرتۆ) من ئىستا بۆم دەكرى جارىكى تر گوتى لە شۆبەرتەكەى خۆم بگرمەو، ھەر وەھا وەك جارانىش بچمەو بۆ كۆنسىرت. تۆ دەزانىت شۆبەرت كەسىكى ھەتوباز بوو؟ بىگومان تۆ زۆر باش ئەو دەزانىت. كاتىك كە تۆ مەرگ و پاكىزەت لى دەدا چەندىن جار خۆت ئەو ەت بۆ دووبارە كر دوومەتەو. ئەو كاسىتە تازەيە، دكتور. و ابزانم ھەموو سالىك دانەيەكى تازە دەكرىتەو بۆ ئەو ھەى ھەمىشە بە خاوينى گوتى لە دەنگەكەى بى؟ (جىرار دۆ لە ژوورى نووستنەكەو دىتە ژوورى، خەوالووە) بەيانىت باش ئازىزم.

ببورە كە ھېشتا بەرچايى ئامادە نىيە. (كە جىراردۇ دەردەكەۋى، رۆبەرتۇ ھەۋلدا نىكى لاۋازانە نىشان دەدات تا خۇى بىكاتەۋە، جىراردۇ بەۋپەرى سەرسورمانەۋە تەماشاي دىمەنەكە دەكا).

جىراردۇ: پۇلىنا! ئەۋە چىيە؟ ئەۋە ناۋ لى دەنىيى... رۆبەرتۇ... دكتور مېرەندا. (بەرەۋ لاي رۆبەرتۇ دەروا)

پۇلىنا: دەستى لىۋە نەدەيت.

جىراردۇ: چۆن؟

پۇلىنا: (بەدەمانچەكەى دەيترسىنى) دەستى لىۋە نەدەيت.

جىراردۇ: ئەۋ ھەرايە چىيە لىرە روو دەدا، ئەۋە چ شىتتىيەكە...
پۇلىنا: ئەۋە خۇيەتى.

جىراردۇ: لاي بە.. ئەۋ دەمانچەيە دوور خەرەۋە.

پۇلىنا: ئەۋە خۇيەتى.

جىراردۇ: كى؟

پۇلىنا: ئەۋە دكتورەكەيە.

جىراردۇ: كام دكتور؟

پۇلىنا: ئەۋ دكتورەى كە شۆبەرتى لى دەدا.

جىراردۇ: ئەۋ دكتورەى كە شۆبەرتى لى دەدا؟

پۇلىنا: دكتورەكە.

جىراردۇ: چۆن دەزانىت؟

پۇلىنا: بەدەنگىدا.

جىراردۇ: بەلام تۇ ھەر خۇت نەبووى كە... تۇ پىت گوتم كە....

ئەۋەى تۇ پىت گوتم لە ماۋەى ئەۋ ھەفتانەدا...

پۇلىنا: چاۋم داپۇشرا بوو، بەلى. بەلام خۇ من دەمتوانى گوتم لە شت بى.

جىراردۇ: تۇ نەخۇشىت.

پۇلىنا: من نەخۇش نىم.

جىراردۇ: تۇ نەخۇشىت.

پۇلىنا: كەۋاتە باشە، من نەخۇشم. بەلام من ناتوانم نەخۇش بىم و دەنگىش بناسمەۋە. لەگەل ئەۋەشدا كاتى كە ھەستىكمان لەدەست دەدەين، ئەۋانى دى بەھىزتر و تىزتر دەبن. وانىيە دكتور مېرەندا؟

جىراردۇ: يادەۋەرىيەكى نارۇشنى بۇ دەنگى كەسىك ھىچ شتىك ناسەلىنى، پۇلىنا. ئەۋە چەندوچونى پى ناۋى.

پۇلىنا: ئەۋە دەنگى ئەۋە. ھەر كە دوى شەۋ ھاتە ئىرە من خىرا دەنگىم ناسىيەۋە. بە پىكەننەكەيدا. ھەندى دەستەۋاژەى تايبەتى بەكار دەھىنا.

جىراردۇ: بەلام ئەۋانە نابنە....

پۇلىنا: بۇ نمونە "ھەر ئەۋەندەى دەم تەر كىردنىك"ى زوو زوو بە كار دەھىنا. ئەۋە بۇ من كىفایەتە. بە دىژايىي ئەۋ ھەموو سالانە كاتزىمىرىك تى نەپەرىۋە من گوتم لە دەنگى نەبووى. ھەر ھەمان دەنگ بەردەۋام لىمەۋە نىك بوۋە، لەپال گوتىمەۋە بوۋە، ئەۋ دەنگەى كە تىكەل بوۋە بە لىكى دەمى، تۇ پىت وايە من دەتوانم دەنگى ئەۋ لەبىر بىكەم؟ (لاسايىي دەنگى رۆبەرتۇ و پىاۋىكى تر دەكاتەۋە) "كەمىكى تىش ئەشكەنجەى دە، ئەۋ سۆزانىيە

دەتوانى بەرگەى تاويكى تريش ئەشكەنجە دان بگرى. لىي دە "تۆ دلىيايت دكتور؟ ئەى ئەگەر ئەو سووك و سەلىمە مرد بەسەرمانا؟" ئەو ھىشتا لەھۆش خۆى نەچوہ. تۆزىكى تريش ئەشكەنجەى دە "

جىرادىق: پۆلىنا، بەيارمەتى، من داوات لى دەكەم كە ئەو دەمانچەيەم بدەيتى.

پۆلىنا: نەخىر.

جىرادىق: تا تۆ پرووى ئەو دەمانچەيە بگەيتە من، مەھالە بتوانىن پىكەوہ گفتوگو بگەين.

پۆلىنا: بە پىچەوانەوہ، ھەر ئەوہندەى من پرووى دەمانچەكەم لەسەر تۆ لابرد، ھەموو گفتوگوپىك بۆ خۆى ھەلدەوہشىتەوہ. من ئەگەر دەمانچەكەم داگرت تۆ ھىزى خۆت بەكاردەھىتتە تا خۆتم بەسەردا فەرز بگەيت.

جىرادىق: پۆلىنا، من دەمەوئ ئەوہ بزانيت، ئەوہى كە تۆ دەيكەيت ئەنجامى خراپى لى دەكەوئتەوہ.

پۆلىنا: خراپ، ھا؟ چارەسەرى نىيە، وانىيە؟

جىرادىق: بەلى، لەوانەيە... چارەسەرى نەبى. دكتور مېرەندا من دەبىت داواى بەخشىن لە تۆ بگەم بۆ... ئەوہى خىزانەكەم پىي...

پۆلىنا: چۆن جورئەت دەكەيت داواى بەخشىن لە كەسىكى ئاوا بۆگەن بگەيت. ئەو دەستانەى دەبىنيت، ئەو دەستانەى كە لەوييە...

جىرادىق: پۆلىنا بىكەرەوہ.

پۆلىنا: نەخىر.

جىرادىق: كەواتە من دەيكەمەوہ. (بەرەو لاي رۆبەرتۆ دەروا. لە پرىكدا گوللەيەك لە دەمانچەكەى پۆلىناوہ دەردەچىت. ديارە كە نازانيت چۆن دەمانچە بەكاربەيتى، كاتى كە ھەردوو پياوہكە بە سەرسورمانەوہ لە گوللەكە دەكشىنەوہ بۆ خۆشى ھەرەوہا. جىرادىق ھەنگاويك دەچىتەوہ دواوہ و رۆبەرتۆش بى ھىوا دەبى).

پۆلىنا، ئاگات لە دەمانچەكە بى. رەنگە گوللەى لەبەرا بى. ئەو دەمانچەيەم بدەرى. [بى دەنگى] تۆ ناتوانى وا بگەى.

پۆلىنا: تۆ كەى دەست لەوہ ھەلدەگى كە بەردەوام داوام لى نەكەيت چى بگەم و چى نەكەم "تۆ ناتوانى ئەوہ بگەيت". "تۆ دەكرى ئەوہ نەكەيت". "دەكرى ئەوہ بگەيت". كردم و تەواو.

جىرادىق: تۆ ئەوہ بەرامبەر پياويك دەكەيت كە ھەردووكمان دەزانىن تەنيا گوناھىكى ئەوہيە كە... تاكە شتىك بۆ ئەوہى تۆ ئەم كابراییە پى تاوانبار بگەيت بەردەم دادوہرە، بەلى بەردەم دادوہرە. بەلى چەندە گەندەل و مالىخراپ و بوودەلە بى. تەنيا شتىك كە تۆ ئەوى پى تاوانبار بگەيت ئەوہيە كە لەسەر ريگا بۆ كەسىك وەستاوہ و بە دەمىەوہ چووہ يارىدەى بدا، من لە كىشەيەكدا بووم و گەياندومىيەتە مالىەوہ و دووچارى....

پۆلىنا: من ئەوہم لە بىر چووہ پىت بلىم. ھاكە تاويكى تر، پياويك لە گەراجەكەوہ ھات بە شوپنتندا.

جىرادىق: چۆن؟

پۆلىنا: ئەم بەيانىيە زووہ كە چووم ماشىنى پياوچاكەكەى ھاوپىت

بشارمهوه، له نزيك تلهفونپكې سهرجادهوه وهستام و پهيوه نديم كرد به گه راجي كه وه و ناگدارم كردن كه بين ماشينه كه مان بؤ چاك بكنه وه. بؤيه با شتر وايه بچيت خوت ناماده بكهيت هاكا گه يشتنه جي.

جیراردو: تكات لي دهكهم پؤلينا دهكرئ رفته رفته كي ناقلا نه بنويي، وات لخت هاتووه وهك....

پؤلينا: تو ناقلا نه هه لسوكهوت بكه. هوان هيچ شتيكيان بهرامبهر تو نه كردهوه.

جیراردو: بهرامبهر من كردهويانه، بيگومان بهرامبهر منيش كردهويانه.. به لام نييمه نيستا كي به ركئ له سهر هوه ناكهين كه زه برورنگ ليره هه بووه يان نا، نه فرته له وه... با هه ول بدهين مرويانه رفته رفته بكهين. هه تا هه گهر هه م كه سه، هه دكتور ههش بووييت كه هه كار هه ساته تر سناكه ي لي وه شايته وه... هه نابه، هيچ هه كار يك نييه بؤ هه وه ي كه واي له گه ل بكري، به لام با بليين هه م كا براي هه بووه... هه تا له و كاته شدا، تو هه مافهت نييه له وه ي كه هه اوا بي به ستيته وه. نازيه كه م، ته ماشا بكه چيت كردهوه، پؤلينا. بير له ناكامه كه ي بكه ره وه. (دهنگي لؤزي ماشين كي شكه ر له دهر وه دهبيستري، پؤلينا به ره و لاي دهرگا كه راده كا و نيوه ي دهرگا كه دهكاته وه و هوار دهكات).

پؤلينا: نيستا دي، نيستا دي. (دهرگا كه پتوه دها و كلومي دها، په رده كه داداته وه و ته ماشاي جيراردو دها) خيرا برو خوت بگوړه. هه ماشين كي شكه ره كه يه. تايه سپيره كه شت له دهر وه يه. من جه كه كه ي هه ويشم برد.

جیراردو: جه كه كه ي هه ويشت دزي؟

پؤلينا: به وجوره دهكري، دايكم هه وه ي نييمه هه لگري بؤ خوي. [وچانيكي كورت].

جیراردو: تو بيرت له وه نه كرده و ته وه كه من ده توانم هانا بؤ پؤليس بهرم؟

پؤلينا: گومانم له وه هه يه كه وا بكهيت. تو زور بروات به توانا كاني خوت هه يه له باهر قايل كردني خه لكيدا. له گه ل هه وشا دمه وي هه بزانيت هه گهر پؤليس لووت بزه ننه هه م كار هه هه او من يه كسه ر گولله يه كه ده نيم به ته وق ي سه ري هه و پيا وه وه. هه وه ده زانيت، ده زانيت وا نييه؟ هه مجا ده مانچه كه هه خمه ناو ده مي خومه وه و په له پيتكه كه ي راده كي شتم.

جیراردو: ناي كي ژوله كه م، كي ژوله كه م. تو... هه وت بؤ نانا سر يته وه. نازانم چو ده توانيت هه او رفته رفته بكهيت، هه او به و جوړه بدويي؟

پؤلينا: دكتور ميرهنده، بؤ ميرده كه مي روون بكه ره وه كه تو چيت به من كرده وه، كه من هه او... شيت بووم.

جیراردو: من دمه وي به دنيايي پيم بليي كه تو ده ته وي چي بكهيت؟

پؤلينا: هه ر من نا، من و تو. جيراردو نييمه، من و تو. ده بيت هه ر ليره داو هه ر هه مرؤش، هه م دكتوره دادگايي بكهين. ياهه خود ده بي ليژنه ي ليكولينه وه به ناوبانگه ت هه و كار هه نه جام بدات؟

[پروناكي نامينيت]

بهشی دووهم

دیمه نی یه کهم

نیوه پوویه، رۆبه رتۆ له هه مان جینگه ی خوویه تی، پۆلینا پشتی تی کردووه و له په نچه ره که وه ته ماشای دهریا دهکات. به نه رمی خوئی دهجوولینی، هه ره وهک ئه وه ی قسه ی بۆ بکا .

پۆلینا: کاتیکیش ئازادیان کردم.. ده زانیت بۆ کوئی چووم؟ نه چوومه وه بۆ مائی باوکم.. خیزانی ئیمه له و کاته دا خیزانیکی می شک پووچ و پیاوسالاری بوون، له و دهمه شدا من هیچ په یوه ندییه کم به وانه وه نه مابوو. ناو به ناو دایکم ده بینی... ئه وه شتیکی سه یر نییه که من هه موو ئه و شتانه بۆ تۆ ده گێرمه وه، هه ره وهک ئه وه ی تۆ ئه و که سه بی، که ده بی من هه موو ناخی خوومی بۆ هه لبرێژم، له کاتیکدا کۆمه لێ شت هه ن که من نه ک هه ره به جیراردۆم نه گوتوون، به لکو به خوشکه که شم نه گوتوون، ته نانه ت لای دایکی شم باسم نه کردوون. دایکم له داخدا خوئی ده کوژی، ئه گه ره بزانی من چیم لێ به سه ره اتوو. له کاتیکدا ده توانم به دنیای بییه وه هه موو ئه و شتانه بۆ تۆ باس بکه م که من هه سته ی پێ ده که م، یان ئه وشه وه ی ئازادیان کردم هه ستم به چی ده کرد... پێویست ناکات ئه وه ت بۆ باس بکه م که من له چ بارودۆخی کدا بووم، تۆ بۆ خوۆت به ره له وه ی ئازادم بکه ن، پشکنینی ته واوت بۆ ئه نجام دام، وانه بوو؟ ئیمه ... لیره زۆر

ئاسووده یین، لیره ئاوا ئاسووده نین؟ هه ره وهک ئه وه ی دوو خانه نشین کراو بین و خوومان دابیته به ره خوۆر .
(رۆبه رتۆ ئاماژه یه که ده کا هه ره وهک ئه وه ی بیه وی قسه بکا یان خوئی بکاته وه) .

برسیته؟ باوه ر ناکه م له هیچت که م بێت، هه ره ئه ونده یه که می سه بر که تا جیراردۆ ده گه ریته وه مائی.
(لا ساییی دهنگی پیاویک دهکاته وه)

برسیته؟ ده ته وی شتیکی بخوویت؟ هه ره ئیستا شتیکت پێ ده دم بیخوویت، قه حبه . ئیستا شتیکی گه وره ت ده ده می که هه ست به خووشی بکه یت و برسیتییه که ت له بیر به ریته وه .

(دهنگی ئاسایی پۆلینا) تۆ هیچ شتیکی له باره ی جیراردۆوه نازانیت، وانیه؟ مه به ستم ئه وه یه تۆ هه رگیز هیچ شتیکت نه زانیوه. من هه رگیز ناوی ئه وم نه هینا. تۆ... هاوړیکانی تۆ بێگومان پرسیاریان لێ کردم. " تۆ به و ناوگه له بۆگه نه ته وه، ژنه خنجیله که، پیمان مه لێ که سیک نییه سواری بی، ها؟ وه ره پیمان بلێ، ژنه خنجیله که، کێ ده تگیت " به لام من هه رگیز ناوی جیراردۆم پێ نه گوتن. به لام سه یر ئه وه یه شته کان گه یشته نه کوئی. ئه گه ره من ناوی جیراردۆم پێ بگوتنایه، ئیستا ئه و بۆ هیچ لیژنه یه کی لیکۆلینه وه هه لنه ده بژیرا و له وانه شه ناویک بووایه له و ناوانه ی که ده بوو پارێزه ریکی تر لیکۆلینه وه ی له گه ل بکر دایه، ئه وسا منیش ده بوو به ره و رووی ئه و لیژنه یه بووما یه ته وه و پیم بگوتنایه که من چۆن جیراردۆم ناسیوه... له راستیدا من له دوا ی کو ده تایی سه ربازی ئه وم ناسی، که

يارمه تىي خه لكانمان دهدا په نا ببه نه بهر بالويزخانه كان....
له گه ل جيراردو دا ژيانى خه لكانمان ده پاراست به وهى كه به
قاچاخ په وانهى دهره وهى ولاتمان ده كردن تا نه كوژرين. من زور
نازا و چاونه ترس بووم و ناماده بووم هه موو شتيك بكه م، من
نهم دئه توانى باوهر به وه بهينم كه له و رورگارهدا توژه ترسيك
چييه له گيان و له شى مندا بى. به لام نيتر نه وه بوو به ته له كه وه
بووم. نه و شه وهى كه نازاديان كردم، باشه، چووم بو مالى
جيراردو و دهستم كرد به دهرگا ليدان. هه ر ليم دا ولتم دا،
هه ر وهك چون تو دوينى شه و له دهركات دهدا. كاتيك جيراردو
به دهنگمه وه هات زور نا ارام و په شوكاو بوو...

(له دهره وه دهنگى راوه ستانى ماشين دى، دهنگى كردنه وه و
پيوهدانى دهرگاى ماشينه كه دى. پولىنا ده چيته سه ر ميزه كه و
ده مانچه كه دهرگى به ده ستيه وه. جيراردو ديته ژوره وه).

پولىنا: چى رووى دا؟ تايه ي ماشينه كه ت ساز كرده وه؟

جيراردو: پولىنا هه رچيت پى ده ليم ده بى گويم لى بگريت.

پولىنا: به دلنيايييه وه گويت لى ده گرم، بو من تا ئيستا گويم لى
نه گرتوويت؟

جيراردو: من دهمه وى پيكه وه دانيشين و هه روه ها دهمه وى گويم لى
بگريت. (پولىنا داده نيشيت) تو ده زانيت كه من به شيكى زورى
ژيانم ته رخان كرده وه بو پاراستنى ياسا، نه گه ر تاكه شتيك
كه واى لى كردبم دژى رژيمى پيشوو راپه رم...

پولىنا: ده توانيت پيدان بلئى فاشست..

جيراردو: قسه م پى مه بره. نه گه ر تاكه شتيك كه واى لى كردبم دژى

نه وان راپه رم، نه وه بوو كه نه وان كوومه ليك ژن و پياويان
تاوانبار كرد به بى نه وهى هيج به لگه يه كيان هه بى وگويشيان به
هيج به لگه يه كه نه دا و هيج بواريكيشان بو نه هيشتنه وه كه
داكوكى له خويان بكه ن. بوئه نه گه ر نه و كابرليه وهك پيشه ي
رورانه شيان هاوبه شى له قه لاجو كردنى خه لكيشدا كردي،
بوئى هه يه داكوكى له خوئى بكا.

پولىنا: به لام جيراردو من به هيج جوريك نيازم نييه نه و مافه ي لى
زه وت بكه م، من هه موو نه و كاتت پى ده به خشم كه تو
پيوستت پييه تى بو نه وهى له گه ل داوالنيكراودا، پيكه وه قسه ي
تيدا بكه ن. ته نيا نه وه بوو من چاوه روانى گه رانه وهى تو بووم،
بوئه دهرگى ئيمه به شيويه يه كى جوان و گونجاو ده ست پى
بكه ين. (نامازه ده كات بو جيراردو كه خه ريكه دهمى رويه رتو
ده كاته وه، نه مجا ده ست بو تو ماره كه ده با) دكتور پيوسته
بزانيت هه موو نه وهى كه ده لييت ليره دا تو مار دهرگى.

جيراردو: ئاى خودايه، پولىنا، دهمت داخه ! ريگاي پى بده نه وهى پيى
خوشه بيلئى.

[وچانيكى كورت] (پولىنا تو ماره كه داده گيرسي نييت).

رويه رتو: (ده كوكى، وشه كان له قورگييه وه به شيواوى دينه دهرى) ئاو.

جيراردو: چى؟

پولىنا: داواى ئاو ده كا، جيراردو. (جيراردو خيرا ده چييت په رداخى پر
ده كا له ئاو و بو رويه رتوى ده هينى و ده يكا به دهميه وه،
رويه رتو كه ئاوه كه ده خواته وه دهنگى ليوه دى) هيج شتيك وهك
خواردنه وهى ئاوى پاك نييه، وانبييه دكتور؟ نه شكه نجه ت ده دام

تا به زۆر میزه که تم پئی بخوئیته وه.

رۆبه رتۆ: ئەوه شتی که به خشی نیی بۆ نییه ئیسکۆبار، من تا له ژیاندا ما بم هه رگیز تۆ نابه خشم.

پۆلینا: په له مه که، په له مه که. دکتۆر ئا له ویدا را وهسته. با جارێ بزانیم ئەم شته ئیش دهکا. (دهست دهنی به چهند دوگمه په کدا و پاشان گویمان له دهنگی رۆبه رتۆ دهبی) دهنگی رۆبه رتۆ له تۆماره که وه: ئەوه شتی که به خشی نیی بۆ نییه ئیسکۆبار، من تا له ژیاندا ما بم هه رگیز تۆ نابه خشم.

دهنگی پۆلینا له تۆماره که وه: په له مه که، په له مه که. دکتۆر ئا له ویدا را وهسته. با جارێ بزانیم. (پۆلینا تۆماره که را دهگریت).

پۆلینا: ئامادهی. هه موو شتی که زۆر به باشی تۆمار دهکا. ئیمه پیش هه موو شتی که بریاری لیبووردنمان له به رده مایه. ئەوه رای دکتۆر می رهن دایه که لیبووردنی نییه.. ئەو تا له ژیاندا ما بی هه رگیز لیبووردن ناچیت هه سهر زمانی... هه لواسینی که سی که بۆ چهند کاتژمیری که و ئیسهندنه وهی مافی قسه کردن له وه که سه بۆ چهند کاتژمیری که. رازیت، یان زیاترت دهوی؟ (جاریکی دی دهست به دوگمه که دا دهنی).

رۆبه رتۆ: من تۆ نانا سم، خانم. من له مه وه به ره زیایی هه موو ژیانم تۆم نه بینیه وه. به لام ده توانم پیت بلایم: تۆ زۆر نه خو شیت، تارا دهیه که که تووشی شیزۆفرینیا بویت.. به لام تۆ ئیسکۆبار، به ریزم خو تۆ نه خو ش نیت. تۆ که سیکی پاریزه ریت و دا کوکی له مافه کانی مرۆف ده که هیت و که سیکی که له لایه ن

دا ووده زگای سه ربازی گۆر به گۆره وه چه وسین را ویته وه، هه روه ها منیش وه که تۆ بووم. به لام بارودۆخی تۆ جیا وازه، تۆ به رپر سیاریت له هه موو ئەو رهفتاران هه که دهینوینیت، ئەوهی که پئویسته بیکه هیت ئەوهیه که هه ر ئیستا به زوویی بمکه یته وه. من ده مه وی ئەوهش بزانی، هه ر چرکه یه که که تی ده په ری، وات لی ده کا له م سووکایه تی پیکردنه دا ها و به ش بیت و ده شبیت با جی ئەو کارو کرده وان هت وه رگریته وه که....

پۆلینا: (ده مانچه که ده خاته سه ر سه ری) تۆ کی هه ره شه ده که یته؟

رۆبه رتۆ: هه ره شه م نه کردو وه...

پۆلینا: به لی هه ره شه ت کرد، با ئەوه ت له لا روون بی دکتۆر که سه رده می هه ره شه کردن به سه ر چوو. سه رسه ریانه رهن گه له ده ره وه ئیوه فه رمان ده ربه کن، به لام لی رده دا و له ئیستادا من فه رمان دارم. ئەوه ت له لا روونه؟

رۆبه رتۆ: من ده بی بچم بۆ ئا وده ستخانه.

پۆلینا: میزت دی یان گوو؟

جیراردۆ: ئای خودایه، پۆلینا! دکتۆر می رهن دایه وه به هه موو ژیان ی به و جو ره قسه ی نه کردو وه.

پۆلینا: دکتۆر بۆ خو ی له سه ر ئەو زمانه راهاتو وه... وه ره دکتۆر. هی پیشه وه یان هی دا وه؟

رۆبه رتۆ: هه ر به پیوه.

پۆلینا: قاچه کانی بکه ره وه، جیراردۆ. من بۆ خو م ده یبه م.

جیراردۆ: به دلنیا یییه وه تۆ نایبه هیت، من خو م ده یبه م.

پۆلينا: من بۆ خۆم دەببەم. بەو جۆرەش تەماشام مەكە. ئەو خۆ يەكەم جارى نيبە، جيارادۆ، كە لەبەردەمى مندا شتەكەى دەر بەيئى. وەرە دكتور، هەستە سەرپى، نامەوئى ميزەكەت بکەيت بەسەر فەرشەكەمدا. (جيارادۆ قاچەکانى دەكاتەو، رۆبەرتۆ بە هيواشى و بە ئازارەو بەرەو لای ئاودەستەكە دەروا و پۆلينا دەمانچەكەى لەسەر پشتى راگرتوو. جيارادۆ تۆمارەكە دەكوژيئيتەو. پۆلينا و رۆبەرتۆ پیکەو ديارنامين. پاشى كەمىك گويمان لە خوڤەى ميزکردنى رۆبەرتۆ دەبى و بە دوايدا دەنگى راكيشانى ئاودەستەكە. لەو دەمەدا جيارادۆ بە شيوەيەكى شيتگيرانە دى و دەروا. پۆلينا و رۆبەرتۆ پیکەو دەگەريئەو).

پۆلينا: جارێكى تر بيبەستەرەو. (جيارادۆ دەست دەكا بە بەستەوەى قاچەکانى رۆبەرتۆ) جيارادۆ، توندتر شتەكەى دە! **جيارادۆ:** پۆلينا، بەرگەى ئەوهم پى ناگيرى، دەبى من و تۆ قسە بکەين.

پۆلينا: كى رىگەى لى گرتوویت؟

جيارادۆ: بە تەنيا.

پۆلينا: بۆچى؟ دكتور هەموو شتيكى لەبەردەم مندا باس دەکرد، ئەوان...

جيارادۆ: ئازىزم، پۆليناى ئازىز، تكات لى دەكەم ئەوئەندە دلرەق مەبە. كە شتيكى تايبەتمان دەبى دەمەوئى بەتەنيا قسەت لەگەل بکەم. (جيارادۆ و پۆلينا پیکەو دەچنە هيوانەكە. لەو كاتەى ئەوان پیکەو دەدوين، رۆبەرتۆ هەول دەدا قاچى بکاتەو).

جيارادۆ: دەتەوئى چى بکەيت؟ ژنەكە تۆ دەتەوئى بەم هەلسوكەوتە شيتانەيەو چى بکەيت؟

پۆلينا: هەرەك پيشتريش پيم گوتى، دادگايى بکە.

جيارادۆ: دادگايى بکەم، مەبەستت لەو چيبە كە دەلئى دادگايى بکە؟ ئيمە ناتوانين لاسايى شيوازەکانى ئەوان بکەينهو. ئيمە جياوازين لەوان. هەولدان بۆ تۆلە کردنەو بە هيچ جورىك نەريئى ئيمە نيبە....

پۆلينا: ئەو تۆلە کردنەو نيبە. من هەموو ئەو گەرەنتيانەى پى دەدەم كە ئەو بە منى نەداو. هەر ئەو نا، خووشى و هەموو... هاوريكانى.

جيارادۆ: هەموو. هاوريكانى.. بەتەماى بچيت هەموويان بفرينيت و بيانھينيت بۆ ئيره و هەموويان بيبەستتەو و....

پۆلينا: من دەمەوئى ناوى هەموويان بزەنم، بۆچى نابيت؟

جيارادۆ: ... دواى ئەو دەچيت بۆ ئەوەى بى....

پۆلينا: بيانكوژم؟ بيكوژم؟ خو ئەو منى نەكوشتوو، بروا ناکەم ئەو ئينساف بيت كە....

جيارادۆ: پيم خووشە شتيك هەيە بيزانى پۆلينا، هەرەها دەبيت منيش بكوژيت، من ئاگادارت دەكەم لەوەى ئەگەر نيازت هەيە ئەو بكوژيت، دەبيت لە پيش ئەودا من بكوژيت.

پۆلينا: دەتوانيت تۆزىك هيمن بيتەو؟. من بە هيچ جورىك نيازم نيبە بيكوژم، بە دلنياييەو تۆش ناكوژم.... بەلام تۆ قەت بروات بە من نەکردوو.

جیراردۆ: باشه دواى ئهوه، دتهوئیت چی لهگه‌ل بکه‌ی؟ چی لئ دهکه‌ی؟
دتهوئوئ... چی بکه‌یت؟ بیر له چی دهکه‌یته‌وه... هه‌موو ئه‌و
شنانه به خاتری ئه‌وه‌ی پیش پانزه سال له‌مه‌وبه‌ر که‌سیک....

پۆلینا: که‌سیک چی؟ ئه‌وان چیان له من کرد، جیراردۆ بیلئ...
[وچانیکی کورت] تۆ هه‌رگیز نه‌تویستوو ئه‌وه بلئ. ئیستا
بیلئ. ئه‌وان..

جیراردۆ: ئه‌گر تۆ بۆ خۆت نه‌یلئیت، من چۆن ده‌توانم بیلئیم؟
پۆلینا: ئیستا بیلئ.

جیراردۆ: من ته‌نیا ئه‌وه ده‌زانم که خۆت یه‌که‌م شه‌و پئیت گوتم،
کاتیک...

پۆلینا: ئه‌وان...

جیراردۆ: ئه‌وان..

پۆلینا: پئیم بلئ، پئیم بلئ.

جیراردۆ: ئه‌وان.. ئه‌شکه‌نجه‌یان دای، ئه‌وی تریان خۆت بیلئ.

پۆلینا: ئه‌وان ئه‌شکه‌نجه‌یان دام. دواى ئه‌وه چی تر؟ چی تریان لئ
کردم جیراردۆ؟

(جیراردۆ به‌ره‌و لای ده‌روا و له باوه‌شی ده‌کا)

جیراردۆ: (به‌چرپه‌وه بۆ پۆلینا) ئه‌وان ئابروویان تکاندی.

پۆلینا: چه‌ند جار؟

جیراردۆ: زیاد له جارئ.

پۆلینا: چه‌ند جار؟

جیراردۆ: تۆ هه‌رگیز باست نه‌کردوو. تۆ گووت که من نه‌مبژاردوه.

پۆلینا: ئه‌وه راست نییه.

جیراردۆ: چی راست نییه؟

پۆلینا: ئه‌وه‌ی که من نه‌مبژاردوه. من هه‌میشه بژاردووومه. من ده‌زانم
چه‌ند جار بووه. [وچانیکی کورت] ئه‌و شه‌وه جیراردۆ که من
هاتم بۆ لای تۆ، کاتی که بۆم باس کردیت، ئه‌و ده‌مه‌ی که بۆم
گیڕایته‌وه، تۆ سوئندت خوارد چی له‌وان ده‌که‌یت ئه‌گر هاتوو
ئه‌وانت دۆزییه‌وه؟" پۆژیک دئ، گوله‌که‌م، ئه‌و سه‌گه زۆلانه کیش
ده‌که‌ینه به‌رده‌م دادگا. ئه‌وسا چاوه‌کانت به ئاسووده‌یییه‌وه
ده‌ترووکنیت ".... من ده‌قاو ده‌ق ده‌سته‌واژه‌که‌تم به بیردیته‌وه،
له‌به‌رئه‌وه‌ی به‌لای منه‌وه له شیع‌ر ده‌چوو. " به ئاسووده‌یییه‌وه
چاوه‌کانت له‌سه‌ر هه‌ر یه‌ک له روخساره‌کانی ئه‌وان
ده‌ترووکنیت، کاتی که گوئ له به‌سه‌ره‌اته‌که‌ت ده‌گرن. ده‌بینیت
که هه‌ر ده‌بیت ئه‌نجامی بده‌ین، ده‌بینی چۆن ئه‌نجامی ده‌ده‌ین".
ده پئیم بلئ خۆشه‌ویسته‌که‌م من ئیستا بچم بۆ لای کئ؟

جیراردۆ: ئه‌وه پانزه سال به‌ر له ئیستا بوو.

پۆلینا: پئیم بلئ کئ گوئ له تۆمه‌تانه ده‌گریت که من به‌ره‌و رووی ئه‌و
دکتۆره‌ی ده‌که‌مه‌وه، کئ جیراردۆ؟ لیژنه‌که‌ی تۆ؟

جیراردۆ: لیژنه‌که‌ی من؟ کام لیژنه‌یه؟ سوپاس بۆ تۆ، ئیمه ته‌نانه‌ت
ره‌نگه هه‌ر بۆشمان نه‌کریت له‌و جۆره تاوانانه بکۆلینه‌وه
که..... ئه‌و کاته منیش ده‌ست له‌کار ده‌کیشمه‌وه.

پۆلینا: بۆ ساتیکیش له‌گه‌ل خۆت راستگۆ نه‌بوویت، ته‌ماشای
ناوچه‌وانت چۆن پری بووه له گرژ، وای لئ کردووویت که ده
سال له خۆت گه‌وره‌تر بنوئینیت. خه‌لک وینه‌که‌ت له پۆژنامه‌دا

دەبىنن و باور بە خۇيان ناكەن كە تۆگەنجىترىن ئەندامى
ليژنەكە بيت.

جىرادىق: تۆكەرىت؟ من تەنيا ھەر ئەوھم پى گوتىت كە دەست لەكار
دەكىشمەوھ.

پۇلىنا: من تى ناگەم بۆچى؟

جىرادىق: تۆ تى ناگەيت بۆچى، بەلام ھەموو خەلكانى ئەم ولاتە تى
دەگەن بۆچى، بەتايىبەتى ھەموو ئەوانەى كە ناخوازن ھىچ جۆرە
ليپرسىنەوھىك لەمەر راپردوھوھ بكرى، تى دەگەن بۆچى.
ئەندامى سەرۆكايەتى ئەو ليژنەيە دەبى كەسىك بى نمونەى
ژىرى و نوپخووزى بى.

پۇلىنا: ئىمە لەبەر پاپەند بوونى زۆرمان بە ژىرىيەوھ خەرىكە بەرەو
خىكان دەچىن.

جىرادىق: ئەوھ چ پەواى ھەقە، ئەندامىكى سەرۆكايەتى ليژنە، بۆ
خۆى رىگە بدا كەسىكى بەستەزمان لە مالەكەيدا بىستىرتەوھ
و ئەشكەنجە بدرى... تۆ دەزانى كە چ رۆژنامەگەرى خىزمەتى
بە دىكتاتورىيەت كىرد، دەزانى ئەوانە چۆن ئەو رووداوه
دەقۇزىنەوھ بۆ لاوازكىردن و دوور نىيە بۆ شكست پى ھىنانى
ليژنەكەش. [وچانىكى كورت] دەتەووت جارىكى تر ئەو كەسانە
بگەرپىنەوھ بۆ دەسەلات؟ تۆ ئەتەووت بىانترسىنىت بۆ ئەوھى
ھەليان بۆ برەخسى بگەرپىنەوھ، تا دلنيا بن لەوھى كە ئىمە
زىانيان پى ناگەپەنن؟ تۆ دەتەووت ئەو رۆژگارە بگەرپىتەوھ كە
برپارى مەرگ و ژيانى ئىمە بەدەست ئەو جۆرە كەسانەوھ بوو؟
لەبەر ئەوھ تۆ ئەگەر بتەووت ئەو كارە ئەنجام بەدى، ئەوا تەنيا

ئەو ئاكامە بەدەست دەھىنى. پۇلىنا، ئەو پىاوه ئازاد بىكە.
داواى بەخشىن لەو ھەلەيەى خۆت بىكە و ئازادى بىكە. من قىسەم
لەگەلى كىردوھ، لە رووى رامىارىيەوھ لەوھ دەچى پىاويك بى
بتوانىن برواى پى بىكەين ياخود ئەو....

پۇلىنا: ئۆى پىاوه داماوھكەم، تۆ بە ھەموو فرتوفىلەكانى ناو كىتەبەكان
تەفرە دەخۆيت، وانىيە؟ جىرادىق من پەيمانم پىداووت، ئەوھش
لەلاى من زۆر پىرۆزە، ئەم دادگا تايىبەتە نە بۆ خۆت نە بۆ
ليژنەكەت، ھىچ زەرەرو زىانىكى بەدواوه نابى. تۆ بەراستى
پىت وايە من كارىكى وا دەكەم كە كىشە بۆ ليژنەكە بخولقىنم،
پاتان گرم لە دۆزىنەوھى لاشەى ئەو زىندانىيانەى كە كەس
نازانى لە كووتن. خەلكانىك كە مليان بەدارا كراو كەس نازانى
لەكام كووچە و مەملەكەت بەكۆمەل ئىژران. بەلام ئەندامانى ئەو
ليژنەيە تەنيا مامەلە لەگەل مردوھكاندا دەكەن، لەگەل ئەوانەى
كە ناتوانن قىسە بىكەن. بەلام من دەتوانم قىسە بىكەم.. ئەوھ
سالانىك تى پەرىن كە من تەنيا وشەيەك چىيە لەدەم
نەھاتووتە دەرى، تەنانەت ورتەيەكىش چىيە دەبارەى ئەو
شتانەى كە من لە ناخى خۆمدا پەنھانم كىردوون لە دەمى من
نەھاتووتە دەرى، سالانىكە من لەناو ئەو دۆزەخەى خۆمدا
دەژىم.. بەلام من نەمىردووم، پىم واپوو مىردووم، بەلام من
زىندووم و دەتوانم بدووم، نەفرەت لە... ھەر لە پى خوادا
رىگەم بە با قىسەى خۆم بىكەم و تۆش لەگەل ليژنەكەى خۆت
درىژە بە كارى خۆت بدە و بروام پى بىكە، كاتى من ئەمەت پى
دەلىم، بروام پى بىكە بە ھىچ جۆرىك رىگا نەدەم، كەس ھىچ
شىكى لەبارەوھ بزانى.

جیراردۆ: تەنەت لەو حالەتەشدا من ھەر دەست لەکار دەکێشمەو،

گوێ نادەم بەوێ چى دەبى يان نابى.

پۆلینا: لەوکاتەشدا كە هیچ كەسێك هیچى لەبارەو نەزانى، تۆ ھەر

دەست لەكار دەكێشیتەو؟

جیراردۆ: بەلى.

پۆلینا: بەھۆى ژنە شىتەكەتەو، ئەوێ شىت بوو لەبەرئەوێ بەبى

دەنگى مایەو و ئىستاش شىت بوو لەبەرئەوێ دەتوانىت قسە

بكا؟

جیراردۆ: كۆمەلى ھۆى تریش ھەن، بەلى، ئەوێ، ئەگەر راستى بەلای

تۆو مانایەكى ھەبى.

پۆلینا: ئەو سەرلەبەرى ھەقیقەتەكە، ھا؟ [وچانىكى كورت]

دەتوانىت دەقیقەكە رابووستى. (دەچیتەو ژوورەكەى تر و

بۆى دەردەكەوئى كە رۆبەرتۆ خەرىكە خۆى ئازاد دەكا. كاتى كە

چاوى بە پۆلینا دەكەوئى، بەخیرایى لە ھەولدان دەووستى.

پۆلینا جارێكى تر شەتەكى دەداتەو، لەكاتىكدا تۆنىكى

ھەناسەى پیاوانەى لێو دیت) "مىواندارى ئىمەت بەدل نىیە

ھا؟. دەتەوئى زوو لێرە مەرەخەس بى، قەحبە؟. ئازىزەكەم، تۆ

ئەوئەندەى لەگەل مندا ئاسوودەیت، ئەوئەندە لەدەرەو ئاسوودە

نابى. پىم بلئى كە بىرم دەكەیت.. ھەر هیچ نەبى ئەووم پى بلئى"

(پۆلینا بە ھىواشى دەست دەھىنى بەسەر و سكى رۆبەرتۆدا

و كە ئەوێ یارى لەگەلدا بكات، پاشان دەگەریتەو بە

ھەیانەكە).

پۆلینا: ئەو ھەر دەنگى نىیە كە من دەیناسمەو، جیراردۆ. ھەرەوھا

پىستىشى دەناسمەو. بۆنىشى دەناسمەو، جیراردۆ. من

پىستىشى دەناسمەو. [وچانىكى كورت] واى دابنى من

دەتوانم لەو دیوو سىبەرى گومانەكانمەو ئەو بەسەلمىم كە ئەو

دكتۆرەى تۆ تاوانبارە؟ ئەگەر واش بى ھەر داوام لى دەكەیت

ئازادى بكەم؟

جیراردۆ: بەلى. ئەگەر ئەو تاوانبار بى، ئەو زیاتر ھۆكارە بۆ ئەوێ

ئازادى بكەیت. بەو جۆرە لىم مەرەوانە: پىشبىنى ئەو بەكە چى

رودەدات ئەگەر ھەر كەسێك لە شوینى خۆیەو بەوشىوێھى

تۆ ھەلسوكەوت بكا. تۆ لەلایەن خۆتەو بەو پازى دەبى ھەر

كەسى ھەستى و دەست بكا بە سزادانى خەلكى. لە كاتىكدا

دنیاىك خەلكانى تر ھەن لەم ولاتەدا كە چەندەھا كىشەى لەو

جۆرەى تۆیان ھەبە و پەنگە لە دواچاردا دەروویكە ھەبى بۆ

چارەسەر كەردنى كىشەكانیان، ئەو خەلكانە خۆیان لە شتىكەو

دەگلین... كە بە گەرەوانەو تەواو بۆ دیمۆكراسى ھەموو

ئەوانە چارەسەر دەبن.

پۆلینا: كەس خۆى لە ھیچەو نەگلینى! كەسبى بە تەواوى لەو دُنیا

نىیە!

جیراردۆ: تاكە رىگایەك بۆ ئەوێ دلت ئاو بخواتەو ئەوێ كە

بىكوژیت، لەو كاتەشدا نەك ھەر بە تەنیا خۆت تێو دەگلینىت،

بەلكو لەگەل خۆشتدا منىش تێو دەگلینىت. رىگای بە با بروا،

پۆلینا. لە پىناوى ولاتەكەماندا، لە پىناوى خۆماندا.

پۆلینا: ئەى من؟ من شوین چى كەوتووم؟ لىم مروانە، لىم ورد بەرەو!

جیراردۆ: بەلى من لە تۆ دەروانم، ئازىزم. تۆ ھىشتا دىلىت، تۆ ھىشتا

له گه لئو وانددا له ژير زمينىكى داخراودا ژيان دهبهيتته سهر. ئهوه بؤ پانزه سال دهچى، تو هيچ گورانكارىيكت له ژيانى خوئدا نه كردهوه، هر له شوينى خوئدا ماويتهوه. من خه مى توومه، ئيمه هر كاتىك ههلى ئهوه مان بؤ هه لكه وتبى سهرله نوئ دهست پى بكهينهوه تو زامه كو نه كان دهكولينىتهوه.... ئيستا كاتى ئهوه نييه كه ئيمه....

پولينا: لىبووردن؟ تو داوام لى دهكهيت كه لىيان ببورم.

جيراردو: من داواى ئهوه لى دهكهم پولينا كه خوئ له وان ئازاد بكهى.

پولينا: ريگاي بدم ههروا به ئاسانى بؤى دهچى، دهتوانى پاش چهند سالىكى تر دهركه ويتهوه.

جيراردو: ريگهى به، با بروات، به هيچ جورىك ناخوازى جاريكى تر دهركه ويتهوه.

پولينا: ئيمه له دهرهوه چاومان به چاوى بكه ويتهوه و بهدميهوه پى بكهين، ئه و خاتونه ميه ره بانه كهيمان پى بناسينى و بهدميهوه پى بكهين، تهوقه يان له گه لا بكهين و بؤ دلنه واييكر دنيان باسى ئهوه يان له گه لدا بكهين كه دنيا چهند جوانه و....

جيراردو: پىويست ناكات به دهميهوه پى بكهين، به لام به راستى ده بى وا بى، ئهوه ئه وهه قيقه تهيه كه ئيمه ده بى لى نه ترسين و جاريكى تر باوهش به ژياندا بكهينهوه، به لى. [وچانىكى كورت]

پولينا: ته ماشا كه جيراردو، من پيشنيار دهكهم كه له سهر شتىك سازش بكهين.

جيراردو: من نازانم تو باسى چى دهكهيت.

پولينا: سازش كردن، ريككه وتن، گف تو گوگردن. هه موو شتىك له م ولا ته دا به ريككه وتنى گشتى سازكرا وانه بوو؟ ئهوه نييه ئه م قوئاخى گواستنه وهيه هه مووى ده رياره ي ئه وهيه؟ ئه وان ريگامان پى ده دن ديموكراسيمان هه بى، بؤ خو شيان قورخى سه رچاوه كانى ئابوورى و هيزه سه ربازييه كان بكه ن؟ ئه م ليژنه يه له هه موو تاوانه كان ده كو ليته وه، به لام كه سيك له ئارادا نييه سزايان بدا؟ تا ئه و شوينه ي هه موو ئه و شتانه ي ده ته وي مه لى، ئازاديت هه يه هه رچى ده لى بيلى؟ [وچانىكى كورت] كه واته ده توانى ئه وه ببينى كه من ئه و كه سه بى باكه نيم، يا سوژداره نيم، يان... نه خو ش، بؤيه پيشنيار دهكهم كه بسازين. تو ده ته ويته وه كا برابه ئازاد بى به بى ئه وه ي هيچ ئازاريك بدرى و منيش ده خوازم... ده ته وي گو يته لى بيت كه من چى ده خوازم؟

جيراردو: من هه ز دهكهم بزائم كه تو چى ده خوازى.

پولينا: كاتى دوئ شه و من گويم له دهنگى بوو، كتوپر ختووره يه كه خوئ خزانده ناو ميشكمه وه، به دريژايى هه موو ئه و سالانه بيرم له چى كرده وه ته وه هه مووى هاته وه پيش چاوم، تو كاتى كه به و روانينه ي خوئ منت خو ينده وه كتومت ده ستت خسته سهر برينه كانى من، راسته. ده زانى بيرم له چى ده كرده وه، ئه وه ي ئه وان به سه ر منيانددا هينا، هر به هه مان شيوان، چركه به چركه و سوئ به سوئ چييان لى كرده وم، ئه وه يان به سه ردا به ينمه وه. به تايبه تى به رامبه ر به و، به رامبه ر به دكتور.

له بهرئەوهی ئەوانی دی راسته زۆر درندهبون،.... به لām ئەو شوبه رتی لی دهاو باسی زانستی دهکرد و تهنا ته جاریکیش وتهیهکی نیتشهی هینایهوه.

جیراردۆ: نیتشه؟

پۆلینا: من تهواو له خۆم تۆقی بووم، لهوهی که دهبیت رقیکی زۆر لهناو خۆمدا هه لگرم.... به لām ئەوه تاکه دروازهیەک بوو بۆ ئەوهی که شهوان چاومی پێ بچیته خه، تاکه دروازهیەک بوو بۆ ئەوهی که لهگهڵ تۆدا بچمه درهوه بۆ ئاههنگی خواردنهوه، سههره پای ئەو ههقیقهتهی که بۆم نهکراوه خۆم لهو پرسیاره بدزمهوه، ئەگه هاتوو یهکیک له هاتوو هکان... لهوانهیه هه هه مان کهس نه بی، به لām یهکیک بی له هاوکارهکانی ئەوان.. ههول ددهم بهسهه خۆمی نههینم و وهک تۆ ده لپی پهنا بۆ ئەو پیکه نینه نهفره تیه بهرم، باشه من دهمهوی بهردهوام درێژه بهو پیکه نینه بدهم... باشه، چاوم ریشکه و پیشکه دهکا و ئەوه دیته پیش چاوم که خه ریکم که لله سهریان دهخمه ناو سه تلی پيسايییه کهی خۆیان هوه، یان له کاره بایان ددهم، یان لهو کاتهی که لهسهه جیگای نووستن لهگهڵ تۆدا سه رگه رمی خۆشه و یستیم و دهگه مه ئەوه پیری راجه نین، ئەو تارمایی و خه یالانه لیم نابنه وه و دینه وه ناو یاده وه ریم، ئیدی ناچار ده بم بهسهه خۆمیان نههینم، به لپی خۆمیان لی نه بان بکه م. تۆ نازانیت لهو کاتانه دا من بیر له چی دهکه مه وه، تا ئەوه نههینیته سهه خۆت که هۆکاری ئاسووده نه بوونی من په یوه ندیی به تۆوه ههیه.. ئۆی جیراردۆ؟

جیراردۆ: ئای نازیزه که م، پۆلینای نازیز.

پۆلینا: بۆیه هه ر گویم له دهنگی بوو، بیرم له وه کرده وه تاکه شتی که ده مه وی له گه لی بکه م ئەوه یه که ده بی ئابرووی بتکینم، که سه ی که بیگیت، ئەوه ئەو شته بوو که من بیرم لی کرده وه، تا بۆ تاکه جاریکیش بیت بزانتیت که... به لām من ناتوانم ئابرووی... بیرم له وه کرده وه که تۆ ئەو کاره بکه ی.

جیراردۆ: له ویدا راوهسته، پۆلینا.

پۆلینا: دوا ی ئەوه به خۆم گوت، ئەوه بۆ تۆ دژوار ره بی که تۆ بخزیتته ناو کاریکی واوه، له گه ل ئەوه شدا ده بی تۆ بهر له وه ئاره زووت بۆ کاریکی وا هه بیت که....

جیراردۆ: پۆلینا، بی دهنگ به.

پۆلینا: ئەمجا وتم بۆ په نا نه بهینه بهر به کارهینانی دهسکی گسکیک، به لپی، گسک، جیراردۆ، دهسکی گسک. به لām دوا ی ئەوه بۆم درکهوت که ئەوه ئەو شته نییه که من خوازیاریم... سزایهکی جهسته یی. دهزانی له ئاکامدا لهسهه چی گیرسامه وه، تاکه شتی که که من دلم پپی ئاو دهخواته وه؟ [وچانیکی کورت] دهمهوی دان به هه موو شتی که بنی، دهمهوی بهرام بهر ئەو ئامیری تۆمار که ره دانیشی و بۆم بگی ریتته وه که چی لی کردووم... نهک ئەو ههقیقه تانه، هه ر ته نیا بۆ من، به لکو بۆ هه موو دونیای بگی ریتته وه... دوا ی ئەوهش هه موو ئەو زانیاریان هه م به ناو و به رۆژ و وهک چۆن روویان داوه، ئاوا به درێژی، به خه تی خۆی بۆ بنوسیت و بۆم ئیمزا بکا و من کۆپییهکی بۆ هه تا هه تابه بۆ خۆم لی هه لگرم. ئەوه ئەو شته یه که من دهمهوی.

جیراردۆ: دواى ئەوھى دانى بە ھەموو شتیکدا نا، رینگەى پى دەدەى بىروا.

پۆلینا: رینگەى پى دەدەم بىروا.

جیراردۆ: لەوھى زیاتر ھىچى تىرت لى ناوئى؟

پۆلینا: بە ھىچ جۆرىک. [وچانىكى كورت]

پۆلینا: ئەگەر دانپیانانەكەى مېرەندام بە دەستەوھە بى، ھەم تۆ رەھا دەبى و دەتوانى لەناو لیژنەكەدا درىژە بە كارەكانى خۆت بەدەیت، ھەم ئەویش بوئىرى ناکا كە دار و دەستەكەیمان بە گژوا بكا و كىشەيەكمان بۆ بنیتەوھ. لەبەرئەوھى دلىنا دەبى ئەگەر زیان بە من یا بە تۆ بگەيەنى، ئەوا ھەر بۆ رۆژى دواتر، دانپیانانەكەى لە ھەموو رۆژنامەكان بلاء دەبیتەوھ.

جیراردۆ: چاوەروانى ئەوھە لە من دەكەیت بىروا پى بکەم كە دواى ئەوھى دانى بە ھەموو شتیکدا نا، رینگەى پى دەدەى بىروا؟ چاوەروانى ئەوھە لەو دەكەیت كە بىروا پى بکات ھەر دواى ئەوھى دانى بە ھەموو شتیکدا نا، مېشكى ناپژىنى؟

پۆلینا: بىروا ناکەم ئیوھە ھىچ كامىكتان رینگەيەكى تىرتان لەبەر دەمدا بى. تەماشاکە جیراردۆ، تۆ دەبى ھەول بەدەى ئەو سەرسەريیە وا لى بکەى كە بترسى... پى بلى من ماشینەكەیم شاردووەتەوھ، چونكە خۆم نامادە كردووە بۆ ئەوھى بىكوژم. تاكە رینگەيەك بۆ ئەوھى كە نەيكوژم ئەوھە كە دان بە ھەموو شتیکدا بنى. پى بلى كەس نازانى كە دوینى شەو ھاتووە بۆ ئىرە، بۆیە ھىچ كەسك بۆى ناکرى بیدۆزیتەوھ. لە پىناوى ژيانى خۆیدا، ھىوام واىە بتوانى قايلی بکەى.

جیراردۆ: بتوانم قايلی بکەم؟

پۆلینا: ئەوھە زۆر باشتەر لەوھى كە ئابرووى بتيكتم.

جیراردۆ: بىگومان كىشەيەك ھەيە كە بىرواناکەم بىرت لى كىرديتەوھ، پۆلینا. ئەى ئەگەر كابرا ھىچى نەبوو لى بترسىت؟

پۆلینا: جیراردۆ، پى بلى ئەگەر دان بە راستیدا نەنى، ئەوا دەيكوژم.

جیراردۆ: ئەى باشە ئەى ئەگەر تاوانبار نەبوو؟

پۆلینا: من پەلەم نىيە. پى بلى دەتوانم بۆ مانگىكىش چاوەروانى بکەم تادان بە ھەموو شتیکدا دەنى.

جیراردۆ: پۆلینا تۆ گوئى لە من ناگرى، ئەو دان بە چیدا بنى ئەگەر كابرا بى تاوان بىت.

پۆلینا: ئەگەر بى تاوان بىت، ئەوا بە راستى كەللەى دەتەقتم.

[رووناكى نامىنىت]

دەيەنى دووھەم

دەمى نانخواردنى نيوەرۆیە، جیراردۆ و رۆبەرتۆ، لەسەر مېزى نانخواردن پىكەوھە دانىشتوون. رۆبەرتۆ، شەتەك دراوھ، بەلام ئەمجارە تەنیا دوو دەستى لە پىشەوھە بەستراوھنتەوھ. جیراردۆ تازە لە دانانى قاپى شۆربا، بووھتەوھ. پۆلینا لە ھەيوانەكەوھ تەماشایان دەكا، دەتوانى بیانبىنىت، بەلام گوئى لىيان نىيە. رۆبەرتۆ و جیراردۆ بۆ ماوھەيەك بى دەنگ لە خواردنەكە ورد دەبنەوھ.

جیراردۆ: دكتۆر مېرەندا، ئیوھە برسیتان نىيە.

رۆبەرتۆ: رۆبەرتۆ، من ناوم رۆبەرتۆیە، بەيارمەتى ھەر وەك چۆن

یەكەم جار بە سادەیی بانگت كردم ھەروا... بە یارمەتی.

جیراردۆ: دکتۆر مێرەندا، من پێم باشترە ھەر وەك موشتەرییەکی خۆم، مامەڵەت لەگەڵدا بەكەم. ئەو زیاتر یارمەتیم دەدا. پێم وایە دەبێ شتێك بخۆی.

رۆبەرتۆ: برسیم نییە.

جیراردۆ: رینگەم بە... (كەوچكەكە پر دەكات لە شوریا و وەك منداڵ، دەيكات بە دەمیەو. بە دەم قسە كردنەو جار جار خواردن دەكا بە دەمی رۆبەرتۆو، بۆ خۆشی نان دەخوات).

رۆبەرتۆ: خیزانەكەت شیتە. تۆ دەبیت بمبەخشی جیراردۆ كە ئەو تۆ پێ دەلێم، بەلام خیزانەكەت...

جیراردۆ: نان؟

رۆبەرتۆ: نا سوپاس، [وچانێکی كورت] دەبێ بچێ چارەسەری دەروونی وەرگرێ بۆ...

جیراردۆ: بۆ ئەو بارودۆخە سەختە خیزانمی تێدا، دکتۆر، ئێو باشترین چارەسەرن. (بە پارچە دەسریك دەم و پلی رۆبەرتۆ خاوین دەكاتەو)

رۆبەرتۆ: بە تەمایە بمكوژیت.

جیراردۆ: ئەگەر دان بە راستیدا نەنێی، دەتكوژێ.

رۆبەرتۆ: بەلام من لە خۆمەو چی بلێم؟ چ بلێم كە من...؟

جیراردۆ: لەوانەئە تۆ بزانی دکتۆر، ھیزە نەئینیەکانی رۆژیم ھەندیک جار پزیشکیان بەكار دەھینا وەك... رێ نیشاندر لە كاتی ئەشكەنچەدانا.

رۆبەرتۆ: لیژنەئە پزیشکی تا رادەئەك بەم دوایانە بەو بارودۆخەئە زانی، بە پێئە توانای خۆشی ئەوئەئە بۆئە لوانە بیت ھەولێ داوئە لەو كارانە بپچیتەو.

جیراردۆ: ئەو پێئە وایە تۆ ئەو پزیشكە بوویت كە... بەلام لەگەڵ ئەوئەئە تۆ ئەو ھەلەت بۆ رەخساوئە كە ئەوئە رەت بەكەیتەو...

رۆبەرتۆ: من چۆن ئەوئە رەت بەكەمەو؟ بۆ ئەوئە دەبیت دەنگی خۆم بگۆرم تا بۆئە بسەلمێنم كە ئەوئە دەنگی من نییە... مەگەر تەئەئە ئەوئە دەنگمە كە منی تووشی نەفرەت كردووە، ئەو ھیچ بەلگەئەئە كی تری نییە، شتێك نییە كە...

جیراردۆ: ھەروەھا پێستت. ئەو تیبینی پێستی كردووی.

رۆبەرتۆ: پێستم؟

جیراردۆ: ھەروەھا بۆنت.

رۆبەرتۆ: ئەوئە ئەندیشەکانی مێشكێکی نەخۆشە. ئەو لەوانەئەئە پەلاماری ھەر پیاوئەئە تریشی بەئەئە كە لەو دەرگایەو، ئاودیو بووایە و بەئەئەئە ژوورێ...

جیراردۆ: لە بەختی رەشت تۆ لەو دەرگایەو ئاودیو بووی.

رۆبەرتۆ: تەماشای بەكە، جیراردۆ، من پیاوئەئە ھێمنم. ھەر كەسێك تەماشام بەكە بۆئە دەردەكەوئە كە من پیاوئە توندوتیژ نیم.. ھەر جۆرێك لە جۆرەکانی توندوتیژئە، من تووشی ئازار دەكا. من ھاتم بۆ خانووەكەم لە كەناری دەریا، تا كەمێك لە نزیک كەناری دەریاوە پیاوئە بەكەم و لە شەپۆلەکانی وردبیمەو، تا بەردی بەنرخ بدۆزمەو و گوئە لە ئاوازی مۆسیقا بگرم...

جیراردۆ: شۆبەرت؟

رۆبەرتۆ: هیچ شەرمیكى تیدا نییە گوئی لە شۆبەرت بگرم، من ھەر ھەھا ھەزەم لە فیقائیدی و مۆزارت و تیلیمانە. من دوینی ھەستیکی گەمژانەم ھەبوو بۆ ئەوەی کە شۆبەرت لەگەڵ خۆم بەینم بۆ کەناری دەریا، بەلام لەوەش گەمژانەتر ئەوە بوو کە بۆ تۆ وەستام... جیراردۆ، من تووشی ئەم ھەرایە بووم ھەر لەبەر ئەوەی بە دەنگ کەسیکی شیتەووە چووم کە لە نزیک ماشینە پەککەوتوو کە یەو ئەماژەیی سەیر و سەمەرەیی دەنواند... ئیستا کەوتوو ھەتە سەر تۆ کە لێرەم قوتار بکەیت.

جیراردۆ: دەزانم.

رۆبەرتۆ: ئەژنۆکانم ئازارم دەدەن، پشتم، باسکەکانم. دەتوانیت کەمیک بۆم شل بکەیتەو، تا...

جیراردۆ: رۆبەرتۆ، من دەمەوێ لەگەڵتدا راستگۆ بم. تەنیا یەک رینگا ھەییە بۆ ئەوەی ژیانی خۆت بکریتەو... [وچانیکی کورت] پێم وایە ئەویش ئەو بێ... دلنەوایی بکەین.

رۆبەرتۆ: دلنەوایی بکەین.

جیراردۆ: ھێمنی بکەینەو، دلێ رابگرین، تا ھەست بەو بکات کە ئێمە... کە تۆ ملت داوہ بۆ ئەوەی ھاریکاری بکەیت...

رۆبەرتۆ: نازانم چۆن دەتوانم ھاوکاری بکەم، تۆ خۆت بخەرە ئەم شوینە سەیرەیی...

جیراردۆ: دلنەوایی بکە، وای لێ بکە باوڕ بەو بەھینیت کە تۆ...

رۆبەرتۆ: وای لێ بکەم باوڕ بەھینیت کە من...

جیراردۆ: پەیمانی داوہ بە من، ئەگەر بێت و تۆ... دانت بە شتەکانی

خۆتدا نا، ئەو ئامادەییە بۆ ئەوەی...

رۆبەرتۆ: من هیچ شتیکم نییە کە دانی پێدا نیم!

جیراردۆ: من پێم وایە ھەوڵ بەھیت کە ھەندیک شت رێک بخەیت. ئەوہ تاکە رینگایە کە بۆ ئەوەی کە تۆی پێ ببەخشی. ئەگەر...

رۆبەرتۆ: (دەنگی بە توورەیییەو بەرز دەکاتەو) ئەو هیچ داوایەکی لە دژی من نییە تا داوای لیبووردنی لێ بکەم. من هیچ شتیکم نەکردووە تا دانی پێدا بنێم. لەو تێ دەگەیت؟ (کە گوێی لە بەرزبوونەوہی دەنگی رۆبەرتۆ دەبێ، پۆلینا لەسەر کورسییەکەیی کە لە ھەیوانە کە دانیشتووہ، رادەپەڕی و بەرەو لای ئەوان دیت).

رۆبەرتۆ: لە جیاتی ئەوەی ئەو پێشنیارە بێ ئابرووانە بخەیتە بەردەم من، باشتر وایە بچیتە دەری ئەو ژنە شیتەیی خۆت رازی بکە، دەستباری ئەو ھەلسوکەوتە گوناھبارانەیی خۆی بێ، بەر لەوہی مألۆیرانت کاو پیشەکەت لە دەست بچێ یان بتخەنە زیندانەوہ، یالەخود تووشی شیتیت بکا. برۆ وای پێ بلێ، یان ناویریت لە مאלەکەیی خۆتدا فەرمانتیک دەربکەیی؟

جیراردۆ: رۆبەرتۆ، من... (پۆلینا لە ھەیوانە کەوہ دیتە ژووری)

پۆلینا: هیچ کێشە یەکت ھەییە، شیرینم؟

جیراردۆ: هیچ کێشە یەکت نییە.

پۆلینا: بەلام تۆزیک پەریشان تۆم بینی. [وچانیکی کورت] باشە، دەبینم ھەردووکتان شۆریاکەتان تەواو کردووە. کەواتە کەس ناتوانیت بلێت کە من چیش ت لێنەریکی باش نیم، یان

که یبانونویه کی نواز نیم، کهس دتوانیت؟ کهواته دکتور ئەم که یبانونوه نوازیه ده بیت فنجانیک قاوہشتان بۆ بهینئ؟ هەر ئەوهندی دەم تەر کردنیک. من لەو باورەدانیم دکتور لێره قاوہ بخواتهوه. دکتور من بۆ تۆ قسە دەکەم. تۆ بۆ بۆ دایکت هەرگیز فێری ئەوهی نەکردبیت که یهکیک قسەت بۆ دەکات.....

رۆبەرتۆ: دایکم مەهینەرە ناو ناوانهوه، من رینگەت پێ نادەم که به هیچ جوړیک ناوی دایکم بهینئ. [وچانیک کورت]

پۆلینا: تۆ راست دەکەیت، زۆر بەداخهوه م که ئەوه بۆ یهکەم جارە که لەسەر شتیک لەگەڵ تۆدا هاوڕا بۆم. دایکت بەرپرسیار نییه لەو رەفتارانەهێ که تۆ دەهینوینئ. من نازانم بۆچی هەمیشە پیاوان هێرش بۆ دایکان دەهینن لە جیاتئ ئەوهی... بۆچی هەمیشە دەلێن کوری قەحبه، دەبوو ئەو قەحبه یه بۆ باوکان بووایه که ئەوان منداڵەکانیان بۆ یهکەم جار فێری.....

جیراردۆ: پۆلینا به یارمەتی، دتوانئ ئێره چۆل بکهیت تا بۆمان بکری ئیکۆلینهوه کهی خۆمان درێژە پێ بدەین؟ به یارمەتی خۆت دەکری ئەو چاکه یه م لەگەڵدا بکهیت؟

پۆلینا: هەر ئەو چاکه یه، دەیان چاکه تان لەگەڵدا دەکەم. دەی پیاوان من بەجێتان دێلم تا بۆتان بکری کیشەکانئ جیهان چاره سەر بکەن. (دەرپا و ئاورپیک دەداتەوه) ئۆی، خۆشەویستەکەم، ئەگەر ویستی میز بکات، هەر ئەوهندە ئاماژە یه کەم بۆ بکه من به راکردن دیم. (دەگەرپێتەوه بۆ هەمان شوین لە هەیوانه که و تەماشای دەکا).

رۆبەرتۆ: ژنه کەت به تەواوی شیتە.

جیراردۆ: کاتیک که مرۆقه شیتەکان دەسه لاتیان دەبیت، تۆ دەبی دلنەوا ییان بکهیت. ئیستا تەنیا دلنەوا ییی بۆ ئەم، ئەوه یه که دان به شتەکانئ خۆتدا بنئی....

رۆبەرتۆ: بەلام من دان به چیدا بنیم..

جیراردۆ: رهنگە ئەوه نازادی بکا لەو ئەندیشانەهێ که تەنگیان پێ هەلچنیوه، من چۆن بزنام چی لە مێشکی خەلکاندا دەگوزەرئ لە پاش ئەوهی که ئەوان... بەلام پیم وایه من تێ دەگەم چی لە مێشکی ئەوا خۆی دەخواتهوه، لەبەرئەوهی هاوکات بوو لەگەڵ ئەو گفتوگۆیهی که دوینئ شەو لە نیوان من و تۆدا رووی دا، دەربارەهێ خەلکانئ ئەم ولاتە که دەیانەوی گوزارشت لە هەموو ئەو شتانه بکەن که به سەرماندا هاتوه.

رۆبەرتۆ: بەلام ئەئ تۆ؟

جیراردۆ: من چی؟

رۆبەرتۆ: دواي ئەوه تۆ دتەوی چی بکهیت؟

جیراردۆ: دواي چی؟

رۆبەرتۆ: تۆ بپروا بهو دەکەیت، وا نییه؟

جیراردۆ: ئەگەر من هەستم بهوه بکردایه که تۆ تاوانباریت، پیت وا بوو ئاوا لە یه کبینه ئی بیارامهوه تا ژیانت....

رۆبەرتۆ: هەر لە سەرەتاوه تۆ لەگەڵدا پەیمانت بهستوه که ئەو رۆلی که سیکی خراب یاری بکا و تۆش رۆلی که سیکی باش و....

جیراردۆ: مەبهستت لە باش چیه...

رۆبەرتۆ: ئیوه نمایش دەکەن، ئەو رۆلی درنده و تۆش پیاوچاک، تا

بزانيت لهو ريگهيهوه بوټ دهكرټ وا له من بكهيت كه دان به شتهكاندا بنيم. هه ر ئهوندهى دانيشم پدياندا، تو بو خوټ، نهك ئه، تو هه ر بو خوټ دهكوژيت. هه ر پياويك، هه ر پياويكى جوامير ئه و كاره بكا ئه گه ر كه سيك ئابرووى ژنه كه مى تكاندي، من بو خوټ وا ده كه م ئه گه ر كه سيك ئابرووى ژنه كه مى تكاند بى. هه ر دوو گونى ده رده هينم. كه واته پيم بلئ: تو پيت وايه من ئه و دكتوره هيچ و پووجهم كه .... وا نيهه؟ [وچانئيك. جيراردو هله دستيت] بو كوئ ده چي؟

جيراردو: من دهچم ده مانچه كه ده هينم و كه للهى هيچ و پووجت بو ده كه م به هه زار پارچه وه. [وچانئيكى كورت] و تا بيت تووره و تووره تر ده بيت به لام له پيشدا كورى قه حبه من به قسهى تو ده كه م و هه ر دوو گونت بو ده ته قينم، ئه ي فاشستى هيچ و پووج. پياوى جوامير ده بى وابكا، وا نيهه؟ پياوى پاله وان ميشكى خه لكان ده كه ن به هه زار پارچه وه و په لامارى ژنانئيك ده دن كه له سه ر ته ختى نوستن به ستر او نه ته وه و ئابرووى ده تكينن. نهك وهك من، كه مژه و زهرد هه لگه راو و هيچ له باردا نه بوو، له به ر ئه وهى من داكوكى له كورى قه حبه يهك ده كه م، كه شه ر هفى ژنه كه مى شكاندووه و ژيانى لئ ويران كر دووه. پيم بلئ چه نديجار سواري ژنه كه م بووى؟ چه نديجار، سه گى زول؟

رؤبه رتو: جيراردو، من ....

جيراردو: جيراردو رؤيشت. ئيستا من ليرهم. من ليرهم ئه وهى كه ده لئ زلله يهك به زلله يهك و شه قئيك به شه قئيك، باشه، ئه وه فه لسه فه ي ئيمه نيهه؟

رؤبه رتو: من ته نيا گالتم له گه لدا كر ديت، ئه وه ته ....

جيراردو: به لام من گه يشتمه ئه و بروايه ي كه نايت ده ستى خوټ به خوئنى سه رسه رييه كى وهك تو پيس بكه م كه ....

رؤبه رتو: ته نيا گالته يهك بوو ...

جيراردو: ... له كاتئيدا كه سيكى تر ليره بيت كه زياتر چيژ له ئازاردان و مه رگى تو وه ريگرئ؟ بوچى له و خو شيه بى به شى بكه م؟ من هه ر ئيستا ئه و بانگ ده كه م تا هه ر خوئى بيت و ميشكى بوگه نى تو بكا به هه زار پارچه وه.

رؤبه رتو: مه رؤ. بانگى ئه و مه كه .

جيراردو: من چى تر ماندوو بووم له و ناو بزييه ي نيوانتان. تو ناتوانيت له و تئ بگه يت و ناشتوانى دلنه واييى بكه يت.

رؤبه رتو: جيراردو من ده ترسم. (جيراردو ئاورى بو ده داته وه، توئنى قسه كانى ده كوژيت).

جيراردو: هه روه ها منيش.

رؤبه رتو: ريگه ي پئ مه ده بمكوژئ. [وچانئيكى كورت] ده ته وئ بروئ چى پئ بلئى؟

جيراردو: راستيه كه ي پئ ده ليم، ئه وهى پئ ده ليم كه تو ناته وئ هاوكارى بكه يت.

رؤبه رتو: من ده مه وئ بزائم چيم له گه ل ئه ودا كر دووه، تكايه تئ بگه له وهى كه من نازائم دان به چيدا بنيم. ئه گه ر من ئه و كا براهه بم، ده مه وئ هه موو ... ورده كار ييه كان بزائم، به لام من هيچ شتئك نازائم، باشه كه وايه .... ئه گه ر هه ليه ك بكه م، ئه و وا تئ ده كا من .... من پئويستم به يارمه تئى تو هه يه، تو ده بئ هه موو

ئەو شتانەم پى بلىنى تا من بتوانم... ھەلى بېستىم، لەسەر ئەو شتانە ھەلى بېستىم كە تۆ پىم دەلىنى.

جىرادىق: تۆ داوام لى دەكەيت ژنەكەم فرىو بدەم؟

رۆبەرتۆ: من داوات لى دەكەم ئىسكۆبار، ژيانى پىاويكى بى تاوان بپارىزىت. تۆ بپروا دەكەى بەوھى كە من بى تاوانم، وانىيە؟

جىرادىق: تۆ زۆر پىويستت بەوھى كە راي من دەربارەى خۆت بزانىت؟

رۆبەرتۆ: بىگومان پىويستت پىيەتى. خىزانەكەت كەسىكى شارستانى نىيە، بەلام تۆ كەسىكى شارستانىت. ئەو ئەندامى نوپنەرايەتىي ئەو لىژنەيە نىيە، بەلام تۆ ئەندامىت.

جىرادىق: (خەمناك و بىزارە) نا ئەو ئەندام نىيە... كى رىنگاي پى داوى ئەو ھەلسەنگاندنە بكەيت. ئەو تەنيا... (دەيەوئى بپروا)

رۆبەرتۆ: چاوەرى بکە. دەتەوئى بۆ كوئى بچىت؟ دەروئىت چى پى بلىنى؟

جىرادىق: دەچم پىي دەلىم كە تۆ دەتەوئى مىز بكەيت.

[رۈوناكى نامىنى]

بەشى سىيەم

دېمەنى يەكەم

(كەمىك پىش داھاتنى ئىوارەيە. پۆلىنا و جىرادىق لەدەرەوھ لە ھەيوانەكەدان، روويان لە دەريايە. رۆبەرتۆ لە ژوورەوھىيە و ھىشتا بەستراوھتەوھ. جىرادىق ئامپىرى تۆماركەرەكەى لە باوھشدايە.)

پۆلىنا: من تى ناگەم بۆچى؟

جىرادىق: من دەبىت ئەوھ بزانم.

پۆلىنا: بۆچى؟ [وچانىكى كورت]

جىرادىق: پۆلىنا، من خۆشم دەوئىت. من دەمەوئى لە دەمى خوتەوھ ئەوھم گوئى لى بى. ئەوھ رەواى ھەق نىيە پاشى ئەو ھەموو سالە، ئەو كەسە بۆ خۆى بى و ئەوھم پى بلى، دەرىش بکەوئى كە ئەو كەسە خۆيەتى، ناتوانم بەرگەى ئەوھ بگرم.

پۆلىنا: لەكاتىكدا ئەگەر خۆم پىتى بلىم، دەتوانى بەرگەى ئەوھ بگىرىت.

جىرادىق: دەتوانم بەرگەى بگرم، باشتەرە لەوھى ئەو بىت و پىم بلى.

پۆلىنا: من ئەوھم پى گوتوويت جىرادىق، ئايا ئەوھ بەس نىيە؟

جىرادىق: پانزە سال لەمەوېەر ئەوھت پى گوتم و پاشان....

پۆلىنا: تۆ چاوەرىت دەکرد من لەوئى لەبەردەم ئەو لەشفرۆشەدا

شتهكانت بۆ بگيرمهوه؟ ئەو لەشفرۆشه بە نيوه رووتى له ژوورى نووستنهكەت دەرپەرييه دەرئى و هاوارى لى دەكردى بۆچى ئەوهندەت پى چوو و نەگەراويتەوه بۆ لای، تۆش چاوهروانت دەکرد من...

جیراردۆ: ئەو لەشفرۆش نەبوو.

پۆلینا: ئەو دەیزانى من له كوئى بووم؟ بىگومان دەیزانى. قەحبەيه. دەبى ئەو پياوه چ پياويك بى كه ژنەكەى بەتەواوى بۆى نەكرى داكوکى له خوئى بکات، ئەه؟

جیراردۆ: پۆلینا، جارێكى تر ئەو خەرەكه نارپسینهوه.

پۆلینا: تۆ خۆت ئەو كەسه بووى دەستت پى كردهوه.

جیراردۆ: من چەند جار دەبى ئەوەت بۆ...؟... من دوو مانگ هەولم دا كه تۆ بدۆزمهوه. دوايى، ئەو كچهى هاوړيت هات بۆ لام و گوتى من دەتوانم هاوكاريت بكەم. دوو پيکمان خواردوه و ئيتير. ئاى خودايه، ئيتير منيش مروقم.

پۆلینا: لەو دەمهيدا كه من ژيانى تۆم دەپاراست، لەو دەمهيدا كه ناوى تۆ له ناخى مندا پاريزراو بوو و بۆ جارتيكيش له دەمى من نەهاته دەرئى... لى پيرسه، له ميړهندا پيرسه ئەگەر من به هيچ جورئى، تەنانەت لەژير ليويشەوه ناوى تۆم هينا بى، له كاتيكا تۆ...

جیراردۆ: تۆ بۆ خۆت منت بەخشى، تۆ منت بەخشى، ئيتير چەند جارى تر دەبیت ئەم قەوانه لى بدەينهوه؟ ئەو رابردوو پى له خەم و پەريشانىيه، ئيمه دەكوژئى. با لەبيري بەرينهوه... با واز له قسه كردن لەسەر رابردوو بەيئين، با ئەو لاپەرانه به

يەگجارى داخهين و جارتيكى تر به هيچ كلۆجى، به هيچ كلۆجى، هەليان نەدەينهوه.

پۆلینا: بەخشين و لەبيريڤدنهوه، ها؟

جیراردۆ: بەخشين بەلئى، لەبيريڤدنهوه نا. له دواى بەخشين دەتوانين جارتيكى تر سەر له نوئى دەست پى بكەينهوه. هيشتا زۆر شتى تر هەن له پيناويندا بژين، گوڵەكەم...

پۆلینا: چیت له من دەوئى، دەتەوئى لەبەردەم ئەو كچهيدا قسه بكەم؟ پیت بلیم كه چييان لى كردم، لەبەردەم ئەودا پیت بلیم كه من...؟ چەند جار؟

جیراردۆ: چەند جار چى؟

پۆلینا: چەند جار تۆ لەگەلئيت رابوارد؟

جیراردۆ: پۆلینا...

پۆلینا: چەند جار؟

جیراردۆ: رۆله...

پۆلینا: چەند جار لەگەلئيت كرد؟ چەندجار، چەندجار؟ من پیت دەلیم، تۆش پیم بلئى.

جیراردۆ: (بەبى هومیدی راي دەوهشيني و ئەمجا له باوهشى دهكا) پۆلینا، پۆلینا، دەتەوئى تیکم بشکينى؟ ئەوه ئەو شته نييه كه تۆ دەتەوئى؟

پۆلینا: نەخیر.

جیراردۆ: باشه، تۆ بهوه دەتەوئى تیکم بشکينيت. دەتەوئى بمخهيته هەلوئستيتكى واوه كه دەرچوونم لى نەبى. دەتەوئى ونم بكهيت،

ئەو ۋە ئارەزوۋى تۆ نىيە؟

پۇلىنا: دەمەۋى بزانم كە چەندجار لەگەل ئەو سۆزانیيەدا نووستیت؟

جیراردۇ: پۇلىنا، ئەو لەگەل مندا مەكە.

پۇلىنا: ئەو يەكەم شەوت نەبوو، جیراردۇ وانىيە؟ تۆ بەر لەووش ئەوت

بىنيو، واىە؟ راستیم دەۋیت، جیراردۇ؟

جیراردۇ: تۆ دەزانیت دوور نییە مەرۆف بەدەم زانینی زۆرى

راستیيەكانەۋە بمرى؟

پۇلىنا: چەندجار جیراردۇ؟ تۆ پیم بلى، منیش پیت دەلیم.

جیراردۇ: دوو جار.

پۇلىنا: ئەو ئەو شەۋە. ئەى پیتش ئەو شەۋە؟

جیراردۇ: (بە كپى) سى جار.

پۇلىنا: چۆن؟

جیراردۇ: (دەنگى بەرز دەكاتەۋە) سى جار.

پۇلىنا: خاتوونىكى خۆش بوو؟ تۆ زۆر حەزت لى بوو؟ ئەۋیش حەزى

لى بوو. ئەو دەبى زۆرى چىژ لى ۋەرگرتبیت ئەگەر بۆ ئەۋە

ھاتبیتەۋە كە.....

جیراردۇ: تۆ دەزانیت چى بە من دەكەیت؟

پۇلىنا: ئەو سارىژ نابى ھا؟ چارەسەرى نییە.

جیراردۇ: (بى ھومیدانە) لەۋە زیاتر چیت لە من دەۋیت؟ ئیمە لەدەست

دىكتاتورىيەت قوتار بووین، قوتار بووین و وا خەرىكە خۆمان

بەدەستى خۆمان يەكتىرى تووشى دەردىك دەكەین كە ئەو سەگە

زۆلانە بۆیان نەكرا بەسەرمان بىنن؟ تۆ ئەۋەت دەۋى وا نییە؟

پۇلىنا: (بە كپى) نەخىر.

جیراردۇ: تۆ دەتەۋیت بە جىت بەیلیم؟ تۆ ئەۋەت دەۋى وانىيە؟ تۆ

دەتەۋى لەۋ دەركايە بچمە دەرى و جارىكى تر نەتبىنمەۋە؟ ئاى

خوداى گەرە، تۆ ئەۋەت دەۋى؟

پۇلىنا: نەخىر.

جیراردۇ: ئەۋە ئەۋ ئاكامەيە كە تۆ چاۋەرۋانى دەكەى. [ۋچانىكى

كورت] من ۋەك مندالىك لەبەر دەستى تۆدام، ھىچ شتىكم نییە

پارىزگارى لە خۆمى پى بکەم. من لەبەردەم تۆدا پرووت و قووتم،

ھەر ۋەك ئەۋ رۆژەى كە لەدايك بووم. ۋەك چۆن لەگەل ئەۋ

پیاۋەدا جوۋلايتەۋە، دەتەۋى ئاۋاش لەگەل مندا بچوۋلئیتەۋە.

پۇلىنا: نەخىر.

جیراردۇ: تۆ دەتەۋى من...؟

پۇلىنا: (نەرم) من دەمەۋى تۆ. تۆ. من دەمەۋى تۆ لەناخى مندا زىندوو

بى. من دەمەۋىت كاتى لەسەر جىگای نووستن خۆشەۋىستیم

لەگەل دەكەى ھىچ تارمايىيەكى دىم لەگەل نەبى و دەمەۋى تۆ لە

ليژنەكەدا پارىزگارى لە راستى بکەى. ھەرۋەھا دەمەۋى لەۋ

ھەۋايە ھەلمژى كە من ھەناسەى تىدا دەدەم. من دەمەۋى

بتوانم جارىكى تر لەگەل تۆدا بم و پىكەۋە گوۋى لە شۆبەرت

بگرینەۋە....

جیراردۇ: باشە پۇلىنا، باشە، باش.

پۇلىنا: ... ھەرۋەھا دەمەۋى ئیمە مندالىك ھەلگرینەۋە و دەمەۋى سات

بە سات خەمت ھەلگرم ھەر ۋەك چۆن تۆ لەدۋاى ئەۋ شەۋەۋە

خەمى منت ھەلگرت...

جیراردۆ: جاریکی تر باسی ئەو لەشفرۆشەیی ئەو شەو مەکه رەو. ئەگەر لەسەر ئەو برۆیت و باسی ئەو شەو بکەیت، ئەوا تۆ... بەو دەموکۆزیت. تۆ ئەوەت دەوی؟

پۆلینا: نەخێر.

جیراردۆ: کەواتە ئەوەم پێ دەڵێیت؟

پۆلینا: بەلێ.

جیراردۆ: هەر هەمووی؟

پۆلینا: هەر هەمووی.

جیراردۆ: ئەو دەروازەیکە، بۆ ئەوەی کە هەردوو کمان لەو گێژاوه رزگارمان بێ... بەبێ ئەوەی هیچ شتیک لە یەکتەر بشارینهوه.

پۆلینا: ئەو تاکە رێگایە کە.

جیراردۆ: ئەو تۆمار دەکەم، تۆ پێت ئاساییە خۆشەویستم ئەو تۆمار بکەم؟

پۆلینا: تۆماری کە (جیراردۆ پەنجە دەنێ بە تۆمارەکەدا)

جیراردۆ: وای دابنێ کە ئیستا تۆ بەرامبەر بە لیژنە کە دانیشتوویت.

پۆلینا: من نازانم چۆن دەست پێ بکەم.

جیراردۆ: لە ناوی خوتەو دەست پێ بکە.

پۆلینا: ناوی پێش شووکردنم پاولینا سالیسە. ئیستا من شووم کردوو بە جیراردۆ ئیسکۆبار، کە پارێزەرە. بەلام لەو کاتەدا...

جیراردۆ: مێژووێکی.

پۆلینا: شەشی مانگی ئاپریلی سالی هەزار و نۆسەد و هفتاو پێنج بوو، هیشتا شووم نەکردبوو. من لە شەقامی سان ئەنتۆنیۆ

بەتەنیا دەرویشتم....

جیراردۆ: هەتا دەتوانی لە گێرانەوێکەدا وردبێن بە.

پۆلینا: دوا نیوهرۆ بوو لە دەورووبەری دوو چارەکدا بوو، لەو کاتەدا کە

من خەریک بوو دەگەیشتمە گۆشەیی شەقامی هورفەنیس، لە

دوامەوێ گۆیم لە... سێ پیاو لە ماشینیکی دەریپەرییە دەروو،

یەکیک لەوان لە دواوێ دەمانچەکەیی خستە سەر پشتم و گوتی "

یەک وشەت لە دەم بێتە دەروو، خانم میشتکت دەکەین بە هەزار

پارچەوێ ". ئەو ئەوێ بە گۆچکەمدا سرپاند... هەناسەیی بۆنی

سیری لێ دەهات. من بۆ خۆم سەرم سوپامابوو لەوێ کە

بۆچی لەو ساتەدا سەرنجم چوووتە سەر ئەو شتە وردانە، ئەو

نانەیی نیوهرۆ خواردووویەتی، بیرم لەوێ دەکردووە کە چۆن بە

هەموو ئەندامەکانی لەشی ئەو خواردەنی هەزم کردوو کە من

ئەوانە لە وانەیی شیتەلکاریدا دەخوینم. دواي ئەوێ من لۆمەیی

خۆم دەکرد، لەوێ کە دواتر من دنیایکە کاتم بە دەستەوویە بۆ

بیر کردنەوێ لەو شتانە. بۆچی لەو کاتەدا من هاوارم نەکرد،

من دەمزانی ئەگەر ئەوەت لێ روو بدا دەبیت هاوار بکەیت، بۆ

ئەوێ خەلک بزانیت کە ئەو کەسە کێ بوو.... ناوی خۆت

بە دەنگی بەرز بلێی و هاوار کەیت من ناوم پۆلینا سالیسە و

ئەوا خەریکە دەمفرینن. ئەگەر هەر لە چرکە ساتی یەکەمدا

فریای خۆت نەکەویت، ئەوا ئیتر تیدا چووی، من زۆر بە

ئاسانی خۆم دا بە دەستیانەو، بەبێ ئەوێ هیچ بەرەنگارییە ک

بنوینم، هەر بە خیرایی بە گۆیم کردن. من لە هەموو ژیانمدا

هەمیشە کەسیکی گۆی رایەل بووم. [پروناکی بە هێواشی کز

دەبیت [ئەو دکتۆرە لەناو ئەو کەساندا نەبوو کە سەرەتا منیان فراند، من بۆ یەکەم جار دکتۆر مێرەندام دواى سى رۆژ ناسى کە... ئەو ئەو کاتە بوو کە دکتۆر مێرەندام تیدا ناسى. [رۆشنايى بە هیواشى نامینى و دەنگى پۆلینا لەناو تاریکییە کەدا بەردەوام دەبى، تەنیا ئامیری تۆمارکەرە کە بە تریفەى مانگ شەو دەرەوشیتەوه] لەسەرەتادا پیم وابوو، ئەو ژيانم دەپارێزیت، زۆر کەسیکی ناسک بوو، زۆر... ئینسان بوو. دواى ئەوێ کە بە دەست ئەوانى دیبەوه حالم خراپ بوو، کاتیک کە بۆ سى رۆژ خواردنت نەخواردوو، کاتیک هەموو ئازای گیانت تیک شکاوه، کاتیک... پاشان، لە پریکدا گویم لە چوارینەى شۆبەرت بوو. بە هیچ جۆریک بۆم ناکرێ وەسفی ئەو ساتە وەختە بکەم کە لەوتاریکییەدا گویت لەو ئاوازه ناسکە دەبى، هەست بە چى دەکەى. (لە تاریکیدا، گویمان لە دەنگى رۆبەرتۆ دەبیت کە تیکەل بە دەنگى پۆلینا دەبى، لەگەل پارچەى دووهم لە چوارینەى مەرگ و پاکیزه).

دەنگى رۆبەرتۆ: دەمەوئى مۆسیقا لە ئارادا بى، چونکە بۆ سەرکەوتنى رۆلە کەم زۆر یاریدەم دەدا. هەر وەک خۆیان پى دەلین رۆلى کەسیتییه کی پیاوچاک. دەمەوئى شۆبەرتیان بە گوئى ئاشنا کەم، چونکە ئەو شىوازىکی سەرکەوتوو بۆ ئەوێ زیندانییەکان برۆام پى بکەن. هەر وەها دلنیاشم لەوێ کە ئەو دەروازەیه کە بۆ ئەوێ کەمیک لە ئازارەکانیان کەم کاتەوه. ئیوه دەبى برۆام پى بکەن کە ئەو شىوازیکە بۆ ئەوێ ئازارەکانى زیندانى کەم بیتەوه. نەک هەر تەنیا بە مۆسیقا، بەلکو بە

هەموو ئەو شتەنەى تریش کە من لەگەلیندا دەیکەم. ئا بەو جۆرە هەر لەسەرەتاوه زیندانییەکان لیم نزیك دەبنەوه. (هەر وەک ئەوێ مانگ لە پشتى هەر وەرەوه بیتە دەرێ رۆشنايى زیاتر دەبى. کات شەوه، دەنگى رۆبەرتۆ لە تۆمارەکەوه دى کە دان بە راستییهکاندا دەنى. ئاوازی شۆبەرتیش بە هیواشى دەبیستریت) زیندانییەکان لەبەر دەستیاندان دەمردن، ئەوان ئاگاداریان کردم کە پتویستیان بە کەسیکە هاوکارى گیراوهکان بکات، کەسیک کە بتوانى برۆای زیندانییەکان بۆ لای خۆى راکیشى. من برايه کەم هەبوو کە ئەندامى ئاسایشى نەینى بوو. شەویک هات و پى گوتم "تۆ دەتوانى تۆلەى باوکم لە کۆمۆنیستەکان بکەیتەوه". هەر ئەو رۆژەى کە جووتیارەکان لە لاس تۆلتیکاس زەوییه کەى باوکمیان زەوت کرد، ئەو تووشى جەلدهى دل بوو. جەلدهى دل، دووچارى ئیفلیج بوونى کرد... ئیدی توانای قسە کردنى لە دەست دا، چەندین کاتژمیر لە من ورد دەبووه و بە چاوهکانى پى دەگوتم "شتیک بکە" بەلام ئەوه وای لى نەکردم کە مل بەو کارە بدەم. بەلکو تەواوى هەقیقەتە کە ئەوه بوو کە من لە پیناوى مرۆفایەتیدا خۆم خستە بەر ئەو کارە. ئیمە لە جەنگدا بووین دژى کۆمۆنیستەکان. پیم وابوو ئەوان دەیانویست خۆم و خیزانە کەم بکوژن. ئەوان دەیانویست رژیمیکی دیکتاتۆرى دامەزێنن. لەگەل ئەو شەوا ئەوان هەقى خۆیان بوو لە زینداندا دەستیان بە هەندیک چارەسەرى پزیشکی رابگا. هەتا رادەیه ک ئەوه بە شینەپى رووى دا کە من بۆ خۆشم نەمزانی چۆن ئاوا خزامە ناو

کاریکه وه که وام لئ هات له زۆر پرۆسهی کاریگهردا هاوبهشی بکه. ئەوان ڕیگیان پئ دام که له کاتی ئەشکه نجه داندا له وئ دانیشم، کاری من ئەوه بوو ئاگاداریان بکه له وهی که زیندانییهکان تا چه ندیك له شیان بهرگهی ئەشکه نجه و لیدانی ته زووی کارهبا دهگری. له سه رهتادا من به خۆم دهگوت، ئەوه ڕیگیه که بۆ ئەوهی ژيانی خه لکان بپاریزم و ههرواشم کرد. هه ندئ جار داوام لئ دهکردن که لیدانی زیندانیهک ڕاگرن؛ چونکه بهرگهی ناگری و ڕهنگه بمرئ، بۆ خۆشی وا نه بوو. من زۆربه سادهیی ده مویست زیندانییهکان له وه بپاریزم که ئەشکه نجهی زۆر نه درین. به لام دواي ئەوه تۆزه تۆزه من دهستم کرد... ئەو چاکه خوازیهی که له ناو مندا بوو گۆرا بۆ ئەوهی که چیژی لئ وه برگم. ئەو ده مامکی چاکه خوازیه به شینهیی خۆی لئ دهشاردمه وه، خۆی لئ دهشاردمه وه و خۆی لئ ون دهکردم، ئیدی ئەوه بوو هه لخلیسکامه ناو ئەو زۆنگاوه وه، له و کاته شدا ئەوه بوو پۆلینا سالسیان هینا، کات تئ پهری بوو... هه موو شتیك له گریژنه ده رچوو بوو. [رۆشنایی به هیواشی کز ده بی].

رۆبهرتۆ: ... کات درهنگ بوو. جوړیک له ... درندهیی بالی به سه ه ژيانما کیشابوو. ئیدی وای لئ هاتبوو ئەوهی که من به هه قیقی ده مکرد، وهک یاریه کی بۆ من لئ هاتبوو. که وتبوومه ناو دوور پئیانیکه وه، که به شیکی بریتی بوو له نه خووشی و به شیکی تریشی بریتی بوو له هه قیقیه تی زانستی. ئەم ژنه بهرگهی چه ند ده گری؟ له وانی تر زیاتر یان که متر؟ توانا

سیکسییهکانی چۆن؟ ئایا ئەگه ته زووی کارهباي لئ بدرئ، توانای سیکسییهکانی ده پوو کینه وه یان نا؟ ئایا له ناو بارودۆخیکی ئاوادا ده گاته ڕاچه نینی سیکسی یان نا؟ ئەو به ته وای که وتوو ته ژیر ده سه لاتی تۆوه، ده توانی به ئاره زووی خۆت ئەوهی ده ته وئ و ئەوهی له میشکدایه له گه لیدا بیکه یت. [رۆشنایی بهردهوام به ره و کز بوون ده چی و دهنگی رۆبه رتۆ له ناو نیوه تاریکیه که دا هه ر ده بیستریت، تۆماره که له ژیر رۆشنایی مانگه شه ودا ده دره وشیته وه] هه موو ئەو شتانهی که له ئەزه له وه کۆمه لگا لئیی هه رام کرد بوویت، هه موو ئەو شتانهی که دایکت به گویتدا ده چرپینی که لیدان دوور بکه ویته وه و نه یانکه یت. ئیدی وای لئ دئ له گه ل ئەو خاتوونه یه خه ونی پتوه ده بینیت، له گه ل هه موو خاتوونهکانی تریشدا. "ده ی دکتۆر" پئیان ده گوتم: "بپروا ناکه ین گوشتی خۆراییی رهت بکه یته وه، رهتی ده که یته وه؟" یه کیک له وانه ده که وته گالته کردن پیم. و بزانه ناوی... ئەوان پئیان ده گوت ستوود... ئەوه ناوی ئەسه لیی خۆی نه بوو، من به هیچ جوړیک ناوی راستی خۆیم نه زانی. "دکتۆر، بۆ خۆیان چه زیان لیه تی" ستوود پئی ده گوتم: "ئەو له شفرۆشانه هه ر هه موویان چه زیان لیه تی، ئەگه ر تۆزیک ئەو مۆسیقا شیرینهی خۆشتیان بۆ لئ بده یت ئەوا ئەوه ندهی تریش چه زیان پئی ده بیته ". ئەو ئەوهی له به رده م ژنه کاندای پئ ده گوتم، له به رده م پۆلینا سالسا ئەوهی ده گوتم. من، ئیدی من له دوایدا... به لام که سه له ژیر ده سته مندا نه مردوو، هیچ یه کیک نه له ژنان، نه له پیاوانیش. [ئیسنا به ره

بەيانىيە، دونيا رۆشن دەبىتتە. روبەرتۆ ئازادە، لەبەردەم ئەواندا لەسەر چەند لاپەرەيەك خەريكى نووسىنەوھى قسەكانى خۆيەتى لە تۆمارەكەوھ، كۆمەلەك لاپەرە لەسەر مېزەكەيە. پۆلىنا و جىرارىدۆ تەماشاي دەكەن].

دەنگى رۆبەرتۆ: (لە تۆمارەكەوھ) ئەوئەندەى بە بىرم بىتتەوھ، من ھاوبەشىم كردووھ لە لىكۆلىنەوھى نەوھد و چوار زىندانى، كە يەكەك لەوانە پۆلىنا سالىس بووھ. من تەنيا دەتوانم ئەوئەندە بلىم. داواى لىبووردنىش دەكەم. (لەو كاتەدا كە رۆبەرتۆ خەريكى نووسىنە، جىرارىدۆ تۆمارەكە دەكوژىنئەوھ)

رۆبەرتۆ: .... لىبووردن. (جىرارىدۆ جارىكى تر تۆمارەكە دەكاتەوھ).

دەنگى رۆبەرتۆ: من ھىوا دەخووزم كە ئەم دانپىنانە ئەوھ نىشان بدا كە من زۆر پەشىمانم و دەشمەوئى ولاتەكەمان بگاتە ئارامى و ئاشتى.... (جىرارىدۆ تۆمارەكە دەكوژىنئەوھ)

جىرارىدۆ: ئەو بەشەت نووسى؟ كە دەلىلى ولاتەكەمان بگاتە ئارامى و ئاشتى؟ (جىرارىدۆ جارىكى تر تۆمارەكە دەكاتەوھ)

دەنگى رۆبەرتۆ: .... ئىدى دەبى من درىزايى ھەموو زيانم لەگەل ئازارى ئەو نەيىنە ترسناكەدا بەسەر بەرم. بىروا ناكەم لە دونىادا سزايەك ھەبى لەو ئازارە قورستىر بى كە ئازارى وئىژدان تا ئەبەد بە شوئنتەوھ بى و بەردەوام ئازارت بدا.

رۆبەرتۆ: (بەدەم نووسىنەوھ) ... سزايەك.... وئىژدان. (جىرارىدۆ تۆمارەكە دەكوژىنئەوھ)، [ساتىك بىدەنگى] ئىستا چى بكەم؟ دەتەوئى ئىمزاى بكەم؟

پۆلىنا: لە پىشدا ئەوھ بنووسە كە ئەمەت بە ويستى خۆت نووسىوھ،

بەبى ئەوھى ھىچ كەسنىك زۆرى لى كردبى يان ئازارى دابى.

رۆبەرتۆ: ئەوھ راست نىيە.

پۆلىنا: دكتور و بزانم ھەزەت لە ئازاردانى ھەقىقىيە، ھا؟ (رۆبەرتۆ دوو دەستەواژە لە خوارەوھ دەنووسىت، نىشانى جىرارىدۆيان دەدا كە سەرى بە بە قايلبوون بۆ دەلەقنى. رۆبەرتۆ ئىمزاى دەكا. پۆلىنا تەماشاي ئىمزاكە دەكا، لاپەرەكان كۆ دەكاتەوھ، كاسىتەكە لە تۆمارەكە دەدەھىنى، كاسىتەكى ترى دەخاتە سەر و دەست دەنى بە دوگمەى تۆمارەكەدا. لە تۆمارەكەوھ گويمان لە دانپىنانەكەى رۆبەرتۆ دەبى).

دەنگى رۆبەرتۆ: (لە تۆمارەكەوھ) دەمەوئىت مۆسىقا لە ئارادا بى، چونكە بۆ سەركەوتنى رۆلەكەم زۆر يارىدەم دەدا. ھەر وەك خۆيان پى دەلەق رۆلى كەسىتەيەكى پىاچاك. دەمەوئىت شۆبەرتيان بە گوئى ئاشنا كەم، چونكە ئەوھ شىوازيكى سەركەوتووھ بۆ ئەوھى زىندانىيەكان بىروام پى بكەن. ھەر وەھا دلنىاشم لەوھى كە ئەوھ دەروازەيەكە بۆ ئەوھى كەمىك لە ئازارەكانيان كەم كاتەوھ.

جىرارىدۆ: پۆلىنا، ئىتر تەواو.

دەنگى رۆبەرتۆ: (لە تۆمارەكەوھ). ئىوھ دەبى بىروام پى بكەن كە ئەوھ شىوازيكە بۆ ئەوھى ئازارەكانى زىندانى كەم كاتەوھ.

جىرارىدۆ: (جىرارىدۆ تۆمارەكە دەكوژىنئەوھ) ئەوھ تەواو بوو.

پۆلىنا: بەلى، تا رادەيەك تەواو.

جىرارىدۆ: ئىتر لەو باوھەدا نىت كە كات....

پۆلىنا: راستە، ئىمە رىككەوتنمان ھەيە. (پۆلىنا، ھەلدەستىتە سەر پى

و بهر هو لای په نچه ره که د پروا، به قوولی هه وای خاوینی دهریا هه لده مژئی).

پولینا: نه ندیشهی ئه وه بکه، من دمه وئی له م بهر به یانییه دا چهند کاتژمیریک لیره دا بهر مه سهر و لهو شتانه ورد ببه مه وه که تی پهرین و دوی شه و شه پوله کانی دهریا له گه ل خوی بردنی. لهو تارمایییانه ورد ببه مه وه و له خوم پیرسم تا ئیستا له کوئی بوون، جاریکی تر ده بانه وئی له دهریا وه بیینه وه دهری یان نا. ئه ی بۆ له مه و دوا. ئه ی بۆ له مه و دوا.

جیراردو: پولینا!

پولینا: (له ناکاو ئاور ددهاته وه) من ئاسو ودم که ده بینم تو هیشتا پیاوئیکی خاوهن هه لوئیستی. هیوام وایه که توانییتم باورپ پی بهیتم، ئیستا تو ئه ووت لی روون بووه که ئه و به راستی تاوانباره. من دمه وئی رازیت بکه م به وهی که نه یکوژیت.

جیراردو: من رۆحی خوم به کوشتنی که سیکی وا بۆگن ناکه م.

پولینا: (کللی ماشینه که ی بۆ هه لده دات) راست ده که هیت. برۆ ماشینه که ی بۆ بهیته. [وچانیکی کورت]

جیراردو: ده توانم به تهنیا له گه ل تو به جیی بهیتم؟

پولینا: تو بۆ خوت نه تگوت که له من دلناییت؟ [وچانیکی کورت]

جیراردو: باشه، باش. من دهچم ماشینه که ده هیتم... ئاگات له خوت بیت.

پولینا: ههروه ها توش. (جیراردو به ره و دهرگا که د پروا)

پولینا: ئوی... بیرت نه چیت جه که که ی بۆ بگه ریئیته وه.

جیراردو: (هه ول ددهات پی بکه نییت) توش بیرت نه چیت کاسیته که ی شو به رتی بۆ بگه ریئیته وه. تو کاسیته کی خوت هه یه. (د پرواته دهره وه، پولینا لی د پروا نییت. رۆ به رتو خه ریکی کردنه وه ی قاجی خویته تی).

رۆ به رتو: ئه گه ر پیت ئاسایی بیت، دمه ویت بچم بۆ ئاوده ست. پیم وایه ئیتر هیچ پیویست نه کات که تو له گه لم بییت؟

پولینا: مه جوولی، دکتور. هیشتا بابه تیکی چکولانه ماوه که قسه مان له سه ری نه کردوه. [وچانیکی کورت] نه مرۆ رۆژیکی زور خوش ده بی. تو خوت ده زانیت تاقه شتیک هه یه که هیشتا پشت گویمان خستوه، دکتور. تهنیا شتیک که دمه ویت ئه ویش بییتم بۆ ئه وه ی رۆژه که م به ته وای بی وینه بی. [وچانیکی کورت] بۆ ئه وه ی بتکوژم. بۆ ئه وه ی بتوانم کاتئ گوئی له شو به رت ده گرم، بیر له وه نه که مه وه که توش له گه لمدا گوئی لی ده گریت، به وه ش رۆژه که م لی تال بکه ییت و شو به رته که م لی قیزه ون بکه ییت، ولاته که م و میرده که شم لا ناشرین بکه ییت. من ئه وه م ده وئی.

رۆ به رتو: خانم، میرده که ت که لیره رویشت بروای پی کردیت که تو... تو په یمانت دا...

پولینا: به لام من کاتیک ئه و په یمانه م دایه... هیشتا گومانم هه بوو... گومانیک هه ر ئه وه نده ی دم ته ر کردنیک... که تو ئه و پیاهه نه بی؛ چونکه جیراردو له وه دا ته و او راستی ده کرد. که دا وای به لگه ی لی کردم، به لگه ی ئاشکرا و روون... باشه، ههروه ها له وه شدا راستی ده کرد که کی ده لی تو دان به راستیدا

دهنیتی... من له وهدا به ههلهدا چوو بووم. بهلام کاتیک من گویم له دهنگی تۆ بوو، دواين گومانیشم لا رهوییهوه. بهلام ئیستا دهزانم و دلنیام که تۆ ئه و پیاوهیت. ئهگەر ریگا به تۆ بدهم بژیت، ئه و هه رگیز ناتوانم لهگه ل خۆمدا به ناشتی بژیم. (رووی ده مانچه که ی تۆ دهکات) یه ک خولهکت به دهسته وهیه، دکتۆر بۆ ئه وه ی نوژی تیدا بکهیت. (رۆیهرتۆ به شینه یی له جی خۆی بهرز ده بیته وه).

رۆیهرتۆ: مه مکۆزه. من بی تاوانم.

پۆلینا: تۆ دانت به هه موو تاوانه کانی خۆتدا نا.

رۆیهرتۆ: ئه و دانپیانانه، خانم... هه مووی هه له یه.

پۆلینا: مه به ست له هه له چیه؟

رۆیهرتۆ: ئیمه پیکه وه هه لمان به ست.

پۆلینا: هه مووی به لای منه وه راسته، به داخه وه هه مووی به و جوړه یه که به سه ر مندا هاتوه.

رۆیهرتۆ: میرده کهت فییری کردم که چی بنووسم. من هه ندیکیانم هه لبه ستووه، وایه هه ندیکیان له لایه ن منه وه دروست کراون، به لام زۆر به یان هه ر ئه و شتانه بوون که میرده کهت له ده می خۆتی وه رگرتوون، له و هه قیقه تانه وه که ئه و ده زانیت به سه ر تۆدا هاتوون. ریگام پی بده برۆم. ئه و، به وه قایلی کردم که ئه وه تاکه ریگه یه که، که تۆ ناته وی بمکوژیت و منیش ده بوو... تۆ ده بیته ئه وه بزائیت که له ژیر هه ره شه دا من هه موو ئه و شتانه م گوته وه، به لام خاتوو ئیسکو بار من هیچ گونا هیکم نییه، خودا به و سه ره وه ناگای له وه یه که....

پۆلینا: په نا مه به ره بهر خودا، دکتۆر، تۆ قهت له ژیانته دا له خۆتت پرسیه خودا هه یه یان نا. ستود

رۆیهرتۆ: چی؟

پۆلینا: تۆ چهند جاریک له دانپیانانه که دا باسی ستودت کردوه. له وه ده چی پیاویک زه به لاه بوویته و هه موو گیانی ماسوولکه بوو بی، نینۆکا کانی په نجه ی ده کروشته، وا نییه. ئه و ستوده نه فره تییه نینۆکه کانی په نجه ی ده کروشته.

رۆیهرتۆ: من هه رگیز ئه و پیاوهم نه دیوه که تۆ باسی ده کهیت. ئه و ناوه میرده کهت پیی دام. هه موو ئه و شتانه ی که من گوته و من، میرده کهت پیی پی نیشان داوم که ئاوا ریکیان بخه م. که گه رایه وه لیی بپرسه.

پۆلینا: من پتویستم به وه نییه لیی بپرسم. من ده زانم که ئه و کاری وای لی ده وه شیتته وه. من ده زانم قسه کانی منی بۆ دانپیانانه کانی تۆ به کار هیناوه. ئه و له و جوړه که سانه یه که هه میشه خۆی به هوشیارتر له که سانی تر ده زانی، ئه و هه میشه هه ولی ئه وه ی داوه که ژیانی خه لکان بپاریزی. من لۆمه ی ئه و ناکه م. له بهر ئه وه یه که خۆشم ده وی. ئیمه هه ر یه که مان له بهر خاتری یه کتری، درۆمان له گه ل یه کتردا کردوه. ئه و به خاتری من، هه لی خه له تاندووم. منیش به خاتری ئه و، درۆم له گه لی کردوه. به لام من تاکه که سیکم که له و نیوه دا به سه رکه و تووی دیمه ده روه. من ناوی " بهد " م پی گوته بوو، دکتۆر. من ناویکی هه له م پی دابوو تا بزانه تۆ ناوه که راست ده که یته وه. ئه وه بوو تۆ ناوه کهت راست کردبووه. تۆ ناوی " بهد

" ت راست کردبووه و بۆ خۆت کردبووتهوه به ناوه راستیههکه،
که ناوی ستود بوو. ئەگەر تۆ بۆ تاوان بوویتایه....

رۆبەرتۆ: من پیت دەلیم که میردەکت بوو ئەو.... گوئی بگره.
بهیارمەتیت، گوئی بگره. لهوانهیه ئەو بیرى لهوه کردبیتهوه که
ستود دەبیت ناوی پیاویکی وا بۆ که لهوه بچى... من نازانم
بۆچی ئەو.... له خۆی بپرسه. له خۆی بپرسه.

پۆلینا: ئەوه تەنیا هەلەیهک نییه که تۆ راست کردووتهوه. گەلێکی
تریش... گەلێ درۆی تریش.

رۆبەرتۆ: درۆی چی، کام درۆیه؟

پۆلینا: من لەناو گێرانهوهی چیرۆکهکهی خۆمدا بۆ جیراردۆ گەلێک
درۆی پچکۆله و جیاوازی پچکۆلهم دروست کردبوو، که تۆ
زۆریهیه ئەوانهت راست کردبووه. پیلانەکهم چۆن دانابوو، وا
دەرچوو. تۆ زۆر ترسابووی لهوهی که هیچ هەلەیهک نهکهوئیته
ناو قسهکانتهوه.... بهلام من لهبهر ئەوه ناتکوژم که تۆ
تاوانباریت، دکتۆر. بهلکو لهبهرئەوه دکتۆژم که تۆ بهتهواوی له
کردهوهکانی خۆت پهشیمان نهبوویتتهوه. من دهتوانم له
کهسیک بیوورم که بهتهواوی پهشیمان بووویتتهوه، کهسیک که
لەناو هەموو ئەوانهیه هەلەیان کردووه، هەستیته سهپیی و بلێ
من هەموو ئەو هەلەنەم کردوون، بهلام جارێکی تر هەلەیهی وا
دوو باره ناکهمهوه.

رۆبەرتۆ: لهوه زیاتر چیت دهوئ؟ تۆ له هەموو ئەو قوربانیانیهی که لهم
ولاتهدا هەن زیاترت بۆ کراوه. (دەکهوئیته سهه ئەژنۆ) لهوه
زیاتر چیت دهوئ؟

پۆلینا: راستیم دهوئ، دکتۆر. راستیم پۆ بلێ و ئیتر من ریگات پۆ
دهدهم برۆی. پهشیمان بهروهه و ئیتر من ریگات پۆ دهدهم
برۆی. ده چرکهت بۆ دادهنیم. یهک، دوو، سێ، چوار، پینچ،
شهش، کات خهریکه تهواو دهبی. ههوت. بیلی! (رۆبەرتۆ
هەلەستیته سهه پۆ).

رۆبەرتۆ: نهخیر. نامهوئ. لهبهرئەوهی ئەگەر من دان به هەموو
شتیکیشدا بنیم تۆ هیشتا دلێ ئۆخهیه ناکا و له دواچاردا هەر
دهمکوژی. کهواته فەرموو بمکوژه. من ریگه به خۆم نادهم هیچ
ژنیکی نهخۆش ئاوا مامهلهم لهگهڵدا بکا. ئەگەر دهتهوئ
بمکوژیت، فەرموو رامهوهسته. بهلام تۆ پیاویکی بۆ تاوان
دهکوژیت.

پۆلینا: ههشت.

رۆبەرتۆ: کهسیک له رابردوودا هەلەیه ناشیرینی بهرامبهه تۆ کردووه،
ئێستاش تۆ هەمان هەلە بهرامبهه به من دهکهیتهوه. سبهینێ
کهسیکی تریش هەمان شت.... دووباره دهکاتهوه وبهردهوام
دهبی. من مندالم هەن، دوو کور و کچیک. ئایا دهبیت ئەوانیش
پانزه سالی ژيانى خۆیان تهرخان بکهن به گهراڤان به دواى تۆدا
تا بندۆزنهوه؟ ئەمجا ئەوهش....

پۆلینا: نۆ.

رۆبەرتۆ: ئۆی پۆلینا، ئایا کاتی ئەوه نههاتوووه زهبرو زهنگ رابگرین؟

پۆلینا: بهلام بۆچی دهبیت ههمیشه کهسانیکى وهکو من ببنه قوربانى؟
بۆچی له دواچاریشدا هەر دهبی ئیمه ئەو کهسانه بین که
دهستبهردارى مافهکانمان بین؟ ئەیه کهیه دهبی مافی خۆمان

وهرگرين؟ بۆچى دەبى ھەمىشە ئەو كەسە من بىم كە زىمانى خۆى دەگەزىت؟ بۆچى، بۆ؟ باشە، نابى ئەمجارە واپى. ئەمجارە من خۆم بىر لە خۆم دەكەمەوہ و بىرپارىش بۆ خۆم دەيدەم. ھەتا ئەگەر دادوهرىم تەنبا بۆ جارېك و بۆ يەك كەيسىش كىرد بى. چىم لە دەست دەچى؟ چىم لە دەست دەچى ئەگەر يەككىم لەو تاوانبارانە كوشتىبى؟ چىم لە كىس دەچى؟ چىم لە كىس دەچى؟ (لە شوپىنى خۆياندا دەوہستەن و پروناكى بە شىنەبى نامىنېت. گويمان لە ئاوازى دوا پارچەى چوار ژەنارى " لىكنەچوونى " ى مؤزارت دەبى. پەردەبەكى ئاوينەبى دادەرىتەوہ كە پۆلىنا و رۆبەرتۆمان لەبەرچا دەشارىتەوہ، پەردەكە وا لە بىنەران دەكا خۆيان بىين. بۆ ماوہبەكەش گويمان لە ئاوازەكە دەبى، لەو كاتەدا كە بىنەران تەماشای خۆيان دەكەن لە ئاوينەكەدا چەند بازنەبى رۆشناى دەكەوتتە سەر بىنەران، كە ھەر جارەى دوو كەس يان سى كەس لە رىزەكانى خواروہ و سەرەوہى ھۆلەكە ھەلدەبژىرى)

دىمەنى دووھەم

ھۆلىكى كۆنسىرتە، ئىوارەبەكە لە پاش چەند مانگىك دواتر. جىرارىدۆ و پۆلىنا بە جلوہرگىكى رازاۋوہ دەردەكەون. وا دانىشتوون كە روويان لە ئاوينەبەكە و پشتيان لە بىنەرانە، لەو دەچىت لەسەر دوو كورسى يان دوو جىگا، لەناو بىنەرانە دانىشتەن. لەگەل مۆسىقاكەدا گويمان لە چەند دەنگىكى بىنەرانە كە تىكەل بە كۆنسىرتەكە دەبى وەك: قورگ پاكردنەوہ، كۆكە، تىبىنىدان لەسەر پروگرامى كۆنسىرتەكە و ھەناسە دان.

كە مۆسىقاكە تەواو دەبىت، جىرارىدۆ چەپلە لى دەدا، گويمان لە چەپلەى نەبىنراوى بىنەرانىش دەبى بە دوايدا. پۆلىنا چەپلە لى نادات. وردە وردە چەپلەكان كز دەبى. دواى ئەوہى كە بەشى يەكەمى بەرنامەكان كۆتايى دى، گويمان لە قسە كىردنى ئاسايى بىنەران دەبى، لەناو ھۆلى كۆنسىرتەكەدا. قورگ پاك كىردنەوہى خەلك، دەنگە دەنگ، تىكەلاو بوونى خەلكەكان بۆ چوونە دەرەوہ بەرەو تارمەبەك. پۆلىنا و جىرارىدۆ ھەلدەستەن، چاكوچۆنى خەلك دەكەن و رادەوہستەن بۆ قسە كىردن. بە ھىۋاشى لە رىزە كورسىبەكان دىنە دەرەوہ و بەرەو تارمە خەبلىبەكە دەرپون كە پرە لە خەلك، گويمان لە ھەرا و دەنگە دەنگە. جىرارىدۆ لەگەل چەند بىنەرىكدا قسە دەكا كە لە كۆنسىرتەكەدا بوون. قسەكانيان تىكەل دەبىت بەو ھەرا و دەنگەى ناو تارمەكە.

جىرارىدۆ: (بەگەرمى لەگەل چەند بىنەرىكدا قسە دەكات) بۆچى، زۆر

سوپاس، زۆر سوپاستان دەكەم... بەلى، من زۆر ماندووم، بەلام ماندووبونەكەمان شايانى خۆى بوو... بەلى، ئىمە بە ئەنجامى كۆتايى لىژنەكە زۆر شەرافەتمەند بووين. (پۆلىنا بە شىنەبى لىى دوور دەكەوتتەوہ بەرەو بارىكى بچكۆلە دەروا كە لەو ناوہدايە. جىرارىدۆ خەرىكى قسە كىردنە لەگەل بىنەرەكاندا تا پۆلىنا دىتەوہ) لەراستىدا خەلك جوامىرىبەكى زۆريان نواند بەبى ئەوہى كەس بىر لەوہ بكاتەوہ پەنا بۆ تۆلەكردنەوہ و بەرژوہەندى تايبەت بەرى... پروا بكنەن من ھەمىشە دلنبا بووم لەوہى كە كارەكەمان ھەلدانىكە بۆ ئاشتەوايى گىشتى و

سارېژ بوونی برینهکان، به لّام ئهوهی پیم سهر بوو، ئهوه بوو که ههر لهسه رهتای دهستپیکردنی دانیشتنی یهکه مهوه، خه لک به خوشییهوه باوهشیان بۆ گرتینهوه. پیریزنیک هاتبوو گهواهی بدا، لهسه رهتاوه زۆر شه رمن بوو، ههر به پیوه کهوته قسه کردن. " فهرموو دانیشه " سهروکی لیژنه ی لیکوئینهوه داوای لی کرد دانیشت و بۆ خوئی ههستایه سهر پی و کورسییهکی بۆ راگرت تا لهسه ری دانیشت. ژنه که دانیشت و دهستی کرد به گریان. پاشان تهماشای ئیمه ی کردو و گوتی: " گه ورهه ئهوه بۆ یه کهم جاره ". ئه مجا پیی گوتین... مێرده که ی بۆ چوارده ساله دیار نه ماوه و بۆ خوئی هه زاران کاتژمیتری به فیرو داوه به پیشکهش کردنی داخوازی بۆ ئیره و ئهوی. هه زاران کاتژمیتری به دهه م چاوه پروانییهوه بر دووه ته سهر. " ئهوه بۆ یه کهمین جاره " به ئیمه ی دهگوت: " به دریزایی ئهوه هه موو سالانه، گه ورهه، ئهوه بۆ یه کهمین جاره که سیک داوام لی بکا دانیشم ". " به دریزایی هه موو ژیانم، هیچ که سیک پی نهگوتوم دانیشم ". (لهو کاته دا پۆلینا پارچه شوکولاته یه که دهکری... خه ریکه پاره که ی ده دات. رۆبه رتۆ له ژیر جوریک رۆشنایی که زیاتر له رۆشناییه کی کزی تریفه ی مانگ دهچی، دیته ژووره وه. دهکری ده رکه وتنه که ی راستی بیت، یان وه که تارماییه که له ئه ندیشه ی پۆلینا دا بی. پۆلینا هیشتا ئهوی به دی نه کردوه، زهنگی دهستپیکردنه وه ی ئاههنگی مۆسیقا که ده بیسترئ. پۆلینا دهگه رپته وه بۆ ته نیشته جیراردۆ که له وه دهچیت لهو کاته دا خه ریک بی له قسه کانی بیته وه. رۆبه رتۆ له

پشته وه ده مینیتته وه و له دوره وه ته ماشای پۆلینا و جیراردۆ دهکات) ئه ما ده رباره ی پیاوکوژه کان، هه تا ئه گه ر ناوه کانیشیان نه زانین، یان بۆمان نه کری ناوه کانیشیان ئاشکرا بکهین. ئه ها، پۆلینا له کاتی خۆتدا هاتیتته وه. چاکه، یه کتری ده بینین پیره مێرد. ئه وه من له وساو نه متوانی هه ناسه یه که بدهم، رهنگه بتوانین له ماله وه دوو پیک بخوینه وه. پۆوه که م، کۆکتیلیکی شه رابم بۆ ئاماده بکه که هه موو تووکی سه رم رهق رابوه ستنیت. (پۆلینا و جیراردۆ له سه ر کورسییه کانیان داده نیشن، رۆبه رتۆ دهچیتته سه ر کورسییه کی تر. به ردهوام ته ماشای پۆلینا دهکا. ئامیر ژنه خه یالییه کان ده رده که ون، گویمان له چه پله ده بی. ئامیر هکان تاقی ده کرتنه وه و ئه مجا ده که ونه ئاواز لیدان، پاشان " مه رگ و پاکیزه " لی ده دن. جیراردۆ ته ماشای پۆلینا دهکات که خه یالی رۆیشته وه. دهستی دهگری و ته ماشای پیشه وه دهکا. پاش ماوه یه که، پۆلینا ئاوړ ده داته وه و ته ماشای رۆبه رتۆ دهکا. بۆ ساتیک نیگا کانیان ئاوړانی یه که ده بن ئه مجا روو دهکاته وه پیشی و ته ماشای هۆله که و ئاوینه که دهکا. رۆشنایی نامینیت له کاتیکدا ئاوازه که، به ردهوامه و به ردهوامه و به ردهوام.

[په رده دادریته وه]

پاشکۆ

پاشکۆ بۆ زیاتر ناساندنی ئیریه‌ل دۆرفمه‌ن، وا له خوارهوه خویندنه‌وه‌به‌ک بۆ به‌ره‌مه‌ئیکى ترى گرنگ و ناوازه‌ی ناویراو ده‌که‌ین، که ده‌لیم گرنگ، به‌لای ئیمه‌ی خوینه‌ری کورده‌وه گرنگ؛ چونکه زیاد له هه‌ر گه‌لێک خۆمان له‌و شانۆیه‌دا ده‌بیننه‌وه و به‌و هیوایه‌ی بۆمان بکری خزمه‌تیکى زیاتر به‌ خوینه‌ری کورد بکه‌ین. هیوا ده‌خوایم له‌ داها‌توویه‌کی نزیکدا رۆژگار یاریده‌ بدا ئه‌و به‌ره‌مه‌شى بکه‌ینه کوردی یان که‌سیکی تر ئه‌و کاره‌ بکا.

شانۆیی بیوه‌ژنه‌کان

ئهم ده‌قه لای دۆرفمه‌ن له‌ پێشدا وه‌ک شیعریکی درێژ له‌ دایک بووه و به‌م جووره‌ ده‌ست پێ ده‌کات: ده‌ته‌وێ چی بلی... لاشه‌یه‌کی تریان دۆزیوه‌ته‌وه؟ من گویم لیت نییه... ئهم به‌یانیه‌ لاشه‌یه‌کی تریان که‌وتوه‌ته‌ سه‌ر ده‌ریا؟ ده‌نگت هه‌لبه‌ره... تۆ ته‌نانه‌ت گویش به‌وه ناده‌ی که‌ که‌س ناتوانی بیناسیته‌وه؟ به‌لام ئه‌و چیرۆک و حیکایه‌تانه‌ی که‌ له‌ پشتی ئهم شیعره‌وه‌ن، وه‌ک تارمایی به‌رده‌وام به‌شوین دۆرفمه‌نه‌وه‌ن و له‌ کۆلی نابنه‌وه، ئه‌وه تارمایی مردووه‌کانی شیلین، که‌ سه‌رده‌مانێک ئه‌وانیش زیندوو بوون و هاوێ و دۆست و که‌سه‌ نزیکه‌کانی بوون. دۆرفمه‌ن دلی ئاو ناخواته‌وه و ئه‌مجا رۆمانیک به‌و ناوه‌وه‌ ده‌نووسیت، ئه‌و رۆمانه‌ش بۆی نا‌کری، ئازاره‌کانی له‌ناو خۆیدا جی بکاته‌وه و په‌نا بۆ شانۆ ده‌با. ئه‌وه‌ی ئیمه‌ لێره به‌ دواوه‌ هه‌ول ده‌ده‌ین قسه‌ی له‌ سه‌ر بکه‌ین، ئه‌و تیکسته‌ شانۆیه‌یه که‌ نه‌ک هه‌ر ته‌نیا بۆ گه‌لی شیلی، به‌لکو بۆ هه‌موو ئه‌و گه‌لانه‌ش که‌ به‌ده‌ست زوالم و زۆری دیکتاتۆریه‌ته‌وه نالاندووین، وینه‌ی خۆیانی تیدا ده‌بیننه‌وه، بۆ ئیمه‌ی کوردیش هه‌روه‌ها. ئهم شانۆیه‌ چیرۆکی مرۆف و ده‌ریامان بۆ ده‌گێریته‌وه، ئه‌و ده‌ریایه‌ی که‌ رۆژانه لاشه‌ی ئه‌و مردووانه‌مان بۆ ده‌هێنیته‌وه، که‌ رۆژانیک به‌ر له‌ ئیستا لێره بوون و له‌گه‌لماندا هه‌ناسه‌یان ده‌دا و هه‌مووان پیکه‌وه ده‌گریاین و پێ ده‌که‌نین. پیکه‌وه خه‌ونمان ده‌بینی و به‌ده‌م ژيانه‌وه‌ گۆرانیمان ده‌چری، به‌ده‌م زوالم و

زۆرهوه ھەلدەھاتین و دەمانویست ژیان و دەرووبەر جوانتر بکەین. بۆیە قەدەرێکی سەیر نییە ئەم شانۆیە لە دنیای ئێمەو زۆر نزیک بێ. دایە سۆفیا، ئەو پیریژنەییە، کە باوکی و میردەکەمی و دوو کۆری دیار نین، لە پال ئەویشەو ھەموو بێوژنەکانی ئەو دۆلە دەبینین کە بە وینە دایە سۆفیا، گیرۆدەیی ھەمان چارەنووسن.

شوین کەناری دەریایە و ھەموو بێوژنەکان چاوەروانی گەرانەو ھەمی پیاوھەکانیان، کە جەنگ ھەموویانی ھاریو ھەمی و کەس شتیکیان لەبارەو ھەمی نازانی.

ئەو دایە سۆفیایە کە ھەردەم چاوی بریووتە دەریا و وێڵی بینینی شتی کە لە دەریاوە بێ.

دەنگێک لە دوورەو ھەوالێکی ئەوانی پێ بێ.

باوکە گابریل، کە نوینەری ئاینە لەو دۆلەدا، دێ و ھەوالی ھاتنی کاپتنی تازە بۆ خەلکە کە دینی، یان راستەر بۆ بێوژنەکان دینی، چونکە پیاویک لەو دۆلەدا نەماو، ئەو پیاوانەمی لەوین یان سەربازن یان دەستیان لەگەڵ رژیما ھەمی. بێوژنەکان بەرەو رووی کاپتنی تازە دەرو، نەک بۆ بەخیرھاتنی، بەلکە بزائن چ پەيامیکی بۆ ئەوان پێیە. کاپتن دێ و پەيامی رۆژگارێکی تازە دەدا بە گوێی بێوژنەکاندا.

کاپتن: جەنگ دوایی ھات، جەنگ لە ھەموو شارەکان، لە ھەموو شاخەکان و تەنانەت لە دۆلە کە شدا دوایی ھات. ئەرکی نیشتمانی، ئەو ھەمی کە ئاشتی بەرقەرار بێ، ئەو ئاشتی ھەمی لەگەڵ خۆی پێشکەوتن دەھینی. بەلام لە یادەو ھەمی ھەندیکتاندا شەر ھەر ماو.

ئەم دەقە لەناو یادەو ھەمی دەدا، یادەو ھەمی ئەو مرۆفانەمی

کە رۆژگارێک لەگەڵماندا بوون و بەیانییە ک لەخەو بە ئاگا ھاتین، ئەوان لێرە نەماوون، بەلام سێبەرەکانیان لێرەیی، ئەوان رویشتن و ھیشتا قاپی نان خواردنەکانیان لەسەر خوانەکان ھەلنەگیراوە. ھیشتا خیزانەکانیان لەسەر جیگای نووستنەکان دەست دەگێرن و تەماشای دەکەن ئەو ھەمی کە تۆزیک لەمەو ھەر لەپالیاندا نووستبوو، لەوین نەماون و بەردەوام چاوەروانی گەرانەو ھەمی دەکەن. منداڵان لە بەردەرگا چاویان بریووتە کۆلان و پێیان وایە ئیستا نا تاوێکی تر باوکەکان دینەو. لێرەدا ئەو پرسیارە خۆی دەخاتە روو، ئایا دەکرێ مرۆف دەستبەرداری یادەو ھەمی بێ؟ ئەگەر مرۆفەکان بە خۆشی خۆیان دەستبەرداری یادەو ھەمی نابن، لەژێر فشاری زەبروزەنگدا دەکرێ ئەو ھەمی بەسەردا بسەپنێرێ کە دەست لە یادەو ھەمی ھەلگرن؟

کاپتن: ئێمە دەبیت ھەردوولامان بە خۆماندا بچینەو، ئێمە چ خەلک و چ سوپا زەرەر و زیانیکی گەرمان لە یەکتەر داو. ھەردوولامان بە باوھشکردنەو بۆ داھاتوو، دەکرێ ئەو رابردوو ترسناکە لەیاد بکەین. ئێمە ئامادەین لە ئێو ببورین، کە بێ گوێی ئێمەتان کردوو، بەلام بە مەرچیک ئێو ھەموو ئەو ئازارنەتان لەبەر بچیتەو کە ئێمە بەسەرمان ھیناون و ھەلسوکەوتی خۆتان باش بکەن. بەمەرچیک ئێو ئامادە بن کە رابردوو لە یاد بکەن.

لە بێر کردنی رابردوو، تاکە زامنی پێکەو ژیانی جەللاد و قوربانییە، ناکریت من و تۆ پێکەو بژین و دەریایە ک خۆنیش لە نیوانمان بێ. بۆیە ھەمیشە قوربانی داوای لێ دەکرێ، کە بەجۆریکی تر بێر بکاتەو. دەسبەرداری کەسیتی خۆی بێ و بروانیتە من، منی

جەللاد. ئەو مەنى جەللادىم كە ھەمىشە ئەو تە بۆ ديارى دەكەم تۆ چۆن
بژىت و بىر لە چى بکەيتەو.

كاپتن: بەو جۆرە بىرئەكەن سارىژ دەكرىن، ئىدى لەمەودوا ئىمەش
گویتان پۆ دەدەين. بايەخ بە زەوييەكانتان دەدەين و كارگەي
پەينتان بۆ دەهينين. بايەخ بە ئاژەلەكانتان دەدەين.
قوتابخانەتان بۆ دەكەينەو. لە ديالوژىكى زۆر ناسكدا كە
دەكرىت و لامىكىش بى بۆ ئەو داوايەي كاپتن لە قوربانىيەكانى
دەوئى، دايە سۆفيا لەگەل دەريا دەدوئى و دەلئيت:

دايە سۆفيا: ئەي دەريا چىت بۆ ھىناوم؟ من پىرئىتىكى دامام و لەو
زىاتر ناتوانم چاوەرى بکەم.

فیدیلیا كە كورەزاي سۆفيايە و باوكى لە رىزى ونبووەكاندايە، دەلئيت:

فیدیلیا: داپىرە، باپىرە دەگەرئىتەو... ھەموو ئەوانەي كە ديار ئەماون
دەگەرئىتەو.

ترىسيا: (يەكئىكە لە بىوئەكەن) فیدیلیا درۆ مەكە...

فیدیلیا: درۆ ناكەم كاپتنى تازە وای گوت... ئەو گوتى پياوھەكان
دەگەرئىتەو.

ترىسيا: ئەو گوتى دەبىت ئىو باش بن.

فیدیلیا: بەلام ئىمە بۆ خۆمان ھەر باشين، ئىمە شتىكى ھەلەمان
نەكردوو.

ترىسيا: بەلام سۆفيا نا. لىرەو ھەلەكى دۆلەكە بەناچارى مل بەو
دەدەن كە رابردوو لەياد بکەن. بەلام ئەو ھەي كە ناتوانى رابردوو
لەياد بکا، دايە سۆفيايە، ئەو ژنەي كە ھەمىشە چاوى بپيوەتە

دەريا و چاوەروانە دەريا، كە تاكە دەروازەي بەستنتەو ھەي
دۆلەكەو دىناشە، ھەوالئىكى لە دوورەو بۆ بەئىنى، ھەوالئىك
دەربارەي ئەوانەي كە رۆژگارئىك لىرە بوون و ديار نەمان..
بروانە ئەو دىالوژەي كە بىوئەكەن لەناو خۆياندا دووبارەي
دەكەنەو.

ترىسيا: رابردوو لەياد بکەن.

كاسرىنا: رابردوو بنئىژن.

رۆسا: با مردووھەكان بپۆن.

ترىسيا: ئەو وای نەگوت.

كاسرىنا: ئەو بەھىچ جورئىك باسى مردووھەكانى نەكرد. لىرە بەدواو
روانىنىكى جياواز لەناو بىوئەكەندا سەرھەلەدات، كە
روانىنى سۆفيا و ھەر كەسىتى سۆفياشە كە دەبىتە گرئى
شانۆيەكە و كىشمە كىش دەخولئىنى.

سۆفيا: منىش بىنيم.

رۆسا: گوئى لى بگرە، ئەويش خراپتر لە كورەزاكەي درۆ دەكا.

سۆفيا: ئەو كارى تۆ نىيە.

رۆسا: ئەو كارى منە، ئەو گوتى باش بن.

سۆفيا: من دەزانم ئەو وتى چى، ئەو باسى پەينى كرد.

ئىدى لە نىوان دەستبەردار بوون لە يادەو ھەي و ھەولدان بۆ ئەو ھەي بە
دلى جەللادەكەت بى، كارەكتەرىكى تر خۆيمان پى نىشان دەدا، كە
ھىندەي ھەموو كارەكتەرهكانى نىو شانۆيەكە زىندوو ھەي و ھەر لە
ھەناسەي يەكەمەو تا كۆتايىي شانۆيەكە گويمان لە دەنگ و ھاواری

دهبى، ئەوئىش دەريايە. بەر لە كۆتايىھاتنى پەردەى يەكەم دەريا لاشەيەك لەگەل خۆى دەھىنى، لاشەيەك كە روخسارى شىواو و كەس نايئاسىتەو، لاشەيەك كە دەكرى، باوك يان برا، يان كورى ھەموومان بى. چونكە لە دواجاردا ھەموومان لە دواى ونبووھكان دەگەرپىن. داىە سۆفيا كە تاكە بىوھژنە لە دۆلەكەدا دەستبەردارى يادەوھرى نەبوو و بەردەوام چاوى برىوھتە دەريا، پىى واىە ئەو لاشەى باوكىتى و دەريا ھىئاوئىتییەو.

سۆفيا: فیدیلیا برۆ باوھ بانگ كە و لەوئىشەو پاپچىك لەگەل خۆت بەئىنە.

ئالېكس: (كۆرەزای سۆفياىە) ئەو كىيە داپىرە؟

سۆفيا: ئەو باوكمە.

ترىسيا: نا ئەو نىيە... ئەو نىيە سۆفيا.

سۆفيا: ئەو.

ترىسيا: تۆ ناتوانىت بىنئىژىت.

سۆفيا: لىرە نا، ئەو لەلای داىكمەو شوىنى خۆى ھەيە. لەگۆرستانەكەى سەر گەردەكە. ناشتنى مردوو، واتە كەسىتییەك لەم دنيايەدا جىورپى خۆى ھەيە، كەسىك بەشەرەفەتمەندى ژياو و بەھەمان رىز و نرخىشەو دەنئىژى. ئەگەرچى باوك، روخسارىشى شىوئىراو و كەس نايئاسىتەو بەلام سۆفيا دەيەوئى ئەو بايەخەى بۆ بگەرپىنئىتەو و ھەك مروفىك بە خاكى بسپىرئى. كەسىكىش كە گۆرى خۆى ھەبوو، دەكرىت بچىتە دادگا و داوايەك پىشكەش بە دادوھر بكەيت تا ھۆى مردنەكەيت بۆ روون بكاتەو. ئايا سۆفيا بۆى دەكرى

لاشەى باوكى ھەك ئىنسانىك بە خاك بسپىرئى؟ ئەفسەر، كە كەسىتییەكە ھاوكارى كاپتنە و پىش كاپتنىش لەناوچەكەدا بوو و خۆى بكۆز و ببرى ھەموو قوربانىيەكان بوو، ناشىەوئى تاوانەكانى بكەونە روو. پىچەوانەى كاپتن پىى واىە نايىت رىگا بە كەس بدرئى لاشەى ياخيىبووھكان بەخاك بسپىرئى. كاپتن پەيمان بە داىە سۆفيا دەدات كە رىگای بدات لاشەى باوكى بەخاك بسپىرئىت. بەلام لە دەروھى ئىرادەى كاپتندا ئەفسەر لاشەكە دەسووتىنى.

كاپتن: تۆ دلىيات لەوھى كە ئەو پياوھ خنكاوھ، باوكتە؟

سۆفيا: بەلى.

كاپتن: بەلام بۆچى پىرەمىردىكى ئاوا تىكەل بەكارى سىياسى بوو؟

سۆفيا: باوكم سىياسى نەبوو.

كاپتن: باشە، تۆ گوتت باوكت بەند كراوھ، بەلام بۆچى؟

سۆفيا: لەسەر ھىچ.

كاپتن: خاتوو فىوننتس، ھىچ كەسىك بەبى ھۆ بەند ناكرى؟ پرسىارى سەرەكى لەم دىالۆژەو دەخولقى، ئايا دىكتاتورەكان چ پاساويكىان بۆ كرتن و كوشتنى ھەزاران مروقى بى گوناھ ھەيە، كە رۆژانە لىرە و لەوئى دەبنە قوربانى؟ كاپتن، بەخاترى ئەوھى كە نەخشەكەى سەربگرئى و ھەرىمەكەى ناوچەيەكى بى دەنگ و سەلامەت بى، بەلىنى ئەو بە داىە سۆفيا دەدات كە رىگى با، باوكى ھەك مروف بشارىتەو. بەلام دواجار ئەفسەر لاشەكە دەسووتىنى و داىە سۆفيا لەو ئومىدە بى بەش دەبى كە خەونى پىوھ دەبىنى. كاپتن و ئەفسەر، دەكەونە دىالۆژىكى

پېچەوانەو، كە ھەريەكەيان خاوەنى دوو بىرکردنەو، شەرانگىز، بەلام دواجار دەچنەو ناو يەك سەرچاوە، كە ئەویش بى دەنگ كردن و سړينهو، كە سېتى قوربانىيەكانە. كاپتن: تۆ لاشەكەت سووتاند... چۆن وىرات ئەو بەكەيت... من فەرمانم پى دايت كە لاشەكەبگەرئىتەو بۆ....

ئەفسەر: ببوورە گەرەم، گوئى لە خۆت بگرە. لەوانەيە ئىستا لە شونىكى ئەم ولاتەدا فەرماندارەكەى تۆ، پارچە پەرەيەك ون بكا. ئىمزا يەك بگورئى. لاشەيەك بسووتىنى تا پاشەلى توى پى داپۆشيت. بۆم داپۆشە. لەم بەهەشتى ديموكراتىيەدا وا نەكەين، سوپا بەرپۆه ناچئى. تۆ بۆ منى داپۆشە، منىش بۆ توى دادەپۆشم.

كەمىك پيش ئەمەش لە ديمەنىكى ناوازهى شانۆيەكەدا ئەفسەر و پزىشك خەرىكى پشكنىنى لاشەكەن، بۆ ئەو بۆيان روون بىتەو كە ئەم لاشەيە كىيە. ئەوان دەيانەوئى ئەو روون بەكەنەو كە لاشەكە لىدان و ئەشكەنجەدانى بە خۆو نەديو، بەلكو ئەو دەريايە مرۆفەكان دەكوژئ و لاشەكان دەشيوئى. ئەفسەر: ئىمە هيو دەخوازين دكتور زانىارىي تەواومان دەريارهى لاشەكە پى بدات.

پزىشك: سووتىنراو، لى دراو، ئىسقانەكانى ورد و خاش كراون. كارەساتە. پىوئى ديارە بەرلەوئى فرپى بدەنە دەرياو، چاكىان لى داو. ھەرەھا برسېشى بوو، تەماشاي پەراسووەكانى بكە.

ئەفسەر: من پىم وايە دەريا وای لى كردبى.

پزىشك: ئەى بۆ سووتاوييەكەى؟

ئەفسەر: من هېچ سووتاوييەك نابىنم، جوانتر لى وردبەرەو. پزىشك: ئەوئى من دەيزانم پىم گوئى، بەلام ئەگەر تۆ شتىكى جياوازتر دەبىنى....

ئەفسەر: هېچ بەلگەيەك دەريارهى كەسېتى لاشەكە بۆ ديارى ناكريت؟ تەمەنى؟

پزىشك: من ناتوانم تەمەنى ديارى بكەم. لەو دەجى بۆ چەندەھا مانگ خۆر لى نەدابى، بەلكو بۆ چەندەھا سال. بەلام گوندييە. تەماشاي دەستەكانى بكە. بە دلئايى شكىنراون... پىم وايە دەريا شكانديتتى.

لە پەردەى دووهدا، دەريا جارىكى تر لاشەيەكى تر فرپى دەداتەو سەر وشكانى. ئەمجارە، سۆفيا لاشەكە دەناسيتەو، ئەو لاشەى ميشىلى مىردىتى. بەلام ئەوئى كە جىگاي سەرنجە، سۆفيا تاكە بپوئىتەكە كە ھانى بپوئىتەكانى تر دەدات كە دەسبەردارى يادەوئى نەبن، ئەمەش دەبىتە گەرەترىن مەترسى بۆ دەسلەتدارانى ناوچەكە. دەستەلاتدارانى ناوچەكە دەستەپاچەن لەبەرەمبەر ئەو لاشانەى كە رۆژانە دەريا بۆيان دەهينئى و كيشەيان بۆ دەخولقينيئى. بەلام گرنگ ئەوئى بەھەر پاساويك بى، رىگە نەدەن ئەو لاشانە بىنژرين. ئايا رىگە دەدرئ دايە سۆفيا لاشەى ميشىلى مىردى لە خاكدا بشارىتەو؟ ئەمانوييل كە خۆى خەلكى ناوچەكەيە و پياوى رژىمە بۆ داپۆشيني تاوانەكانى ئەفسەر فيلئىك دەدۆزيتەو.

ئەمانوييل: ئەگەر كەسېكى تر داواى لەسەر لاشەكە ھەبوو. كەسېك بەرەرهكانى بكا. بۆ نمونە ئەو لاشەى مىردى كەسېكى ترە. ھەر كەسېك كە مىردەكەى لە رووداويكدا تيدا چووبى.

دنیایهک پیاو ههن که دیار نهبن و ئەفسەر بهندی نهکردبن.
پرسه‌ی ههر کهسێک که ئەفسەر تێدا شه‌رمه‌زار نه‌بی.

کاپتن: تۆ کیت له میشکدایه؟

ئەمانوئیل: زیۆ سانجیس. ئەمانوئیل له نموونه‌ی ئەو کهسه بی هه‌ست
و سۆزانه‌ن که پێیان گرنگ نییه له ولاتدا چی روو ده‌دا،
ئەوه‌ندی بیر له به‌رژه‌وه‌ندی خۆیان ده‌که‌نه‌وه. ئەو سیسیلیای
ژنی زیۆی ته‌فره داوه به‌وه‌ی که ماره‌ی ده‌کات و ده‌بیات بۆ شار
و دنیایه‌ک منداڵی لێ ده‌خاته‌وه. که منداڵ تاکه هیوای
سیسیلیایه.

ئەمانوئیل: تۆ ده‌ته‌وه‌ی می‌رده‌که‌ت بگه‌ریته‌وه.

سیسیلیا: من تۆم ده‌وی.

ئەمانوئیل: که‌واته به خاکی بسپیره.

سیسیلیا: به‌لام ئەوه می‌رده‌که‌م نییه.

ئەمانوئیل: ئەوه خۆیه‌تی ئەگه‌ر تۆ ئاره‌زوو بکه‌یت.

سیسیلیا: نه‌خێر. ئەوه که‌سێکی تره. زیۆ ده‌گه‌ریته‌وه.

ئەمانوئیل: برۆ بینێژه و دلنیا به ئەو نایه‌ته‌وه.

سیسیلیا: خۆژگه ئەوه‌نده ئاسان بووایه.

ئەمانوئیل: گویم لێ بگه‌ر. برۆ بینێژه، ئەو هه‌رگیز ناگه‌ریته‌وه. ئەوه به
خاتری کاپتن بکه و کاپتنیش دلنیا ده‌کا له‌وه‌ی که زیۆ جارێکی
تر سه‌ره‌ئادا‌ته‌وه.

سیسیلیا: من ناتوانم ئەوه بکه‌م.

ئەمانوئیل: که‌واته یه‌کتکمان هه‌لبژیره، من یان ئەو.

سیسیلیا: (ئەمانوئیل ماچ ده‌کا) به‌لێنم پێ ده‌ده‌یت که چووینه شار
بمکه‌یت به دایکی هه‌زاران منداڵ.

ئەمانوئیل: ملوینیک منداڵ. ره‌نگه قه‌ده‌ر نه‌یه‌وی دایه سو‌فیا
مردوو‌ه‌کانی وه‌ک ئاده‌میزاد و به‌وپه‌ری ریزه‌وه بشاریته‌وه.
دوای ئەوه‌ی که لاشه‌ی باوکی سووتینرا، ئەوه‌تا لاشه‌ی
می‌رده‌که‌ی به‌ناوێکی تره‌وه به خاک ده‌سپێردری. مرۆقه‌کان
ته‌نیا به زیندوویتی کێشه بۆ ده‌سه‌لات نانینه‌وه، ئەوه‌تا به
مردوویش ده‌بنه کێشه.

دایه سو‌فیا: من هه‌میشه ده‌توانم بیناسمه‌وه، ئەگه‌ر چاوه‌کانیشم
بنوو‌قینم، یان له تاریکیشدا و کو‌پریش بم ده‌توانم می‌شێله‌که‌ی
خۆم بناسمه‌وه. ده‌سه‌لات ده‌توانی هه‌موو شتیک بکا و هیچ
ده‌سته و تاقمیکیش بۆیان نییه ده‌نگ هه‌لپرن، ته‌نانه‌ت نوینه‌ری
ئاینیش که خۆی له باوه گابریلا نمایش ده‌کا و بۆ خۆشی
دلنیا به که ئەوه می‌شێله و زیۆ نییه، که‌چی ده‌نگ هه‌لنابری تا
خواوه‌ندی خۆی رازی بکا و له ترسی گیانی خۆی، یان له
ترسی له ده‌ست نه‌دانی کاره‌که‌ی مل بۆ ئاره‌زووی کاپتن شل
ده‌کا.

کاپتن: من رێگه‌ی پێ ده‌ده‌م که مردوو‌ه‌که‌ی بنیژی.

باوه گابریل: تۆ که‌سێکی به‌خشنده‌یت.

کاپتن: باوه تۆ پیت وایه خواوه‌ندی گه‌وره ده‌مانه‌خشی.

باوه گابریل: تا ئەو کاته‌ی بۆ خاتری ئاشتی کار بکه‌ین، به‌لێ
ده‌مانه‌خشی.

کاپتن: ناتوانم پیت بلێم ئەوه چه‌ندیک ئارامیم پێ ده‌به‌خشی.

باوه گابریل: ئەو هەر وهه ئارامییش به گیانی ماندووی دایه
سۆفیاش دهبه خشی.

کاپتن: سۆفیا، وا بزنام تۆ هیشتا ئەوت نه زانیوه. ئەو هه له بوو.
هه له سۆفیا بوو. ئەو لاشهیه له لایه ن سوسیلیاوه داوای
له سه ر تۆمار کراوه.

باوه گابریل: من ناتوانم نوێژی له سه ر بخوینم. میشل هاوریم بووه.
ئەو بۆ چه ندین جار له سه ر ئەو کورسییه دانیشتوووه که تۆ
ئێستا له سه ری دانیشتووی.

به لام له دوا جاردا باوه گابریل ناچار ده بیت، بۆ ئەوهی که کورپه ز
بچکۆله که ی سۆفیا نه کوژری و کاپتن بۆی ئازاد بکا نوێژ له سه ر
میشیل بکا و وه ک زیوی میردی سوسیلیای بناسینی.

دیمه نی سییه م له بارودۆخیکی چاوه پوان نه کراودا، ئالونسوی
کوپی دایه سۆفیا له دونیای ونبووانه وه ده گه پێته وه، به لام وه ک
که سیکی ئاسایی نا، به لکو دوا ی ئەوهی که له زینداندا چۆکی داداوه
و بریار ده دات ناوی هه موو ئەوانه بلێ که دژی پزیم کاریان کردوووه.
ئالونسو ده گه پێته وه به لام هه یچ شتی که له پرودا وه کان ناگۆری، ئەو
ته نیا وه ک جه سته یه کی بێ گیان گه را وه ته وه و که سیکی زیندوو نییه،
ره نگه ئەگه ر وه ک هه موو ئەوانی تر ده ریا لاشه که ی به پێنا یه ته وه له
ئێستای شه رافه ته مندانه تر ته ماشای بکرایه. ئالونسو له شانۆیه که دا
باوکی مندالیکه که فیتری قسه کردن نابێ و ره نگیشه تا ئەبه د به لالی
بمێنێته وه. له سه ره تایی شانۆیه که دا و له دیمه نی یه که مدا دۆرفمه ن
سه رنجمان بۆ ئەو منداله راده کیشی.

تریسیا: منداله که نایه وی بدوی؟

یانینا: (دایکی منداله که یه و خیزانی ئالونسویه) هه ر هه یچ.

تریسیا: ته مه نی چه نده؟

یانینا: له وه تی په ریوه که فیتری قسه کردن بێ. ئەو کاته ش که کاپتن
چی تری بۆ نامینێته وه که دایه سۆفیای بێ ده نگ بکا، ئەو
سۆفیایه ی که هه موو بپوه نه کانی تریشی هان داوه که داوای
مردوو هه کانیان بکه نه وه. میرد و کوپ و باوکه کانمان ده ویتته وه،
ئەگه ر زیندوون، ریگایان بدن بپنه وه مالی. ئەگه ر مردووشن
ئەوا لاشه کانمان بدن وه تا بیاننێژین. به لام دوا ی ئەوه ش ده بی
پیاوکوژان دادگایی بکرین. ئەوه داوای دایه سۆفیا و هه موو
بپوه نه کانی تریشه.

له دیمه نیکی ناوازه دا که ده شی به زیندووترین و مانادارترین
دیمه نی شانۆیه که ی ته ماشا بکه ین، ئەو ساته یه که کاپتن، داوا له دایه
سۆفیا ده کا، سه رپشک بێ له هه لپژاردن له وهی که ئایا بۆ هه تاهه تایه
بێ ده نگ بوون هه لده بژیریت یان ئەوهی له به رده مه میدا، ئالیکسی
کوهرزای، که دوا ین نیرینه ی زیندووی خیزانه که یه بکوژی. گرانتین
بریار لپه رده یه، ئایا دایه سۆفیا بێ ده نگ هه تایی هه لده بژیری و
ده ستبه رداری گه ران له دوا ی لاشه ی مردوو هه کان ده بی، به رامبه ر
به وهی گیانی دوا ین نیرینه ی زیندووی خیزانه که یان بپاریژی یان
ئاماده یه گیانی دوا ین نیرینه ش بکاته قوربانی، به رامبه ر داوایه ک که
داوایه کی ئینسانیه و بێ ده نگ بوون و وازه یانان له به رامبه ر ئەو
داوایه ش نه ک هه ر مانای خۆکوشتن ده دا، به لکو رازی بوونیشه
به سه رشوری و ملدانه به قه ده ری که قه ده ریکی ئینسانی نییه.

کاپتن: ئەگه ر کوهرزاکه ت بدمه وه تۆ چیم پی دهبه خشیت؟

سۆفيا: بۇ ماوھىيەك ئاشتى، تەنيا بۇ ماوھىيەك، لەو كاتەدا كە كاپتن داوا لە دايە سۆفيا دەكا كە ساتىكى كورتى ماو، ھەرچى ھەيە دەتوانى بە كورەزاكەى بلى. ئەوئىش داواى لى دەكا تەنيا رېگاي بدات دەستى لىوھ بدا. دايە سۆفيا، بۇ دواچار دەست لەسەر دلى دواين نىرېنەى زىندووى بىنەمالەكەى دادەنى و پىي دەلى.

سۆفيا: دەتوانى گويت لىم بىت؟

ئالېكس: بەلى.

سۆفيا: ئەوان ناتوانن گوپان لىمان بى، پياوھ چىكۆلەكەم.

من ناتوانم تۇ پيارىزم، رۆلەكەم. لەو تى دەگەيت بۇچى؟

ئالېكس: نەخىر.

سۆفيا: تۇ لە من دەبووريت؟

ئالېكس: بەلى.

سۆفيا: من شتىك ھەيە پىتى بلىم. گوندىك ھەيە بۇ زىندووان و گوندىكىش ھەيە بۇ مردووان و بۇ ھەمىشەش ئابلۆقەى ئىمەيان داوھ. خۆت بنووسىنە بەو دىوارەى كەوتووتە پشتهوھ. دەستىك ھەيە لەناو بەردەكەدا. دەستى لىوھ بدە و بىگرە.

ئالېكس: من دەترسم، من...

سۆفيا: بەلى، بەلى، دەستەكانى لەوئىن، ھەستى پى دەكەيت؟

ئالېكس: من ھەست بە ھىچ ناكەم.

سۆفيا: ئەوھ باوكتە، دەستى دەناسىتەوھ.

ئالېكس: بەلى.

سۆفيا: ئەوانە دەستىكى پۆلاين، زۆر ناسكن بۇ تۇ. بۇيە دەبىت ئازا بىت. ھەر ھىچ نەبىت بۇ ئەوانەى كە لەدواى تۆوھ دىن. خەلكانى وھكو ئىمە نامرن.

كاپتن: خودا بتبەخشى، خودا ھەموومان ببەخشى. (تارىكى. دەنگى گوللەيەك دىت و بەدوايا گويمان لە دەنگى گوللەيەكى تىرش دەبىت) لە كۆتايى شانوئىكەدا فىدېليا كە كچى ئەلكسەندرايە و كورەزاي سۆفياشە، روو دەكاتە مندالە لالەكە و دەلى: تۇ دەبىت فىرى ئەوھ بىت چۆن قسە بكەى، تۇ پىويستت بەوھىە قسە بكەيت. كۆمەلى شت ھەن كە تۇ دەبى باسيان بكەيت. ئەگەر تۇ بريارت داوھ كە ھەر قسەش نەكەيت، ئەوا ھەر چۆنىك بىت چىرۆكەكەت ھەر دەگىردىتەوھ. دەيان چىرۆك ھەن كە ھاواردەكەن بگىردىنەوھ، ئەگەر وشەش نەبىت ئەوا لەرى پىستەوھ بۇ خۆيان دزە دەكەنە دەرەوھ. ئەگەر لە شانۆى جىھانىدا بەدواى قەدەرى دايە سۆفيادا بگەرىن، قەدەرى ئەنتىگۇنا دەبىنەوھ كە سۆفوكليس لە شانۆيى ئەنتىگۇنادا نىشانى داوين. ئەو خوشكەى كە مل نادات لاشەى براكەى قەل و دال بىخوات و گيانى خۆى دەخاتە مەترسىيەوھ بەرامبەر بە شاردنەوھى لاشەى براكەى. دواچار ئەنتىگۇناش و دايە سۆفياش، دوو كارەكتەرن كە ئامادە نىن بى دەنگبوون ھەلبىزىرن.

